

Verksamhetsrapport helår 2022

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	4
3 Målanalys	5
3.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	5
3.2 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen ..	42
3.3 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle	59
3.4 En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov	61
3.5 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun	67
4 Uppföljning av politiska uppdrag	69
4.1 Utbildningsnämnden uppdras att i samverkan med kommunstyrelsen fortsätta arbetet med framgångsrik bemanning, kompetensförsörjning och breddad rekrytering för Gävles förskolor och skolor på ett sätt som ökar kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Fler medarbetare i Gävle kommun ska erbjudas trygga anställningsvillkor och andelen tim- och korttidsvikarier ska tydligt minska till förmån för fler tillsvidareanställningar. För att möjliggöra bättre villkor och förutsättningar för alla medarbetare i skolsystemet så ska samverkan stärkas mellan nämndens medarbetaransvar och kommunstyrelsens arbetsgivaransvar. En gemensam genomförandestrategi med kvantitativa delmål under året ska tas fram under kvartal 1.	70
4.2 Utbildningsnämnden uppdras att analysera och ta fram förslag på hur kommunen kan bli en än mer attraktiv arbetsgivare för alla yrkesgrupper inom förskola, skola och fritidshem, särskilt i de rektorsområden där kompetensförsörjningen är särskilt utmanande.	71
4.3 Utbildningsnämnden uppdras att analysera och beskriva vilka åtgärder nämnden behöver arbeta med för att förbättra barn och ungas psykiska hälsa och skolresultat med anledning av pandemin och dess effekter och hur samverkan med Socialnämnden och Regionen kan stärkas.	73
5 Uppföljning av privata utförare	76
6 Resultat och Investeringar	76
6.1 Resultat och investeringar	77
7 Förväntad utveckling	79
8 För verksamheten viktiga nyckeltal	79

1 Inledning

Utbildningsnämndens verksamhetsplan utgår från de av fullmäktige beslutade målen och ramarna. Verksamhetsplanen tar även sin utgångspunkt i verksamheternas nulägesanalys av resultat och förutsättningar. I verksamhetsplanen prioriteras de insatser som utifrån analyserna bedöms ge bäst effekt mot målet kraftigt förbättrade resultat. Det innebär färre, tydligare insatser med riktade indikatorer för uppföljning. Insatser och åtgärder som beskrivs under övriga mål bidrar även dessa till målet att kraftigt förbättra resultaten.

Ett kraftfullt fokus i verksamhetsplanen kombineras med den långsiktiga och gemensamma styrningen från stat och kommun. Utöver de prioriterade mål och indikatorer som anges i verksamhetsplanen har alla skolledare ansvar för att genomföra det grunduppdrag som följer av skollagen, andra lagar och förordningar samt olika kommunala styrdokument. Grunduppdraget följs upp genom dialoger, i verksamheternas årliga uppföljningar i det systematiska kvalitetsarbetet, i delår- och årsredovisningar till nämnden samt genom kontinuerlig uppföljning av barn och elevers utveckling med olika indikatorer och nyckeltal.

2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

- Alla verksamheter har ett starkt fokus på kraftigt förbättrade resultat. Förskolan har fokus på bland annat språk- och matematikutveckling. Inom grund- och gymnasieskolan fortsätter skolorna att ha individkoll på alla elever och har det som utgångspunkt för riktade åtgärder. Även om pandemin har påverkat förutsättningarna för elevernas lärande bland annat utifrån elevers och lärares frånvaro och långa perioder av fjärr- och distansundervisning har resultaten i grundskolan förbättrats ytterligare och andelen elever behöriga till ett nationellt program är nu (inklusive sommarskolan) 85,2 procent. Resultaten på gymnasieskolan har försämrats något, men det finns program som förbättrat sina resultat kraftigt. Pandemin har haft störst påverkan på de elever som tog studenten i våras, de har under stora delar av sin gymnasietid haft fjärr- och distansundervisning.
- Gävlemodellen är en strategi med syfte att på systematisk basis kunna arbeta långsiktigt med trygghetsfrågor, studiero och kvalitetsarbete. Skolverkets nationella undersökning (353) visade att 8,1 procent av eleverna på mellan- och högstadiet var mobbade när undersökningen genomfördes. I Gävle är motsvarande siffra 5,4 procent i oktober 2022. Kartläggningarna i Gävlemodellen har pågått sedan 2012, därför finns solida data att följa över tid. Det systematiska arbetet ger effekt, skolorna i Gävle har över tid lägre andel mobbade elever.
- Befolkningsprognosen våren 2022 visar en fortsatt svagare

befolkningsutveckling, framför allt för barn inom förskolan. Den tidigare prognostiserade kraftiga ökningen av barn i förskolan kommer på kort sikt innebära en minskning av antalet barn. Alla sektorer har fått i uppdrag att se över investeringar. Gavlefastigheter har tillsammans med Utbildning Gävle analyserat behoven och utifrån analysen föreslagit ändringar av den kort- och långsiktiga lokalförsörjningen.

3 Målanalys

3.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Nämndens verksamheter

Pedagogisk omsorg

Årets föräldrakät visar att föräldrar med barn i pedagogisk omsorg är mycket nöjda med verksamheten. Resultatet har försämrats något jämfört med enkäten som genomfördes 2021. På 10 av 15 frågor är resultatet något lägre. Minskningen sker dock från mycket höga värden och eftersom svarsfrekvensen i år är betydligt lägre, påverkar enstaka enkätsvar utfallet. Resultatet behöver därför tolkas med en viss försiktighet.

Enkätresultatet visar att andelen barn med annat modersmål än svenska är högre inom den fristående verksamheten. Det är samma bild som i enkäten förra året. Däremot visar årets resultat att en högre andel barn i den fristående verksamheten vistas mer än 31 timmar i snitt per vecka. I enkätresultatet från förra årets enkät var bilden den motsatta. Detta resultat behöver tolkas med försiktighet eftersom skillnaden i svarsfrekvensen i år är betydligt större mellan grupperna.

Enligt vårdnadshavarna är det storleken på verksamheten som varit den viktigaste orsaken till att de valde ett familjedaghem. Här finns ingen skillnad mellan vårdnadshavare med barn inom den kommunala eller den fristående verksamheten. På en punkt skiljer sig grupperna vårdnadshavare dock åt. De med barn inom den fristående verksamheten har i betydligt högre grad uppgett att de gått på rekommendation från andra vårdnadshavare vid valet av familjedaghem.

Svarsfrekvensen totalt för pedagogisk omsorg är betydligt lägre än förskolans eftersom svarsfrekvensen för den fristående verksamheten i år sjunkit och är mycket låg.

Enkäten är en del av kommunens lagstadgade rätt till insyn i fristående verksamheter och därför är det viktigt att enkäten genomförs på ett bra sätt. Inför kommande år behöver e-postadresser alternativt mobilnummer tas fram för vårdnadshavarna med barn i den fristående verksamheten.

Förskola

Förskoleenkäten 2022

Svarsfrekvens baseras på andel svar av totalt antal inskrivna barn i Gävle kommun för respektive verksamhet. I kommunal förskola är svarsfrekvensen år 2022 55,6% och i fristående förskolan är svarsfrekvensen år 2022 57,4, %. För de kommunala förskolorna är svarsfrekvensen lägre än föregående år. För de fristående förskolorna har svarsfrekvensen kraftigt förbättrats jämfört med förra året (2021).

Svarsfrekvensen för förskolans enkät får även i år betraktas som tillfredsställande. Utifrån ett likvärdighetsperspektiv har skillnaden i svarsfrekvens mellan olika förskoleområden tidigare år varit ett problem. I år har skillnaden minskat något. Det visar sig att tillgången till aktuella e-postadresser alternativt mobilnummer till vårdnadshavarna är viktigt för att uppnå en hög svarsfrekvens. En annan bidragande orsak till framgångsrikt svarande är vilka riktade insatser som genomförts på förskolorna med information om enkäten.

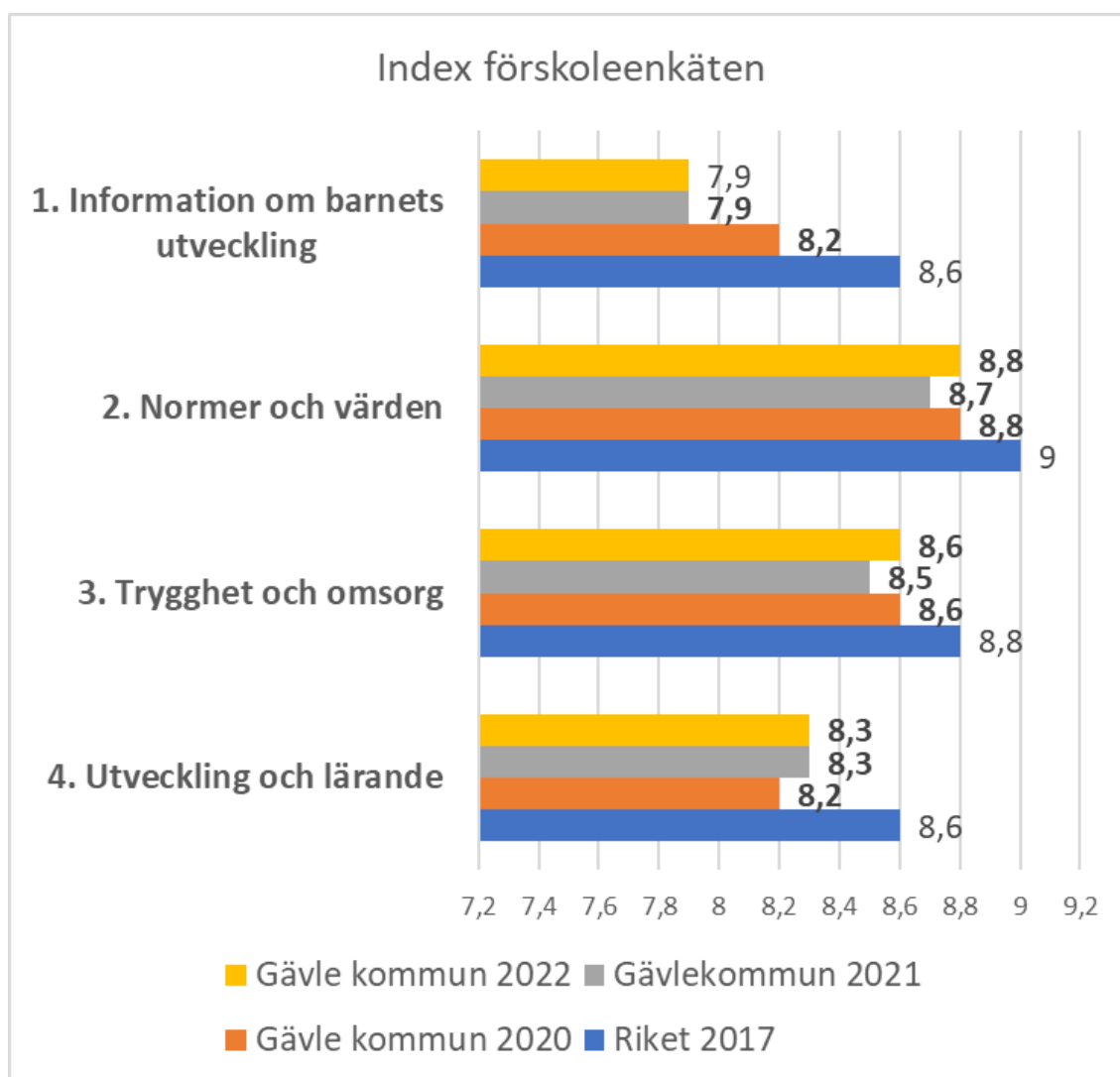
För att bibehålla en bra svarsfrekvens är det även viktigt att förskolans resultat återkopplas till vårdnadshavarna. I år har en sammanfattande rapport från enkätundersökningen publicerats på förskolornas hemsidor. I förskolan finns inte så mycket statistik som kan användas i det systematiska kvalitetsarbetet, det är därför extra viktigt att samtliga förskolor kan få ett eget underlag. För att en förskola ska få en egen rapport behövs en svarsfrekvens som överstiger 40 procent. Jämfört med förra året är det betydligt fler förskolor i år som uppnått den svarsfrekvensen och därför fått en egen rapport.

Utveckling av enkätresultatet i förskolan år 2020–2022

I diagrammet nedan visas resultat för hur föräldrar med barn i förskolan i Gävle kommun upplever verksamheten utifrån områdena; information om barnets utveckling, normer och värden, trygghets och omsorg, utveckling och lärande, anpassningar efter barnets behov samt barns inflytande.

Resultat för år 2020 - 2022 visas i diagrammet som indexvärden. Ett index är ett sammantaget mått på något man vill mäta, exempelvis ett bedömningsområde. Förskoleenkätens indexvärden konstrueras genom att lägga samman tre påståenden. Indexvärdet är medelvärdet för de tre hopslagna påståendena.

Diagram – Resultat per frågeområde, Gävle total år 2020–2022

Diagrammet ovan visar att föräldrarna upplever att förskolans arbete med normer och värden fungerar bra. Föräldrar upplever i lägre utsträckning nöjdhet med informationen kring barnets utveckling. För två av områdena är värdet högre och för två indexområden ligger index på samma nivå som 2021. Resultatet från 2017 är hämtat från enkäten som genomfördes i Skolinspektionens regi.

Resultat utifrån barnets kön

Vårdnadshavare till flickor är genomgående mer positiva i sina svar än vårdnadshavare till pojkar. På bara en av frågorna är vårdnadshavare till pojkar mer positiva. ”Jag upplever att flickor och pojkar ges samma förutsättningar på förskolan”.

Skillnaderna i resultat mellan könen är dock liten på de flesta av frågorna. Skillnaden i nöjdhet mellan vårdnadshavare till flickor och pojkar är störst för följande fråga;

“Jag upplever att mitt barn trivs på förskolan”.

Förutom flickor och pojkar har vårdnadshavarna kunnat markera ett tredje svarsalternativ, nämligen "Annat/Vill ej ange". Den gruppen är liten men har ökat något jämfört med föregående år, 3,2 % av vårdnadshavarna har svarat med det alternativet. Resultatet i den gruppen avviker kraftigt från resultatet för både flickor och pojkar. För samtliga frågor är resultatet betydligt lägre.

Modersmål

Totalt har 210 vårdnadshavare använt ett annat språk än svenska när de svarat på enkäten, vilket utgör 7,1 procent av samtliga svar. Andelen är betydligt högre jämfört med föregående år. Det språk som använts av flest svarande är arabiska följt av engelska och somaliska. Andelen som svarat på annat språk än svenska är fortfarande betydligt lägre än den faktiska andelen vårdnadshavare med annat modersmål.

Analysen av enkätsvaren visar att andelen som svarat på annat språk än svenska är högst för den som fått enkäten via e-post, därefter kommer de som svarat via SMS. Klart lägst är andelen som fått inbjudan via länk/QR-koden

Förmodligen finns det en betydande grupp av vårdnadshavare med utländsk bakgrund som svarar på svenska, men det är ett antagande som inte går att kontrollera, eftersom utländsk bakgrund inte efterfrågas i enkätfrågorna. En jämförelse mellan vårdnadshavare som svarat på svenska och de som svarat på ett annat språk visar att på de flesta frågor är skillnaden i nöjdhet liten. De som svarat på annat språk är något mer nöjda, högre resultat på 8 av 15 frågor jämfört med högre resultat på 5 av 15 frågor för vårdnadshavare som svarat på svenska. För två av frågorna är grupperna lika nöjda.

Svaren på ett par frågor sticker dock ut för vårdnadshavarna med annat språk. De är betydligt mer positiva till att de får fortlöpande information om sitt barns tillvaro på förskolan samt tydlig information om hur det går för barnet på förskolan vid utvecklingssamtalet. Det som sticker ut negativt är att vårdnadshavarna med annat modersmål upplever att deras barn i lägre grad får den anpassning det behöver i förskolan jämfört med vårdnadshavarna som svarat på svenska.

Enkätresultatet visar att vårdnadshavare upplever att den fortlöpande informationen kring barnet kan förbättras

De vårdnadshavare som svarat negativt (svarsalternativen stämmer ganska dåligt/stämmer inte alls) på frågan ”Jag upplever att jag fortlöpande får information om mitt barns tillvaro på förskolan” har i årets enkät fått en följdfråga. I följdfrågan kan man med egna ord beskriva vad som saknas. Jämfört med resultatet i föregående enkät som genomfördes i februari 2021 ligger andelen som svarat negativt på samma nivå. Sammanlagt har 220 vårdnadshavare med egna ord

beskrivit vad som de upplever saknas i informationen från förskolan.

Den skriftliga informationen från fritextsvaren har sammanställts per förskoleområde. Det går även att se från vilken förskola som svaret är lämnat. I förhållande till antalet svarande per förskoleområde, skiljer sig andelen som utnyttjat fritextsvar mellan de olika förskoleområdena.

Innehållet i fritextsvaren visar stora likheter med de som lämnades i förra årets föräldraenkät.

Kritiken i svaren kan kategoriseras i några huvudområden.

- Förbättrad information kring (pedagogiska mål, läroplan osv), aktiviteter som alla barn deltar i på förskolan i pedagogiskt syfte.
- Vecko-/Månadsbrev med information om vad som ska hända närmaste tiden (aktiviteter) saknas eller kommer för oregelbundet
- Utvecklingssamtal erbjuds inte i tillräcklig omfattning
- Den dagliga information om det enskilda barnet, individuell utveckling och omvårdnad upplevs ha brister

Fortfarande upplever flera vårdnadshavare att pandemin är en bidragande orsak till den försämrade informationen. Det är framför allt den dagliga muntliga informationen som minskat. Bristerna blir tydliga när den ordinarie personalen inte finns närvarande. Även årets enkät visar att en stor andel av vårdnadshavarna uppger att de inte har haft något utvecklingssamtal. Resultatet har förbättrats något jämfört med föregående år, men nästan 30 procent av vårdnadshavarna uppger att de inte har haft ett utvecklingssamtal.

Hantering av enkäten

Resultatet av enkäten presenteras förutom i delåret även i en intern rapport inom Utbildning Gävle. Resultaten analyseras och insatser görs på samtliga nivåer inom förskolan. Vårdnadshavarna har via förskolans hemsida möjlighet att ta del av totalresultatet för kommunen.

Lärplattform i förskolan

Under hösten 2022 infördes lärplattformen Unikum i förskolan. I Unikum ska den pedagogiska dokumentationen göras och delas med vårdnadshavare. Dokumentationen kopplas också till läroplansmål och planeringar. Detta kan förbättra informationen till vårdnadshavarna om barnens utveckling, men även informationen om aktiviteter och annat som händer på förskolan. Dokumentationen är också ett underlag för utvecklingssamtalet i förskolan. Enligt föräldraenkäten är information men även bristen på utvecklingssamtal utvecklingsområden i förskolan, vilket införandet av lärplattformen är tänkt att stärka.

Förskolans betydelse för kunskapsresultaten i förskoleklass

Utbildning Gävle har sammanställt förskoleklassernas kartläggning av förståelse av och kunskaper i matematik och svenska och elevernas förutsättningar för att klara målen i ämnena i åk 3 (se mer utförlig beskrivning under avsnittet om Förskoleklass.) Resultaten som är insamlade på individnivå har sedan kombinerats med uppgift om elevernas senaste förskoleplacering. Detta ger information tillbaka till förskolan med möjlighet att analysera i vilken utsträckning barnen förberetts för skolan. Förskolan får också stöd i sin analys av de socioekonomiska och språkliga förutsättningar samt utvecklingen för de enskilda barnen och barngrupperna. För analysen finns sammanställningar av resultatet i analysverktyget Power BI.

Förskoleklass

Redovisning av kunskapsresultat i förskoleklass höstterminen 2022

För andra gången har Utbildning Gävle under läsåret genomfört en insamling och sammanställning av kartläggningen av samtliga förskoleklasser. Redovisningen avser den bedömning som genomförts under höstterminen 2022. Som underlag för bedömningen används Skolverkets nationella kartläggningsmaterial i svenska och matematik, vardera bestående av fyra delmoment. Resultaten är inte automatiskt tillgängliga för huvudmannen då inrapporteringen sker direkt till Skolverket, men nu har Utbildning Gävle också förutsättningar att samla in resultatet centralt.

Syftet med kartläggningen är att ge en bild av i vilken utsträckning klasser och enskilda elever kan förväntas klara målen i svenska respektive matematik i åk 3. I och med denna sammanställning kan analyser göras även på skolenhets- och grundskolenivå. Genom att data även matchas på individnivå mot avlämnande förskola ges också möjlighet att analysera i vilken utsträckning barnen förberetts i förskolan samt socioekonomiska och språkliga förutsättningar.

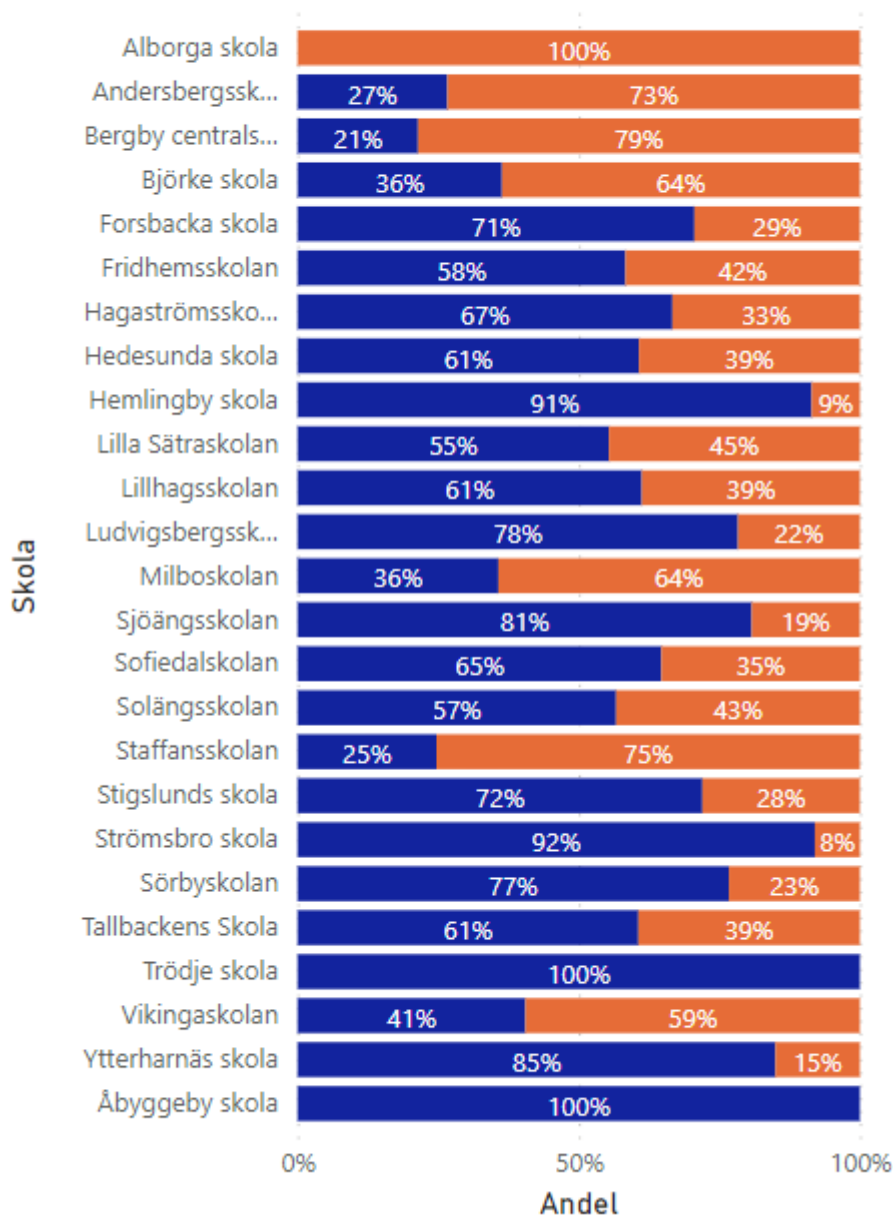
I diagrammet nedan redovisas hur stor andel av eleverna som kan förväntas klara målen i både svenska och matematik i åk 3, genomsnittligt värde är 61,3 procent. Som framgår är det ganska stor spridning mellan skolenheterna. Några av skolorna har få elever i förskoleklass, vilket kan påverka resultatet utifrån att enstaka elever motsvarar många procent. För några skolenheter skiljer sig resultaten markant åt mellan olika förskoleklasser. Sedan tidigare finns erfarenhet av att bedömningar kan skilja sig åt ganska mycket i början. Kartläggningarna i förskoleklassen är förhållandevis nya och bedömarpraktiken behöver fortsätta utvecklas genom samverkan både inom och mellan skolor. Genom kollegialt lärande och gemensamma diskussioner "kalibreras" bedömningarna och resultatet blir mindre spretigt.

Resultatet av kartläggningen redovisas även som en indikator avseende endast matematik - "Matematiskt tänkande i förskoleklass, andel elever som antas nå målen i åk 3", utfall 73,4 procent. Några förskoleklasser saknas i sammanställningen. (Nedan anges 100 % Falskt för Alborga skola beroende på att resultat saknas för

svenska/språk).

Andel i Förskoleklass ht-22 som förväntas klara målen i åk 3 i både Svenska och Matematik

Klarar mål SvMa ● Sant ● Falskt

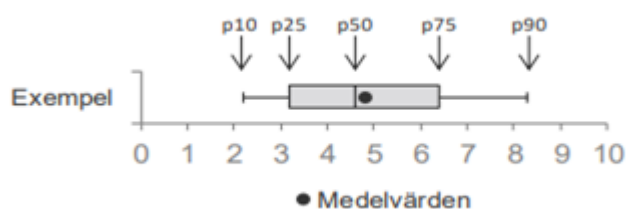
Verksamheten i förskoleklass

Förskoleklassen ingår i det systematiska kvalitetsarbetet som sker på hela skolan. Verksamheten har goda förutsättningar med hög andel legitimerade lärare, 87 procent, vilket är detsamma som i riket. Personaltätheten är något lägre än i riket,

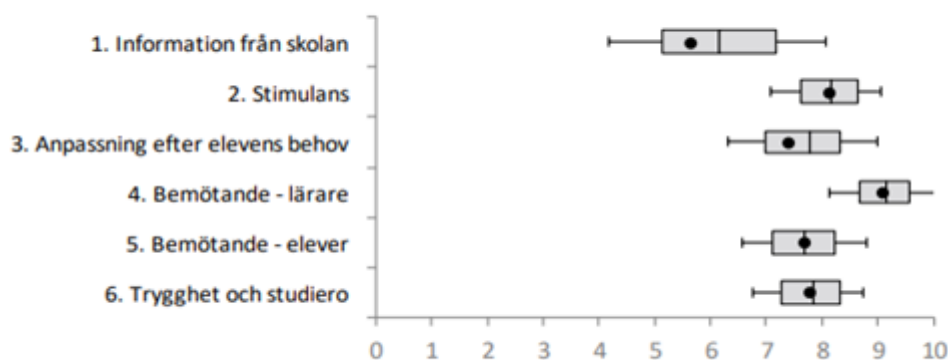
20,6 barn/lärare jämfört med 18,1 i riket.

Undervisningen i förskoleklass utgår från elevernas förkunskaper, den repeterar och bygger vidare på det som eleverna redan kan och är intresserade av. Eleverna har en positiv inställning till skolan och en vilja att lära. Några skolor uppger att det behövs fortsatt utveckling kring att utmana eleverna i både matematik och svenska, framför allt läsutveckling. Satsningen på språkutvecklande arbetssätt (SKUA) inom Nyanländas lärande har på många skolor även omfattat förskoleklasserna och representanter har deltagit på SKUA-mötena på skolan.

Under januari och februari skickade Skolinspektionen ut enkäter till vårdnadshavare i förskoleklass. Enkäten är indelad i olika frågor och vissa frågor är enstaka frågor medan andra frågor har man skapat kategorier/index av. För varje kategori/index redovisas spridningen för samtliga skolenheter i enkätomgången genom ett boxdiagram. Den 10:e percentilen är den nivå som 10 procent av skolenheterna ligger under och 90:e percentilen den nivå som 10 procent av skolenheterna ligger över. På motsvarande sätt uttolkas den nedre kvartilen (p25), medianen (p50) och den övre kvartilen (p75). Den svarta punkten visar medelvärdet för den aktuella huvudmannen. Svarsfrekvens för vårdnadshavare i undersökningen som helhet var 37 procent medan för Gävle kommun var det 38 procent.

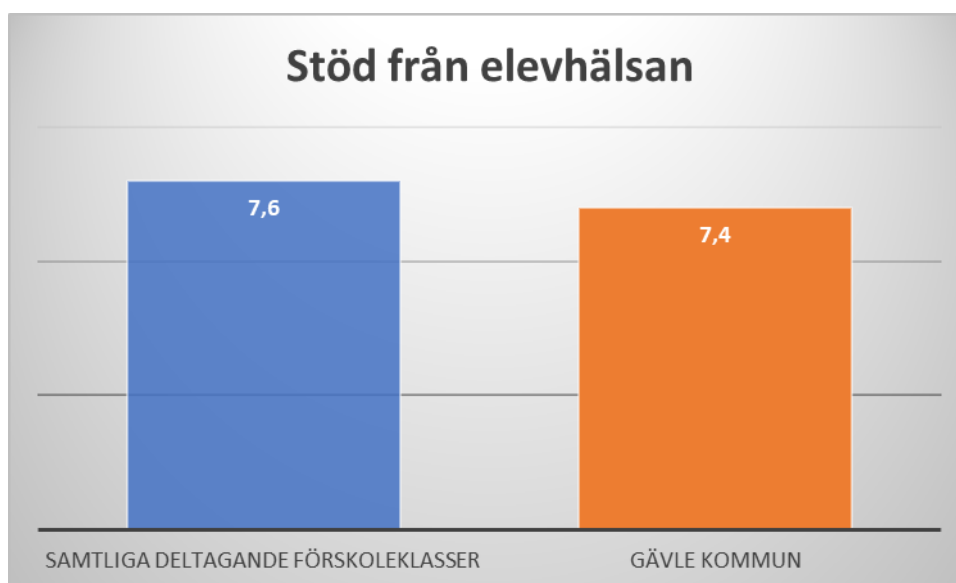

I enkäten till vårdnadshavarna med barn i förskoleklass finns sex kategorier, dessa är information från skolan, stimulans, anpassning efter elevens behov, bemötande lärare, bemötande elever samt trygghet och studiero. Gävle kommuns vårdnadshavare till barn i förskoleklass har skattat sina uppfattningar i likhet med medelvärdena när det gäller vårdnadshavare i samtliga förskoleklasser i undersökningen (se nedan).

Ytterligare analyser visar att Gävle kommun har ett index som är marginellt lägre, framför allt kategorin "Information från skolan", som även är den kategori som har lägst index i totalundersökningen. Vad gäller kategorin "Anpassningar efter elevens behov" har Gävle kommuns skolor något lägre skattningar jämfört med samtliga skolor. Inom kategorin är den fråga som vårdnadshavarna i Gävle har skattat lägst jämfört med samtliga skolor: "Tycker du att ditt barn får tillräckliga utmaningar för att utvecklas i skolarbetet?" Det går även att se att det är 20 procent av de vårdnadshavare som besvarat enkäten i Gävle som uttrycker att de inte vet, vilket är en stor andel. Det är 3 procent som uppger att de inte anser att deras barn får tillräckliga utmaningar för att utvecklas i skolarbetet, vilket är samma andel som i hela undersökningen.

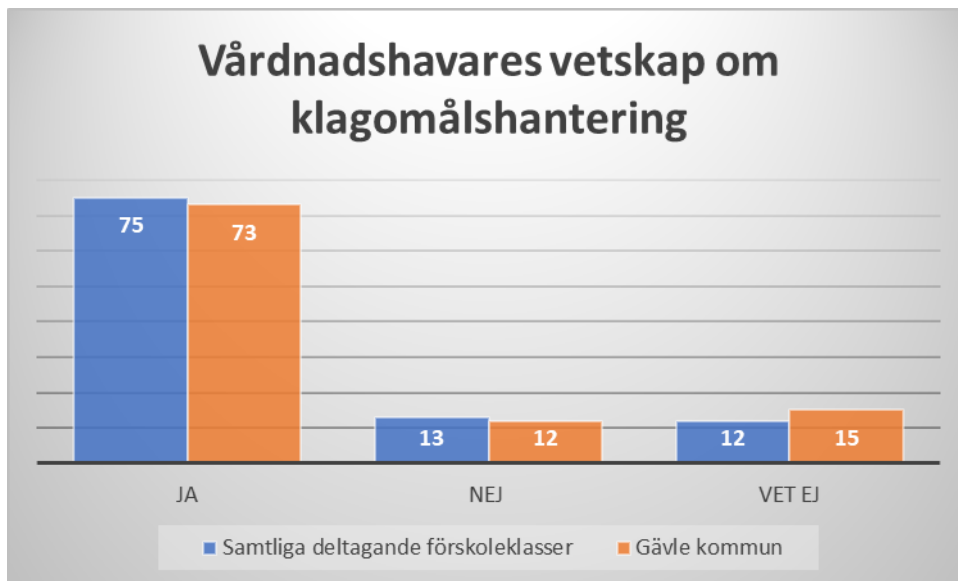
Vad gäller skolornas elevhälsa har vårdnadshavarna endast fått besvara en fråga, "Hur uppfattar du möjligheterna för eleverna att få stöd från elevhälsan (till exempel skolsköterska, kurator, specialpedagog eller skolpsykolog)?" Det är vanskligt att uttala sig om enskilda frågor, då enskilda frågor i sig kräver stor försiktighet i tolkningarna. Medelvärdet för samtliga skolor som deltar i undersökningen är 7,6 jämfört med Gävle kommuns medelvärde som är 7,4, se figur på nästa sida. Vårdnadshavarna i Gävle skiljer sig inte åt från resterande svaranden nämnvärt.

Ytterligare analyser visar att vissa skolenheter inte har fått något resultat, då det varit för få svaranden. Av de som har svarat är det en skillnad på hur vårdnadshavarna upplever att de har möjligheter att få stöd av elevhälsan. Det som framgår i de fördjupande analyserna är att 44 procent av vårdnadshavarna från Gävle uppger att de inte vet hur stödet fungerar, jämfört med resterande tillfrågade skolor där 36 procent uppger att de inte vet. Något som bör betonas åter igen är att underlaget från vårdnadshavarna litet och det medför svårigheter med tolkning.

Vårdnadshavarna har även fått besvara en fråga om övergripande nöjdhet, "Hur nöjd är du med ditt barns skola?". Åter igen ligger svaren från vårdnadshavarna i paritet med resterande deltagande skolor. Det är 2 procent av vårdnadshavarna i Gävle kommun som uppger att de inte alls är nöjda med sitt barns skola, vilket går att sätta i kontrast till att 42 procent av vårdnadshavarna i Gävle kommun är helt och hållet nöjda med sina barns skola samt att 87 procent uppger att de är helt och hållet nöjda eller till stor del nöjda. I jämförelsematerialet med samtliga skolor är det också 87 procent som är helt och hållet nöjda eller till stor del nöjda med sina barns skolor.

I enkäten till vårdnadshavarna med sina barn i förskoleklass ställs även frågan "Känner du till att du kan vända dig till kommunen eller till den som driver den fristående/privata skolan om du skulle ha ett klagomål och är missnöjd med hur skolan hanterar detta?". Svaren är även här mycket lika resterande deltagande skolors svar. Det är 75 procent i samtliga deltagande förskoleklasser som uppger att de vet om detta, jämfört med Gävles 73 procent (se figur nedan).

Fritidshem

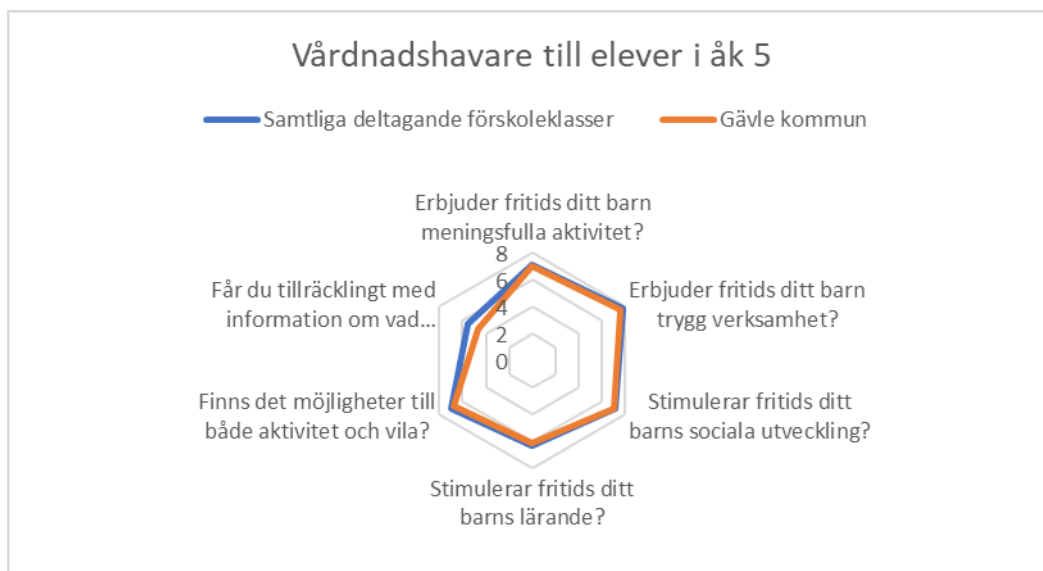
Fritidshemmet ingår i det systematiska kvalitetsarbetet som sker på hela skolan. Arbetet genomsyrar alla verksamheter och alla årskurser. Verksamheten har goda förutsättningar med hög andel fritidslärare/fritidspedagoger, 71 procent, vilket är betydligt högre än i riket, 39 procent. Även personaltäthet är god, 20,1 elever/heltidstjänst, även den högre än i riket (20,3). Detta gäller de kommunala fritidshemmen. Personaltätheten i fritidshemmen i de fristående skolorna i Gävle är betydligt lägre, 42,8 elever/heltidstjänst. Även andelen högskoleutbildad personal är betydligt lägre än i den kommunala verksamheten, 33 procent.

Under januari och februari genomförde Skolinspektionen en undersökning där de skickade enkäter till vårdnadshavare i förskoleklass och årskurs 5 och där inkluderas frågor om fritidshemmets verksamhet.

För vårdnadshavare med barn på fritids i förskoleklass skiljer sig resultaten endast marginellt jämfört med samtliga deltagande vårdnadshavare i undersökningen när det gäller samtliga frågor, utom en. Den fråga som utmärker sig med en större skillnad från resterande skolor, och vårdnadshavarna i Gävle skattar betydligt lägre jämfört med resterande skolorna i undersökningen, är frågan om man får tillräcklig information om vad som händer på fritids.

När det gäller de vårdnadshavare som besvarat enkäten utifrån att de har barn på fritids så är svarsfrekvensen i paritet med jämförelseskolorna, 26 procent jämfört med 27 procent. Även här är det marginella skillnader där Gävle kommuns vårdnadshavare skattar något lägre jämfört med andra skolor. Åter igen är det endast en fråga som verkligen utmärker sig och det är även här frågan om vårdnadshavarna upplever att de får information om vad som händer på fritids. Det är den lägst skattade frågan av de 6 frågorna som behandlar fritids, både av vårdnadshavare i Gävle och när det gäller de andra skolorna.

Vårdnadshavare som har sina barn i grundskolan och fritids har ännu färre svar jämfört med förskoleklass och åk 5. Det är 21 procent som besvarat enkäten i Gävle att jämföra med 24 procent när det gäller de övriga deltagarna i undersökningen. Mönstret är annorlunda för dessa vårdnadshavare, då de har marginellt högre medelvärdet jämfört med övriga skolor. Ett värde som är betydligt högre är frågan

om stimulans för barnets lärande och här har Gävle en betydligt högre skattning jämfört med samtliga skolor. Men även här finns en fråga som vårdnadshavarna skattar något lägre än övriga skolor, och åter en gång handlar det om tillräcklig information om vad som händer på fritids.

Sammantaget går det att se att det är en fråga som vårdnadshavare i Gävle skattar lägre jämfört med övriga skolor, oavsett om de kommer från förskoleklass, åk 5 eller grundskolan och det är frågan med tillräcklig information om vad som händer på fritids.

Grundskola

Uppföljning av resultaten i grundskolan har följt plan under vårterminen. I januari genomfördes resultatdialoger utifrån julbetygen, dialogen utgick från samma frågeställningar som tidigare samtal om resultat under läsåret 21/22. De utmaningar som framkom handlar bland annat om fortsatt arbete med att utveckla bedömarkompetensen, bristen på vikarier, brist på behöriga lärare i framför allt matematik och de naturvetenskapliga ämnena samt hur skapa goda lärmiljöer när man tar emot många nya elever. Alla skolor beskrev också att pandemins påverkan blivit mer synlig; distans- och fjärrundervisningen vårterminen 2021, sjukfrånvaro för elever och lärare samt bristen på vikarier hade påverkat elevernas förutsättningar.

Under samtalen lyftes även behovet av stöd för att öka förutsättningarna för elevernas lärande. Stödet som efterfrågades var bland annat tillgång till inläsningstjänst; ökad bemanning/extra resurser; en bättre vikariehantering; rekrytering av legitimerade lärare i matematik och naturorienterande ämnen; extra stöd i de naturorienterande ämnena; rekrytering av specialpedagoger och

speciallärare med inriktning läs- och skrivutveckling; riktat stöd till de elever som saknar behörighet i engelska, matematik samt svenska/svenska som andraspråk; ökad samverkan mellan skola, region och socialtjänst. Insatserna har varit olika utifrån skolornas olika förutsättningar.

Inläsningstjänst är upphandlat och skolorna har tillgång till det. Via Clockwork har ett antal medarbetare anställts på högstadieskolorna för att ytterligare stärka arbetet för att öka måluppfyllelsen, flera av dessa är legitimerade lärare. Alla skolenheter har individuella planer för eleverna och avstämningar sker kontinuerligt för att följa upp att åtgärder/aktiviteter ger effekt, om inte diskuterar elev och lärare förslag på nya åtgärder/aktiviteter i den individuella planen.

Arbetet med kraftigt förbättrade resultat fortsatte under hela vårterminen och för årskurs 8 och 9 erbjöds också sommarlovsskola. Pandemin har påverkat skolan under hela läsåret 21/22 och det fanns en oro att andelen elever i årskurs 9 med behörighet till ett nationellt program på gymnasiet skulle minska jämfört med 2021. När slutbetygen för årskurs 9 var satta var också andelen med behörighet till nationellt program något lägre än 2021. En progression hade skett från julbetyg till slutbetyg för fem av sju skolor. Arbetet med att varje skola har koll på varje elev genom att ha individuella planer för var och en har fortsatt och givit resultat i många fall. Det som utmanat är att för vissa elever visade det sig att distans- och fjärrundervisningen i årskurs 8 gjort att kunskaperna inte blivit tillräckligt väl förankrade. Repetition har behövts för att komma vidare i kunskapsutvecklingen. Flera av skolorna nådde inte upp till de mål de satt vad gäller behörigheten till nationella program, vilket innebar att sommarskolan blev extra viktig detta år.

Sommarskolan ger eleverna möjlighet till 50 timmars extra studier i ett eller flera ämnen och elever i årskurs 9 erbjuds prövning. Flera elever i årskurs 9 klarade sin prövning och efter sommarskolan var 85,15 % av eleverna i årskurs 9 behöriga till ett nationellt program, den högsta andelen på många år.

Nedan ses betygsutveckling samt prognoser per skola och totalt för kommunala skolor för åk 9 läsåret 2021/2022.

Skol-enhet	Betyg åk 8 vt 21	Prognos julbetyg v 46	Julbetyg 211222	Prognos slutbetyg v 46	Prognos slutbetyg v 3	Prognos slutbetyg v 16	Slutbetyg uttag 13 juni	Slutbetyg uttag efter sommar-skolan
Bergby	77%	77%	77%	90%	90%	90%	74%	91,30%
Stigslund	82%	89%	87%	93%	93%	93%	94%	94,95%
Stora Sättra	43%	75%	57%	85%	80%	75%	68%	78,26%
Nynäs	64%	66%	65%	75%	72%	65%	72%	73,83%
Vallback	70%	80%	79 %	85%	87%	85%	83%	84,49%
Lillhagen	78%		80%	95%	84 %	86%	84%	85,96%

Skol-enhet	Betyg åk 8 vt 21	Prognos julbetyg v 46	Julbetyg 211222	Prognos slutbetyg v 46	Prognos slutbetyg v 3	Prognos slutbetyg v 16	Slutbetyg uttag 13 juni	Slutbetyg uttag efter sommar-skolan
Sofiedal	85%	93%	89%	95 %	90%	89%	87%	89,33%
Snitt	72,44%		76,46%				82,1% att jmf med åk 9 2021 82,9 % och efter sommarskolan 83,7 %.	85,18%

Nationella prov årskurs 3

De nationella ämnesproven för årskurs 3 genomfördes under vårterminen 2022. Statistiken för ämnesprovet i matematik visar på en liten förbättring jämfört med läsåret 2020/2021. Andelen elever som uppnått kravnivån i samtliga delprov ökade från 60 till 61 procent. I svenska och svenska som andraspråk sammanslaget uppnådde 62 procent kravnivån i samtliga delprov. Det senaste resultatet för Gävle läsåret 2020/21 låg andelen på 67 procent. Jämfört med riket 2022 (kommunal huvudman) är andelen elever som uppnått samtliga delprov lägre i både matematik och svenska/svenska som andraspråk.

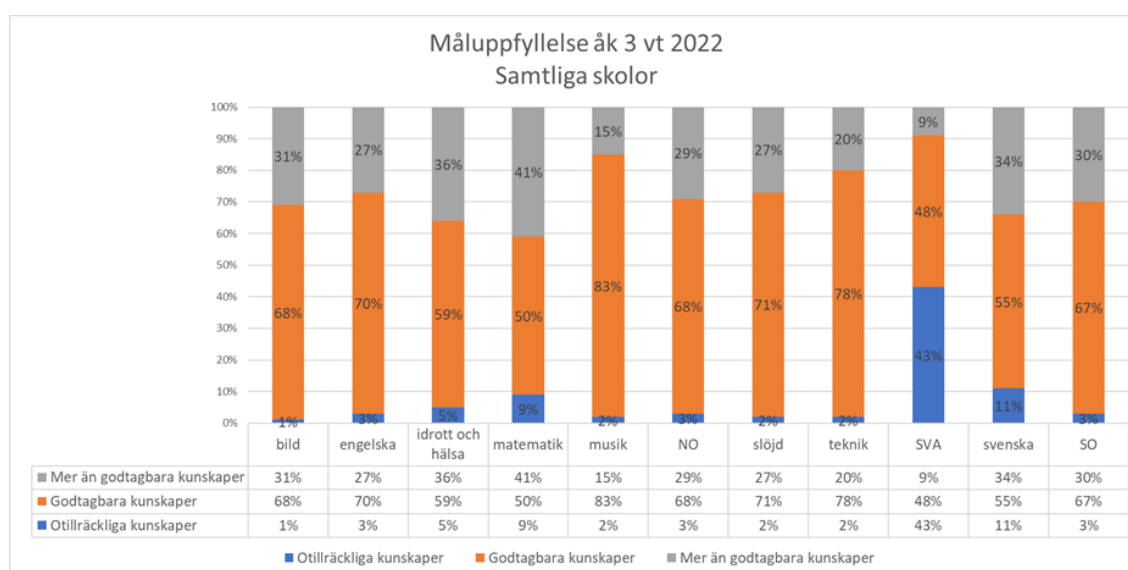
Provet i svenska/svenska som andraspråk består av åtta delprov som prövar förmågorna att tala/samtala, läsa och skriva. Andelen som uppnått kravnivån i de olika delproven varierar mellan 87 och 97 procent. För riket totalt (kommunal huvudman) var motsvarande andelar 88 respektive 97 procent. De delprov där högst andel elever har uppnått kravnivån är delproven som prövar muntlig förmåga. Minst andel elever har uppnått kravnivån i delprovet för stavning och interpunktion. Flickor har i högre grad uppnått kravnivån i de olika delproven än pojkar. Skillnaden är som störst i delprovet som prövar stavning och interpunktion. Av de elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk har mellan 44 och 88 procent uppnått kravnivån för de olika delproven. För riket totalt (kommunal huvudman) var motsvarande andelar 63 respektive 91 procent. Liksom eleverna som följer kursplanen i svenska har störst andel elever uppnått kravnivån i delprovet som prövar muntlig förmåga. Minst andel elever har uppnått kravnivån i delprovet för att läsa en berättande text. Flickor som följer kursplanen i svenska som andraspråk har i högre grad uppnått kravnivån i de olika delproven än pojkar. Liksom för elever som följer kursplanen i svenska är skillnaden som störst i delprovet som prövar stavning och interpunktion.

I årskurs 3 består det nationella provet i matematik av flera olika delprov som omfattar åtta bedömningar med kravnivåer. Av de elever som deltagit i de olika delproven varierar andelen som uppnått kravnivån mellan 76 och 92 procent. För riket totalt (kommunal huvudman) var motsvarande andelar 79 respektive 92

procent. Andelen som uppnått kravnivån är störst i delprovet för tabeller, diagram och slumpmässiga händelser. Minst andel elever som har uppnått kravnivån är det i delprovet för skriftliga räknemetoder – addition och subtraktion. Pojkar har i högre grad uppnått kravnivån i de olika delproven än flickor. Störst skillnad är det i delprov D som handlar om skriftliga tid och volym.

Måluppfyllelse samtliga ämnen årskurs 3

Samtliga kommunala skolor i Gävle dokumenterar elevernas måluppfyllelse för årskurs 1–5. Nedanstående diagram visar måluppfyllelsen för årskurs 3.

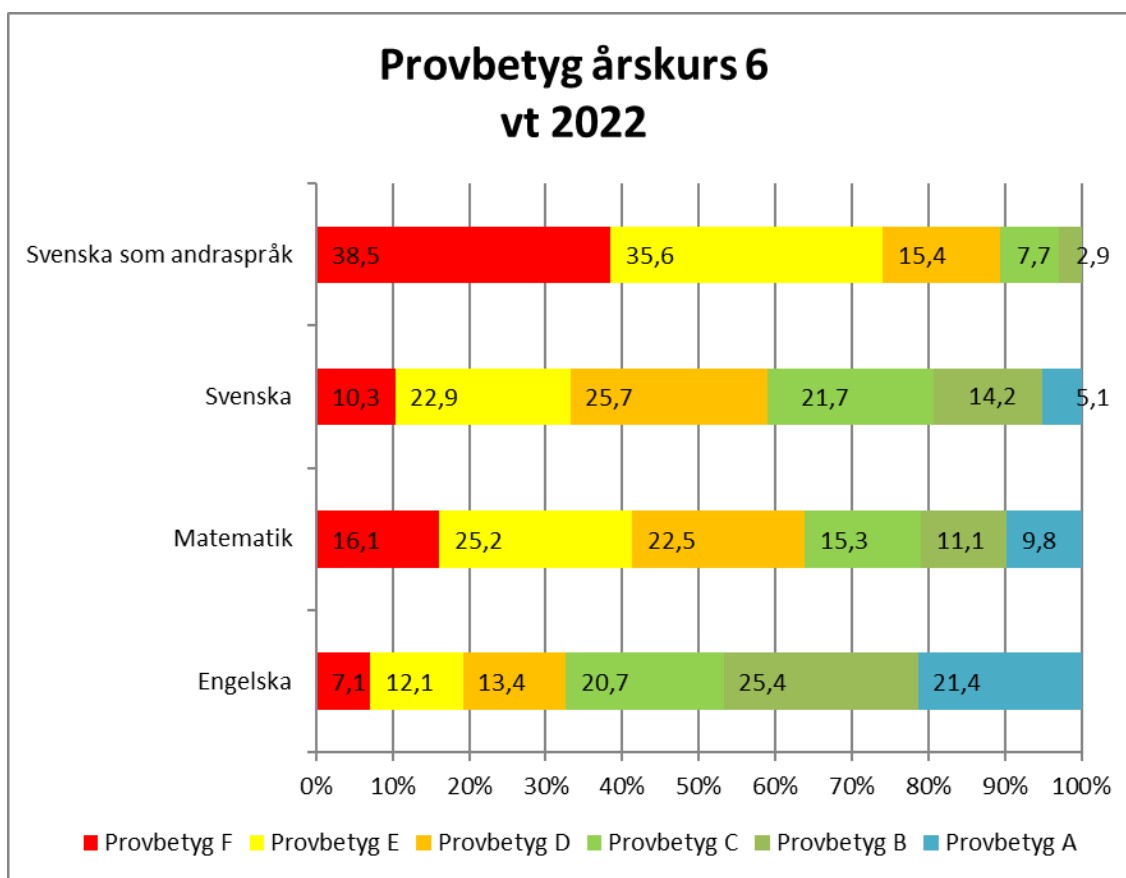
Den högsta måluppfyllelsen finns i bild, musik, slöjd och teknik. För dessa ämnen når nästan samtliga elever kunskapsmålen. Det ämne med lägst måluppfyllelse är svenska som andraspråk. Här når 57 procent av eleverna kunskapsmålen. Årets resultat i matematik visar att 91 procent av eleverna har uppnått kunskapskraven vilket är tre procentenheter bättre än föregående läsår. 41 procent av eleverna bedöms ha mer än godtagbara kunskaper. Det är en större andel pojkar som bedöms ha mer än godtagbara kunskaper. Resultatet ligger högre jämfört med föregående läsår. Ovanstående diagram visar att andelen elever som bedöms ha mer än godtagbara kunskaper ligger i spannet 9–41 procent beroende på ämne. Jämfört med tidigare läsår har andelen elever som fått bedömningen mer än godtagbara kunskaper ökat ytterligare. För 8 av ämnena har andelen ökat. Fortfarande finns betydande skillnader i bedömning för olika ämnen vid en jämförelse mellan skolorna. I matematik uppnår 100 procent av eleverna kunskapskraven på fyra skolor jämfört med 75 procent på den skola med lägst måluppfyllelse. Skillnaden är ännu större om andelen som har mer än godtagbara kunskaper jämförs. På två skolor bedöms inga eleverna ha mer än godtagbara kunskaper jämfört med en skola där 75 procent av eleverna uppges ha mer än godtagbara kunskaper. Skolornas

arbete för att utveckla bedömarkompetensen behöver därför fortsätta. Detta är en diskussion även ute i kommunens skolor bland lärarna. I och med den nya läroplanen och de nya kursplanerna tillsammans med de nya reglerna från i somras gäller en ny princip för betygssättning. Enligt den nya principen ska läraren göra en sammantagen bedömning och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Även Unikum, som ny plattform, innebär att bedömningarna blir mer transparenta och fokus för flertalet skolor kommer under vårterminen 2023 att vara att arbeta med bedömning.

Nationella prov årskurs 6

Under pandemin har de nationella proven inte kunnat genomföras i sin helhet under vårterminerna 2020 och 2021. Det har då inte samlats in uppgifter om provresultat. Läsåret 2021/22 har de nationella proven återigen kunnat genomföras som planerat, vilket innebär bättre förutsättningar för bedömning och betygssättning jämfört med de två senaste åren.

I diagrammet nedan visas provresultat för årskurs 6 2022 för svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska. Provresultatet presenteras i andel elever som når kravnivåerna för betygen F–A.

Sammanställningen visar att det finns en variation i provresultat mellan olika ämnen. En tydlig skillnad är att andelen elever med de högsta provbetygen A och B varierar mellan olika ämnen. I engelska har en hög andel av eleverna uppnått de högsta provbetygen. Det senaste resultatet för Gävle är från vårterminen 2019. En jämförelse med årets ämnesprov visar att provresultatet är lägre i svenska och svenska som andraspråk. I båda ämnena har andelen med provbetyg F ökat. I matematik är skillnaden liten. I engelska har däremot resultatet förbättrats. Andelen med de högsta provbetygen har ökat samtidigt som andelen elever med provbetyg F minskat. Årets resultat visar att i engelska har flickor och pojkar samma resultat. Även i matematik är skillnaden mellan könen liten. Där har pojkarna ett något högre resultat. I svenska och svenska som andraspråk däremot har flickorna betydligt högre resultat. Elever som inte har deltagit på samtliga delprov finns inte med i beräkningsunderlaget för provbetyget. Samtliga elever finns dock med i underlaget för terminsbetyget. Man behöver därför analysera bortfallet för ämnesprovet vid en jämförelse. Bortfallet är minst för matematik och störst i svenska som andraspråk. Jämfört med riket är bortfallet av ämnesprovresultat större i Gävle för samtliga ämnen. Speciellt stor skillnad mot riket var bortfallet av provresultat i svenska för pojkar. Vid en analys av provresultaten uppnår Gävle kommun ett bättre resultat i svenska, något lägre resultat i engelska samt lägre resultat i matematik och svenska som andraspråk. Skolverket redovisar även statistik som jämför provbetyg och terminsbetyg för olika huvudmän och skolor. Statistiken för 2022 visar att Gävles kommunala skolor inte avviker från rikets resultat. Det innebär att det är vanligare att elever får ett högre betygsresultat än provresultat i matematik och svenska/svenska som andraspråk än i engelska. Analysen visar även att det finns en viss skillnad mellan könen. Det är något vanligare att flickor får ett högre betygsresultat än provresultat jämfört med pojkar. Skillnaden är liten i engelska och matematik och något större i svenska och svenska som andraspråk.

Betygsresultat årskurs 6

Betygsstatistiken från vårterminen 2022 visar att totalt 68,3 procent av eleverna i Gävles kommunala skolor uppnått godkända betyg (A-E) i samtliga lästa ämnen; 70,8 procent av flickorna och 66,1 procent av pojkarna. Motsvarande värde på riksnivå var totalt 72,4 procent våren 2022, vilket är en minskning med 1,4 procentenheter jämfört med våren 2021. Även i Gävle är resultatet lägre jämfört med vårterminen 2021. I Gävle har resultatet minskat med 4,1 procentenheter jämfört med vårterminen 2021. Resultatet har försämrats betydligt mer för pojkar än för flickor.

Variationen i andelen som erhållit godkända betyg i samtliga ämnen är betydande mellan olika skolor, den ligger mellan 21,8–86,8 procent. Variationen är ännu större om enbart flickor jämförs. Här ligger skillnaden mellan 9,1–100 procent för lägst respektive högsta resultat.

En jämförelse med betygsresultatet från föregående läsår visar på en försämring i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Andelen elever med minst godkända betyg i engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk har minskat från 79,7 till 75,5 procent. Pojkarna har försämrat resultatet betydligt mer än flickorna. Andelen flickor med minst godkända betyg är 78,2 procent jämfört med pojkarnas 73,1 procent.

Det totala meritvärdet har sjunkit från 225,2 till 220,2.

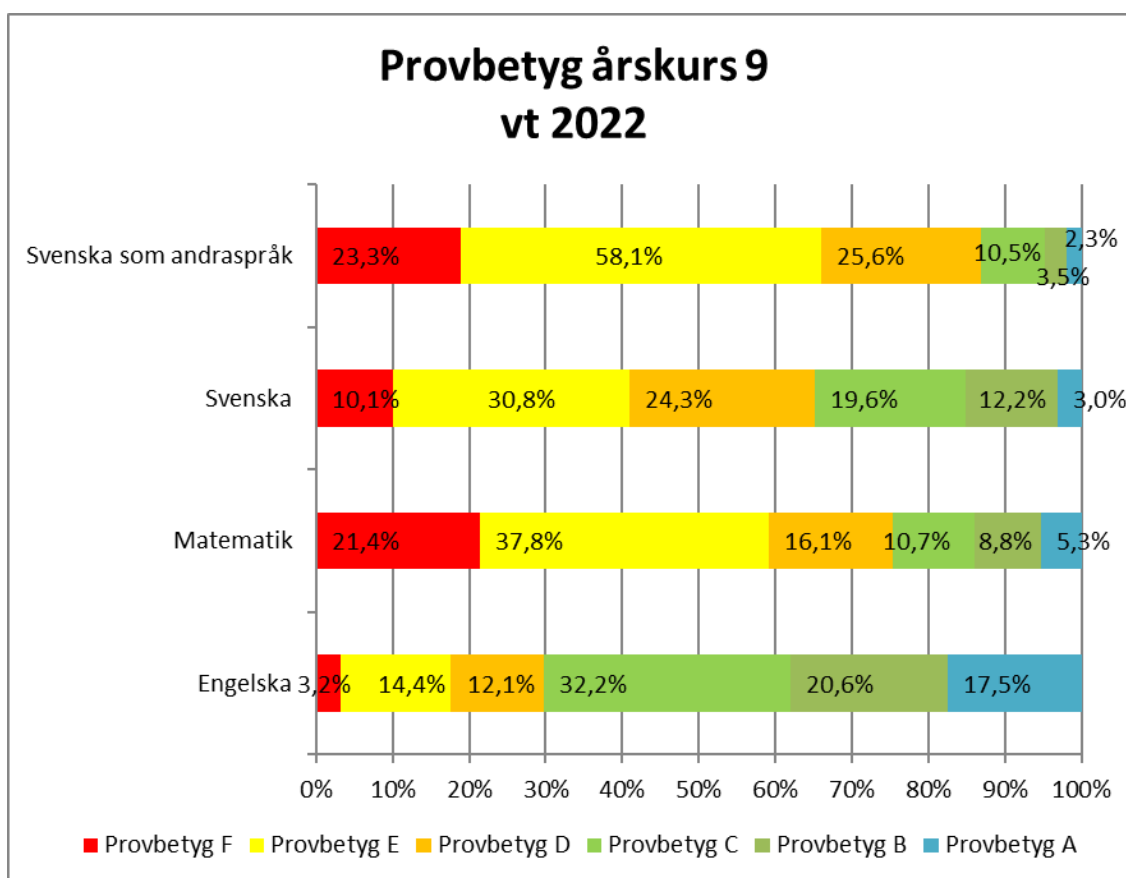
I årskurs 6 uppnår pojkarna 88 procent av flickornas resultat när meritvärdet jämförs. Skillnaden i resultat ligger på samma nivå som föregående läsår. I idrott och hälsa har pojkarna något högre resultat. I övriga ämnen har flickorna bättre betygsresultat. Skillnaden mellan könen är störst i svenska som andraspråk, svenska och bild. Vid en analys av samtliga satta betyg har det skett en ökning av andelen elever med betyget F samtidigt som andelen elever med betyg A har minskat något.

När den nationella statistiken där skolor med kommunal huvudman jämförs är andelen elever som uppnått godkända betyg i samtliga ämnen lägre i Gävle än för riket. Detta gäller både flickor och pojkar. Det ämne som resultatmässigt avviker mest negativt mot riket är svenska som andraspråk. Både flickor och pojkar avviker lika mycket jämfört med riket. Även i engelska, matematik och svenska ligger årets resultat i Gävle lägre än riket. Ämnen där resultatet i Gävle är bättre än riket är för samtliga SO- ämnen, hem- och konsumentkunskap samt idrott och hälsa.

Nationella prov årskurs 9

Under pandemin har de nationella proven inte kunnat genomföras i sin helhet under vårterminerna 2020 och 2021. Det har då inte samlats in uppgifter om provresultat. Läsåret 2021/22 har de nationella proven återigen kunnat genomföras som planerat, vilket innebär bättre förutsättningar för bedömning och betygssättning jämfört med de två senaste åren.

I diagrammet nedan visas provresultat för årskurs 9 2022 för svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska. Provresultatet presenteras i andel elever som når kravnivåerna för betygen F–A.

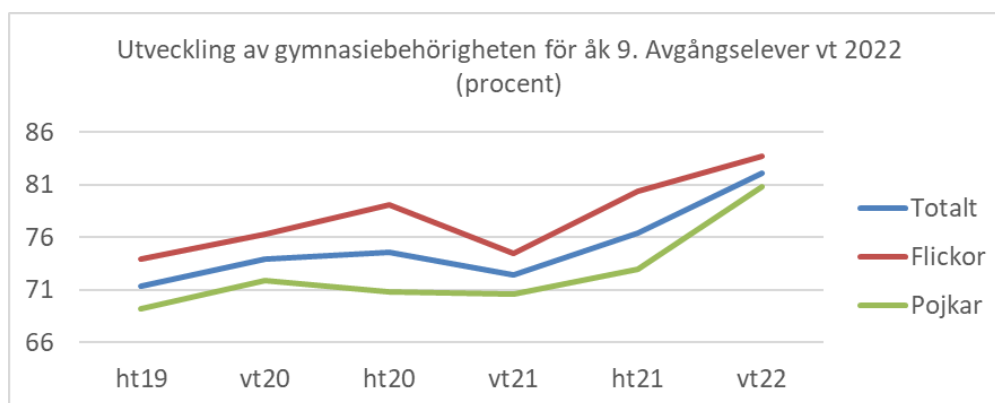

Sammanställningen visar att det finns en variation i provresultat mellan olika ämnen. En tydlig skillnad är att andelen elever med de högsta provbetygen A och B varierar mellan olika ämnen. I engelska har en hög andel av eleverna uppnått de högsta provbetygen. Det senaste resultatet för Gävle är från vårterminen 2019. En jämförelse med årets ämnesprov visar att provresultatet är lägre i svenska. Andelen elever med provbetyg F har ökat markant. I engelska, matematik och svenska som andraspråk har däremot andelen F minskat. För dessa ämnen har andelen med de högsta provbetygen har ökat samtidigt som andelen elever med provbetyg F minskat. Årets resultat visar att i matematik har flickor och pojkar samma resultat. Även i engelska är skillnaden mellan könen liten. Flickorna har något högre resultat. I svenska och svenska som andraspråk däremot har flickorna betydligt högre resultat. Elever som inte har deltagit på samtliga delprov finns inte med i beräkningsunderlaget för provbetyget. Samtliga elever finns dock med i underlaget för terminsbetyget. Man behöver därför analysera bortfallet för ämnesprovet vid en jämförelse. I Gävle är bortfallet är minst svenska och störst i svenska som andraspråk. Vid en jämförelse med riket är bortfallet större i samtliga ämnen. Störst är bortfallet i svenska och engelska. Bortfallet är mindre för matematik och den minsta skillnaden finns i svenska som andraspråk. Vid en jämförelse med riket är

ämnesprovresultatet för Gävles kommunala skolor lägre i svenska och matematik, något lägre i engelska samt högre i svenska som andraspråk. Det som avviker mest är pojkarnas låga resultat i svenska. Här finns en betydande avvikelse som behöver analyseras ytterligare. En analys av relationen mellan nationella prov och slutbetyg visar att Gävles kommunala skolor inte avviker i engelska, svenska och svenska som andraspråk jämfört med riket. I matematik däremot är andelen som får ett högre slutbetyg än provbetyg betydligt högre i Gävle. Andelen elever som får ett högre slutbetyg är högre för samtliga kommunala skolor jämfört med riksvärdet.

Betygsresultat årskurs 9

Nedanstående diagram visar utvecklingen av gymnasiebehörigheten för året avgångselever i årskurs 9.

Vid höstterminen 2021 var skillnaden mellan könen 4,0 procentenheter. I slutbetyget 2022 hade skillnaden minskat till 2,9 procentenheter. Värt att notera är att flickorna försämrar resultatet i årskurs 8 medan pojkarna ligger kvar på samma nivå. Flickornas försämring under årskurs 8 är ovanligt stor för denna årskull.

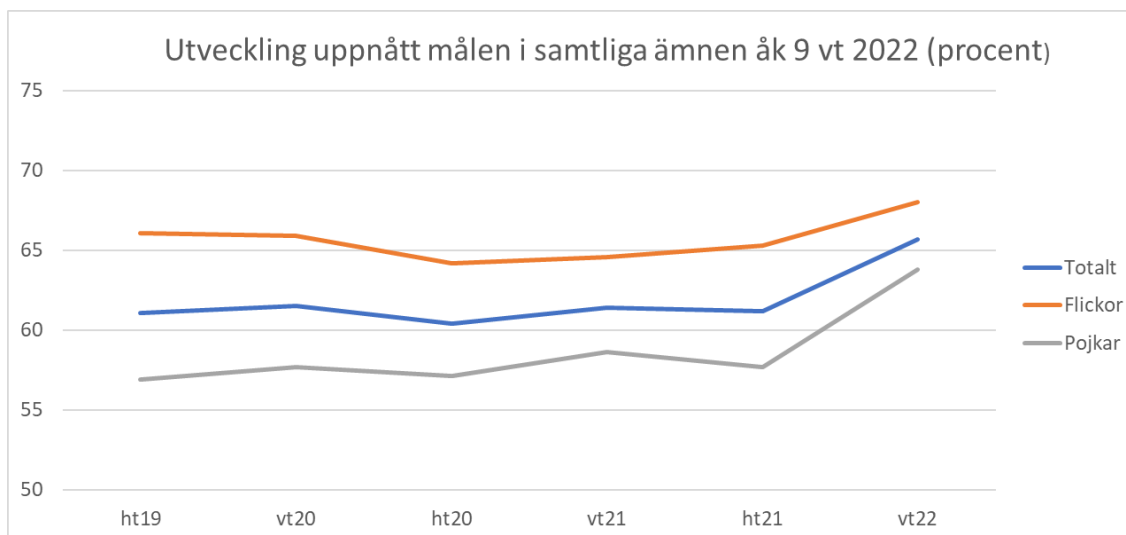
Sommarskola

Grundskolans sommarskola har vänt sig till elever i årskurs 8 och 9. Sommarskolan pågick mellan 13–23 juni och gav elever en möjlighet att utveckla sina förmågor och färdigheter för att nå kunskapskraven. På plats fanns, förutom lärare, också gymnasieelever som har sommarjobb att hjälpa till med undervisningen.

Sommarskolan innebär cirka 50 timmars studier vilket motsvarar mycket tid i enskilda ämnen, framför allt eftersom eleverna endast får välja ett eller max två ämnen att läsa under dessa timmar. Efter genomgången sommarskola fick ytterligare 20 elever gymnasiebehörighet. Det innebär att andelen elever med gymnasiebehörighet ökade till 85,2 procent. I dagsläget sker ingen rapportering till SCB av betygsresultatet efter genomförd sommarskola. Det resultat som kommer att finnas i den officiella statistiken är den som är inrapporterad direkt vid terminsslutet.

Andelen elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen ligger betydligt lägre i år jämfört med föregående läsår, 65,9 procent jämfört med 69,9 procent. Andelen elever med fullständiga betyg ligger nu på samma nivå som läsåren 2014/15 och 2015/16. Hela försämringen förklaras av pojkarnas försämrade resultat. Flickorna ligger kvar på samma nivå som föregående läsår. Även andelen elever som saknar godkänt betyg i ett ämne har förändrats markant. Andelen elever som saknar godkänt betyg i ett ämne har ökat från 5,6 procent till 10,8 procent. Några skolor har ökat andelen kraftigt medan andra skolor ligger kvar på föregående års värden. På klassnivå ligger andelen mellan 0 och 26 procent. Andelen flickor är något högre än andelen pojkar.

Nedanstående diagram visar utvecklingen av andelen elever som uppnått målen i samtliga ämnen för året avgångselever i årskurs 9.

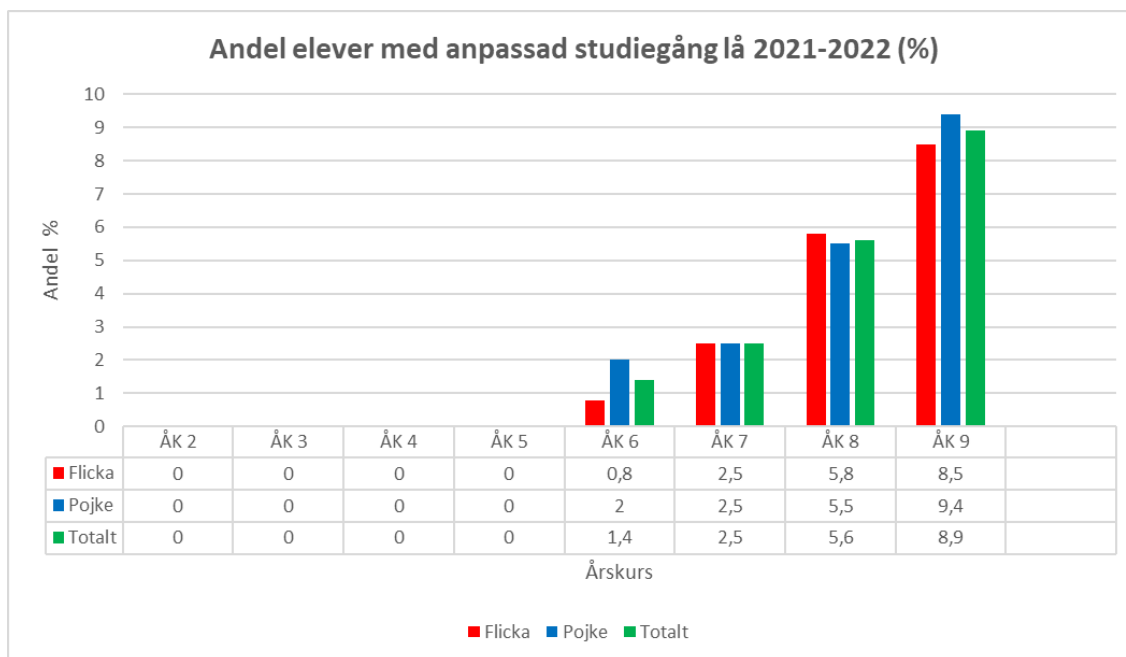
En analys av resultatet visar att det är en påfallande stor skillnad i elevsammansättningen jämfört med föregående läsår. Läsåret 2020/21 var andelen flickor något större än andelen pojkar. Detta läsår är det en tydligt högre andel pojkar. Eftersom pojkarnas resultat försämrats kraftigt får det en större negativ effekt på totalresultatet än om könsfördelningen hade varit lika. Under flera läsår minskade andelen elever som endast saknade ett godkänt betyg. Den stora ökningen detta läsår behöver analyseras ytterligare, även om detta troligtvis har påverkat resultatet på sommarskolan. Eftersom det var fler elever som saknade ett godkänt betyg jämfört med tidigare år innebär det troligen också varför fler elever klarade av att läsa upp till behörighet på gymnasiet. Ett viktigt forum för fortsatta analyser är bland annat resultatuppföljningar som huvudmannen gör fortlöpande under läsåret.

Jämfört med riket har meritvärdet i Gävle inte utvecklats lika positivt som andelen elever med gymnasiebehörighet. I år har pojkarnas resultat försämrats, men samtidigt har flickornas meritvärde förbättrats. Sammantaget blir resultatet i stort

sett oförändrat jämfört med föregående år.

En bidragande orsak till ett lägre meritvärde är att andelen elever med anpassad studiegång fortfarande är hög i Gävle. Andelen elever med anpassad studiegång i årskurs 9 ligger nästan på 9 procent för läsåret 2021/2022. Har en elev anpassad studiegång innebär det i princip att eleven inte kan uppnå kunskapskraven i samtliga ämnen. Andelen elever med anpassad studiegång i årskurs 9 ligger kvar på samma nivå jämfört med föregående läsår. Den nationella statistiken för läsåret 2021/22 visar att andelen elever i årskurs 9 med anpassad studiegång är 4,2 procent.

Andelen elever med anpassad studiegång ökar avsevärt med stigande ålder. Nedanstående diagram visar andelen registrerade elever i Gävle läsåret 2021/2022 med anpassad studiegång uppdelad på årskurs och kön. Även dessa resultat analyseras vidare i huvudmannens resultatdialoger med skolorna.

Åtgärdsprogram årskurs 9

Lsåret 2021/22 var andelen elever med registrerade åtgärdsprogram i Gävles kommunala skolor 15 procent. Andelen för pojkar 17 procent och andelen för flickor 13 procent. Vid en jämförelse av elever som följer kursplanen i svenska respektive kursplanen i svenska som andraspråk är andelen åtgärdsprogram 14 procent respektive 19 procent. När eleverna i särskilda undervisningsgrupper (ASG, SAX) räknas bort finns ändå betydande skillnader mellan de olika skolorna. Den skola som har den lägsta andelen ligger på drygt 4 procent, den med högst andel 25 procent. Jämfört med den nationella statistiken för läsåret 2021/22 är andelen elever med åtgärdsprogram i årskurs 9 betydligt högre i Gävle. På nationell nivå har 8,9 procent

av eleverna i årskurs 9 åtgärdsprogram. Resultatet analyseras vidare.

Variation i resultat mellan skolor och klasser i Gävle

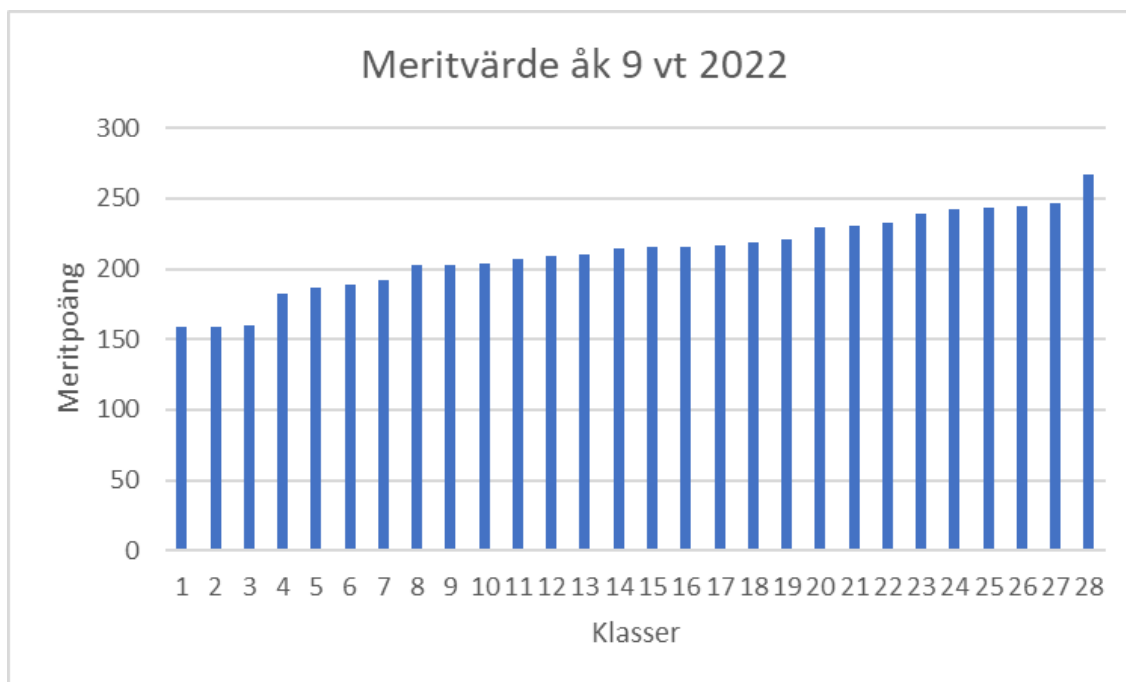
På nationell nivå har skillnaden i resultat mellan olika skolor ökat. År 2000 var skillnaden i meritvärde mellan de högst respektive lägst presterande skolorna drygt 40 poäng. Den skillnaden har sedan ökat kontinuerligt och var år 2016 cirka 65 poäng.

Nedanstående diagram visar utvecklingen i Gävle för de kommunala skolorna.

Resultaten i Gävle går tvärt emot nationell nivå, eftersom skillnaden mellan olika skolor har minskat sedan 2014. Under denna tidsperiod har skolornas upptagningsområden förändrats för att motverka skolsegregationen. Skolverkets analyser visar även att resultatskillnaden mellan olika klasser har ökat under tidsperioden 2004–2016. För Gävles kommunala skolor finns fortfarande en stor skillnad mellan olika klasser i betygsresultat. I år är skillnaden i resultat 108 meritvärdespoäng mellan klassen med högsta respektive lägsta resultat.

Diagrammet på nästa sida visar spridningen i meritvärdet för samtliga 28 avgångsklasser i årskurs 9 våren 2022. Resultatet för elever i särskilda undervisningsgrupper finns inte med i presentationen.

Forskningen har visat att den socioekonomiska bakgrunden har en stor betydelse för en elevs skolresultat. Analyserna av socioekonomiska bakgrundsvariabler visar att elevernas socioekonomiska bakgrund har fått större betydelse för betygsresultaten i årskurs 9, en ökning som startade någon gång i slutet av 00-talet. Några hypoteser som framlagts är att skolan inte förmår att stödja elever med sämre förutsättningar lika bra som tidigare. Den andra möjliga orsaken är att elevernas förutsättningar, som de har med sig hemifrån, har blivit mer olikartade och gjort det kompensatoriska uppdraget svårare. De longitudinella uppföljningarna av klasser som huvudmannen i Gävle har genomfört visar på stora skillnader i klassernas elevomsättning under högstadietiden. Uppföljningarna visar att i de klasser som har stor elevomsättning påverkas studieresultatet negativt. Det är därför viktigt att fortsätta det utvecklingsarbete som finns kring överlämningar för både kommunala och fristående skolor i kommunen. Särskilt viktig är att säkra att dokumentationen för elever som har behov av särskilt stöd blir tillgänglig vid byte av skola. En annan av huvudmannens uppföljningar har visat att klassbildningen i årskurs 7 kan vara betydelsefull för resultatutvecklingen i klassen.

Fördjupad analys av betygsresultatet för årskurs 9

Fördjupad analys av Gävles betygsresultat för årskurs 9 utifrån den nationella statistik som publicerades av Skolverket under oktober 2022. Jämförelse har skett mellan kommunala skolor i Gävle och samtliga kommunala skolor i riket samt mellan fristående skolor i Gävle och samtliga fristående skolor i riket. Jämförelser har skett utifrån kön, föräldrarnas utbildningsnivå samt svensk-utländsk bakgrund.

De kommunala skolorna ligger lägre för samtliga betygsjämförelser i en jämförelse med kommunala skolor i riket. För gymnasiebehörigheten är skillnaden minst. 81,9 i Gävle jämfört med 83,3 procent för samtliga kommunala skolor i riket. Statistiken är redovisad före sommarskola. Även de fristående skolorna ligger på en lägre nivå för samtliga betygsjämförelser jämfört med fristående skolor i riket.

Vid en jämförelse av olika undergrupper i statistiken ligger Gävle högre på ett par områden jämfört med riket. För gruppen elever med utländsk bakgrund, födda utomlands har de kommunala skolorna i Gävle ett högre jämförelsevärde. För de fristående skolorna i Gävle ligger resultatet något högre för gruppen elever med utländsk bakgrund födda i Sverige. Jämförelserna gäller i båda fallen andel behöriga elever till yrkesprogram.

Det betygsresultat där avvikelsen är mest negativt är liksom tidigare år andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen. Detta gäller både kommunala och fristående skolor i Gävle. För de kommunala skolorna är avvikelsen allra störst för elever för elever vars föräldrar har lägre utbildningsbakgrund samt för elever med utländsk bakgrund födda utomlands. För fristående skolor i Gävle är avvikelsen störst för gruppen pojkar samt för elever med utländsk bakgrund födda i Sverige. Jämfört med föregående år har skillnaden mellan Gävles kommunala skolor och rikets kommunala skolor minskat något för andelen behöriga elever till yrkesprogram samt för elevernas genomsnittliga meritvärde. Skillnaden har däremot ökat ytterligare för andelen elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen. För de fristående skolorna i Gävle har skillnaden ökat jämfört med de fristående skolorna i riket för samtliga tre betygsjämförelser.

En analys av Gävles kommuns förutsättningar jämfört med riket visar följande resultat. Andelen föräldrar med högre utbildning ligger på en högre nivå för kommunala skolor, men betydligt lägre för fristående skolor jämfört med motsvarande jämförelsegrupper. Andelen elever med svensk bakgrund ligger högre för de kommunala skolorna, men lägre för de fristående skolorna. Det finns även andra skillnader. Andelen pojkar i fristående skolor i Gävle är lägre jämfört med riket. För de kommunala skolorna är andelen pojkar högre än för riket. En ytterligare skillnad är fördelningen av elever med utländsk bakgrund. I Gävle är det en större andel som är födda utomlands. Detta gäller både kommunala och fristående skolor. Gruppen elever med utländsk bakgrund födda i Sverige är mindre i Gävle jämfört med riket.

På nationell nivå har betygspoängen försämrats mellan 2021 och 2022 för samtliga ämnen utom i engelska. En starkt bidragande orsak är att andelen F har ökat i nästan samtliga ämnen. Gävles kommunala skolor följer ett liknande mönster. Det finns dock ett tydligt undantag. Betygspoängen i svenska som andraspråk har i Gävle ökat markant jämfört med 2021. Det innebär att betygspoängen 2022 i Gävle nu är högre än för riket. Även i hem- och konsumentkunskap ligger Gävleresultatet högre än för

riket. I övriga ämnen är ligger Gävles betygspoäng lägre. Störst avvikelse mot rikssiffrorna finns i musik, religionskunskap och svenska.

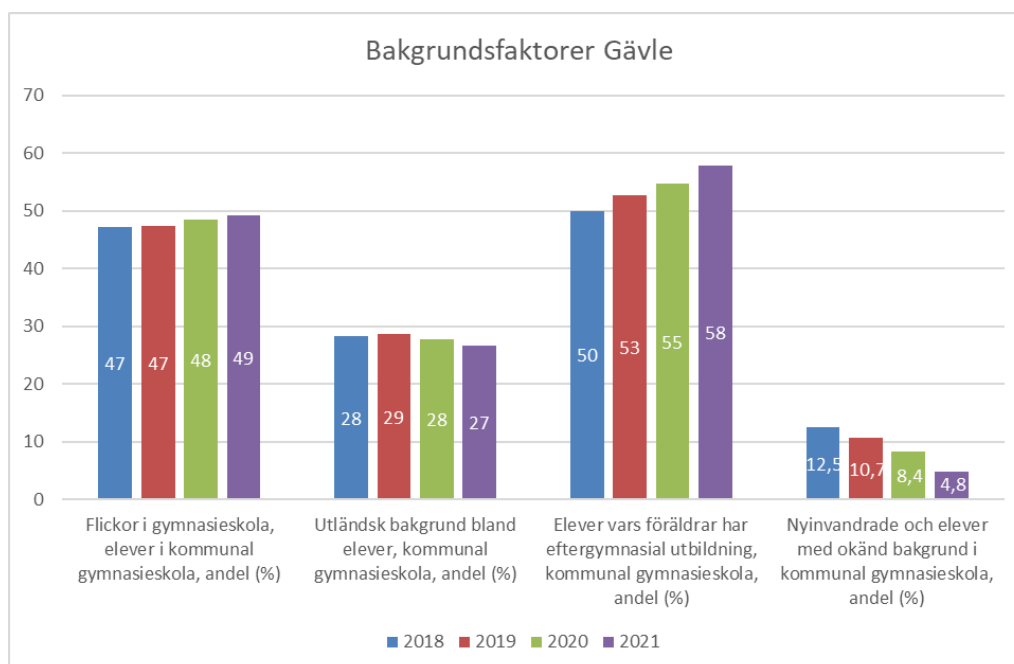
Personalstatistiken för läsåret 2021/22 visar att antalet elever per heltidstjänst (lärare) ligger på samma nivå som riket för de kommunala skolorna i Gävle. För de fristående skolorna är antalet elever per heltidstjänst lägre för skolorna i Gävle i en jämförelse med fristående skolor i riket. För de kommunala skolorna visar statistiken att andelen grundskollärare med lärarlegitimation och behörighet i ämnet ligger på 81,5 procent. Det är på en något högre nivå jämfört med rikets kommunala skolor där värdet är 80,8 procent.

Utifrån analysen av bakgrundsfaktorer finns inget som indikerar att eleverna i Gävle borde ha lägre resultat än i riket, fortsatt fokus måste därför vara på förbättring av resultaten för alla elevgrupper. Fokus behöver breddas från gymnasiebehörigheten att även gälla andelen som når kunskapskraven i alla ämnen samt att även förbättra meritvärdet.

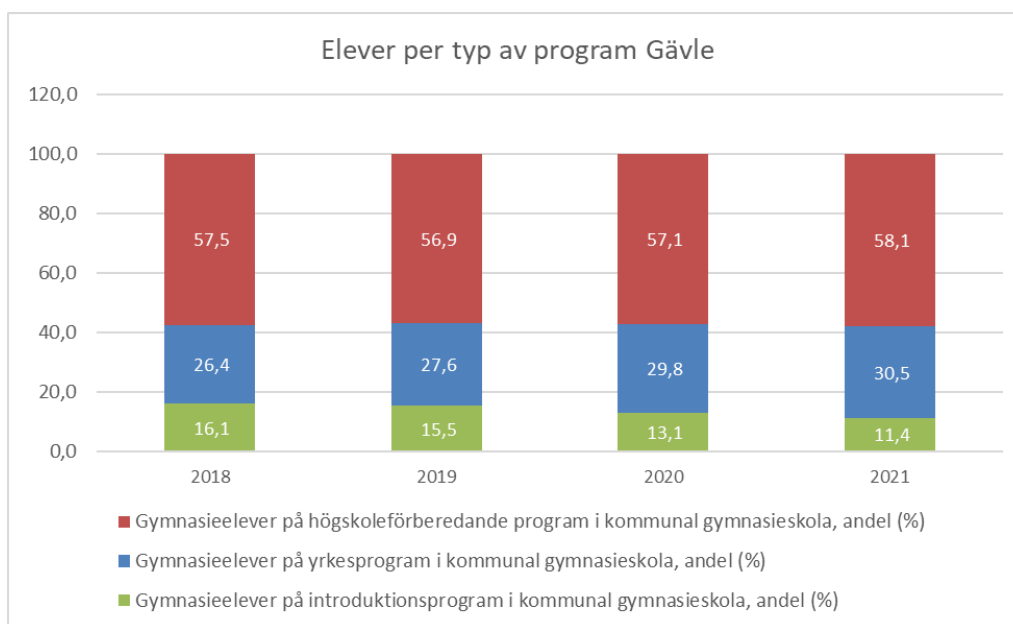
Gymnasieskolan, särskolan

Analys av ändrade förutsättningar och resultatutvecklingen i Gymnasieskolan

Antalet elever i Gävles kommunala gymnasieskolor har minskat med 81 elever från 2018 till 2021 och var 15 oktober 2021 3345. Under perioden har andelen flickor åter ökat till 49 procent. Andelen elever med utländsk bakgrund, 27 procent, varierar något men är relativt konstant. Andelen nyinvandrade elever minskar stadigt i takt med att det relativt stora antal, främst pojkar, som anlände framför allt under 2016 nu gått ut gymnasiet. Andelen föräldrar med eftergymnasial utbildning som sedan 2012 varit konstant ökar kraftigt från 2019.

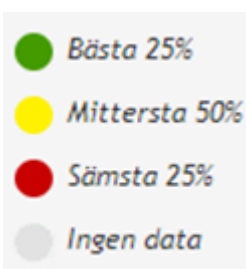

Samtidigt med utvecklingen ovan minskar andelen elever på introduktionsprogram kraftigt och är nu nere på samma nivå som 2014. I stället ökar andelen på yrkesprogram.

I tabellen nedan åskådliggörs ett antal nyckeltal för Gävles kommunala gymnasieskolor dels med färgkodning där resultatet är grönt om det ligger inom de 25 bäst placerade kommunerna, dels med minidiagram som visar trenden. Data saknas för 2022 i tre fall. Högre värden är positivt för alla nyckeltalen och flera kurvor pekar åt rätt håll. Det gäller särskilt andelen gymnasieelever som övergått från IM till nationellt program samt utvecklingen av behörighet på yrkesprogrammen. Vad gäller andelen gymnasieelever med examen inom 3 år, totalt och på yrkesprogram, samt betygspoäng, så pekar kurvorna nedåt efter 3 års uppgång. Siffrorna för betygspoäng och för andel elever med examen inom 3 år på yrkesprogram är något lägre än 2019.

Nyckeltal	Område	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	Gävle	69,3	67,2	69,6	73,0				
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%), avvikelse från modellberäknat värde	Gävle	4,3	4,0	4,2					
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	Gävle	62,6	64,2	67,2	65,2				
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%), avvikelse från modellberäknat värde	Gävle	3,7	3,4	3,1					
Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, högskoleförberedande program kommunala skolor, andel (%)	Gävle	78,7	79,6	81,1	82,6				
Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år, yrkesprogram kommunala skolor, andel (%)	Gävle	20,3	19,5	24,7	26,1				
Gymnasieelever med examen inom 3 år, högskoleförberedande program kommunala skolor, andel (%)	Gävle	78,7	79,8	81,5	82,6				
Gymnasieelever med examen inom 3 år, yrkesprogram kommunala skolor, andel (%)	Gävle	72,4	74,2	78,2	71,9				
Gymnasieelever som övergått från IM till nationellt program, kommunala skolor, andel (%)	Gävle	25	22	34					
Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, kommunala skolor	Gävle	14,3	14,4	14,6	14,2				

Analysdata hämtade från Kolada

Arbete med kraftigt förbättrade resultat

Arbete med kraftigt förbättrade resultat har fortsatt även under vårterminen. Vårterminen avslutades med att erbjuda sommarskola på de tre gymnasieskolorna. Eleverna i årskurs 1 och 2 fokuserade främst på sina gymnasiegemensamma ämnen och en del av eleverna i årskurs 3 förlängde sina kurser. Sommarskolans resultat visar att många elever valde att läsa matematikkurser och många av eleverna fick E eller högre betyg i kurserna. I årskurs 3 var det sammanlagt 22 elever som fick gymnasieexamen efter avslutad sommarskola. Det var ett mycket gott resultat från sommarskolan.

Pandemin har påverkat arbetet i gymnasieskolan under läsåret och det fanns en oro att eleverna inte skulle nå sina mål och få en gymnasieexamen. Arbetet med att följa upp varje elev har fortsatt och har gett resultat i många fall. Eleverna i årskurs 3 har haft en lång period av fjärr- och distansundervisning under sin gymnasietid vilket påverkat deras lärande. Frånvaron hos elever och personal har varit högre, vilket har påverkat undervisningen med bland annat förskjuten APL för vissa yrkesprogram. Till detta tillkommer flertalet omställningar i verksamheten utifrån nya rekommendationer om restriktioner. Elever och lärare samt övrig personal på

skolorna har gjort ett mycket bra arbete utifrån dessa förutsättningar. Skolorna har erbjudit stöd till eleverna på individ- och gruppnivå och anpassat till elevernas program och kurser utifrån behov. Det kan konstateras att många av eleverna som har tagit emot stöd och hjälp har lyckats nå sina mål.

På Polhemskolan har tre av yrkesprogrammen; Industritekniska programmet, Ventilation och fastighetsprogrammet samt Hantverksprogrammet visat på kraftigt förbättrade resultat. Alla avgångselever på dessa tre program når gymnasieexamen. Gemensamma framgångsfaktorer på Polhemskolans yrkesprogram:

Ett systemiserat elevhälsoarbete med EHT, elevhälsoteam, och PEHT, personalelevhälsoteam, som givit god överblick och möjlighet att fånga upp eleverna innan svårigheterna har blivit för stora. Mötesstrukturen och systematiken har också förenklats det dagliga arbetet inför elevkonferenser, utvecklingssamtal, mentorsamtal med elev och vårdnadshavare. Varje månad har programmen haft en elevhälsocheck där de följt upp elevernas mående samt hur det går i de olika kurserna via klasscheckar samt frånvarokoll i varje klass med sin mentor. Därefter har mentor lyft sina frågor vidare till EHT och PEHT. Arbetslagen har delat dokumentation gällande behov av anpassningar för att lära av varandra och hjälpas åt. I möten kring elevhälsoarbetet har det varit fokus på det som fungerar.

Gemensam stötid för alla lärare och alla elever på Polhemsskolan. Det har förenklats för både lärare och elever att hitta tid att ta igen undervisning och chans till mer hjälp av läraren. Det har varit uppskattat av elever och personal.

Att skapa goda relationer under introduktionsdagar, mentorstid och i klassrumssituationer där eleverna ofta samarbetar i de praktiska och teoretiska ämnena. Ett nära mentorskap leder till att rätt grupp- och individanpassningar har kunnat sättas in för att varje elev ska kunna nå sin utvecklingspotential.

Nära samarbete med branschen där man strävar efter samverkan, entreprenörsanda och professionalism. Ger bra möjligheter att hitta passande APL-platser till eleverna. Elever som ångrat sitt yrkesval men vill gå klart gymnasiet kan göra APL inom andra serviceyrken där service och bemötande ingår.

Vasaskolan kan konstatera goda resultat under året kring arbete med preparandkurs 1 c och 2c i matematik. Eleverna som deltagit i preparandkursen har fått undervisning två pass i veckan utöver ordinarie lektioner i matematik. Det ena passet har använts till att i förväg behandla delar i det centrala innehållet på en grundläggande nivå, eleven skulle få en förförståelse och möjlighet att befästa kunskapen innan det presenteras för hela klassen. Det andra passet har använts till att undervisa i grundläggande taluppfattning och områden som lärarna av erfarenhet vet att eleverna har svårt med. Nästan samtliga elever som deltagit i preparandkursen fick minst E både i nationella prov och på kursen.

Under läsåret 22/23 har utrymme skapats i tjänsteplaneringen för att utforska ett 2-lärarsystem på samtliga obligatoriska kurser inom Matematik 1b och 2b. Lärarnas upplägg varierar från att dela klassen i två mindre grupper till att undervisa hela klassen gemensamt. Försöket följs upp och utvärderas löpande av berörda lärare, biträdande rektor, speciallärare och kvalitetsutvecklare.

På Borgarskolan har samhällsvetenskapliga programmet visat på kraftigt förbättrade resultat. Framgångsfaktorerna på programmet är:

- Elevnära relationellt arbete med närvaro – elevernas eventuella frånvaro har uppmärksammats från dag ett av biträdande rektor och mentor som tagit kontakt, elevhälsoteamet har kopplats in vid behov och motiverande samtal med studie- och yrkesvägledare, mentor och biträdande rektor har genomförts,
- Elevnära relationellt arbete med måloppfyllelse, mentor har följt upp eleverna kontinuerligt, hur det går i det olika kurserna. Skolan ha erbjudit stöd i olika kurser och eleverna har tagit emot stödet. Elevhälsoteamet har stöttat eleverna utifrån deras behov,
- Mentorers och undervisande lärares engagemang och höga förväntningar på eleverna,
- Kontinuitet i arbetsgruppen och ledningen för samhällsvetenskapliga programmet har bidragit till ett tätt samarbete med fokus på vad som är bäst för eleverna.

Examen och behörighet per program

Alla avgångselever Nationella program. Källa: Edlevo (Resultaten av sommarskolan är medräknade)

Tabell – Andel elever med gymnasieexamen och grundläggande behörighet till högskola per program och skola 2021-2022

Program	Skola	Andel examen, %		Förändring %-enheter	Andel behöriga högskola	Antal elever 2022			Antal behöriga högskola
		År 2021	År 2022			Examensbevis	Studiebevis	Totalt	
Bygg- och anläggning	Po	93,2	91,1	-2,1	3,6	51	5	56	2
Barn- och fritid	Po	80,4	75,0	-5,4	36,4	33	11	44	16
El- och energi	Po	94,6	95,7	1,1	34,8	22	1	23	8
Ekonomi	Bo	91,2	80,7	-10,5	80,7	92	22	114	92
Estetiska	Va	96,6	77,2	-19,4	77,2	44	13	57	44
Fordons- och transport	Bo	48,6	31,4	-17,2	0,0	11	24	35	
Handels- och administration	Bo	66,7	50,0	-16,7	15,0	10	10	20	3
Hotell- och turism	Po	90,5	88,9	-1,6	22,2	8	1	9	2
Humanistiska	Va	100,0	94,7	-5,3	94,7	18	1	19	18
Hantverk	Po	95,5	100,0	4,5	82,6	23		23	19
Industriprogrammet	Po	100,0	100,0	0,0	0,0	6		6	
Naturvetenskap	Va	91,0	82,9	-8,1	82,9	97	20	117	97
Restaurang- och livsmedel	Po	73,9	95,7	21,7	47,8	22	1	23	11
Samhällsvetenskap	Bo	81,4	93,5	12,1	93,5	87	6	93	87
Samhällsvetenskap	Va	99,0	77,7	-21,3	77,7	108	31	139	108
Teknik	Po	87,6	93,5	5,9	93,5	116	8	124	116
VVS- och fastighet	Po	100,0	100,0	0,0	8,0	25		25	2
Vård- och omsorg	Po	97,6	92,5	-5,1	55,0	37	3	40	22
Total		89,0	83,8	-5,3	66,9	810	157	967	647

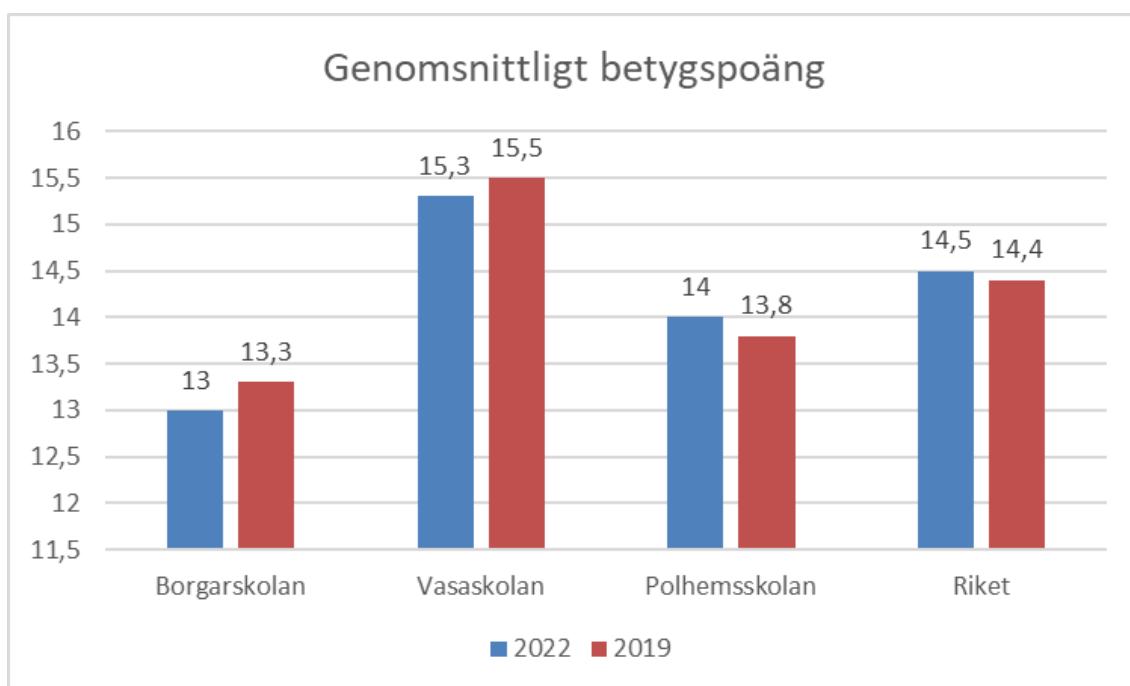
Resultat som mäts är andelen elever som har nått en gymnasieexamen.

Gymnasieutbildningarna har sänkt sina resultat jämfört med föregående läsår från

89,0 till 83,8 procent. 8 program höjer sina resultat eller är oförändrade på en hög nivå. Av de 10 program som uppvisar sänkta resultat är 3 fortsatt på en hög nivå. 5 program har sänkningar över 10 procent. En orsak till sänkningen av resultaten kan vara att andelen problematisk frånvaro ligger på en högre nivå än innan pandemin. En förklaring kan också vara att det kunskapsstapp som uppstod genom perioderna med fjärrundervisning under pandemin nu blir synliga i elevernas resultat. Planerade insatser för att hantera problematisk skolfrånvaro beskrivs under punkt 3.2.

Genomsnittligt betygspoäng

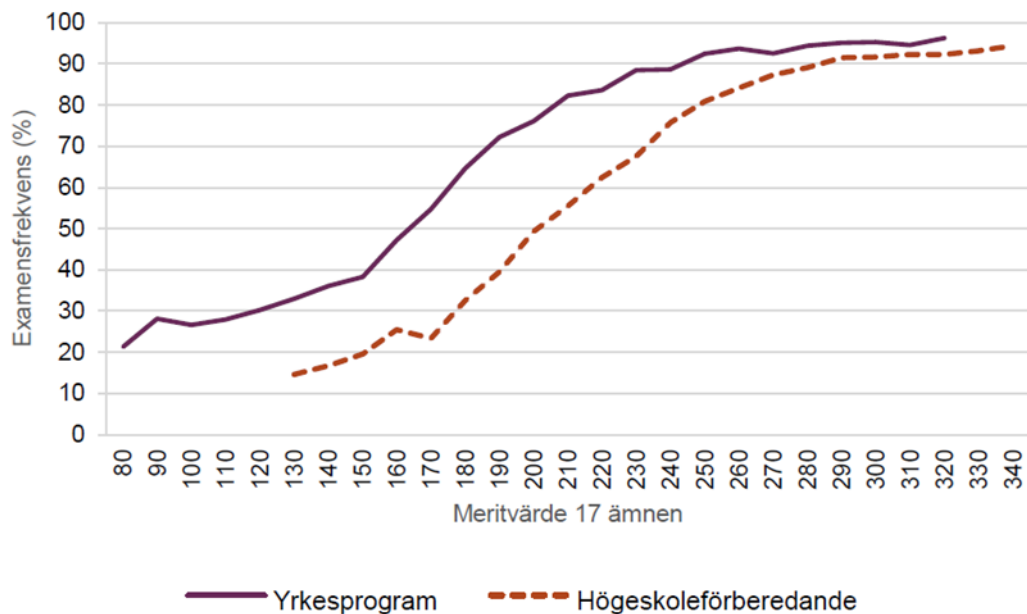
I diagrammet visas genomsnittligt betygspoäng för samtliga avgångselever på nationella program. Jämförelse med genomsnittligt betygspoäng 2019, innan Pandemin. Polhemsskolan redovisar en höjning av betygspoäng, Vasaskolan och Borgarskolan redovisar sänkning. I jämförelse med riket är siffrorna högre för Vasaskolan, lägre för Borgarskolan och Polhemsskolan.

Några parametrar att följa i fortsatta analys av betygspoäng på skolenheterna kan vara andel elever som får sitt förstahandsval samt meritvärde från grundskolan. I Skolinspektionens rapport "Grundskolebetygens betydelse för resultaten i gymnasieskolan" konstateras att det finns en liten men förhöjd risk att inte ta examen inom 3 år för elever som inte får sitt förstahandsval. På Vasaskolan och Polhemsskolan är det 4,55 procent av eleverna som inte har fått sina förstahandsval. På Borgarskolan är det 7,8 procent.

Diagrammet nedan (från Skolinspektionens rapport) visar examensfrekvensen

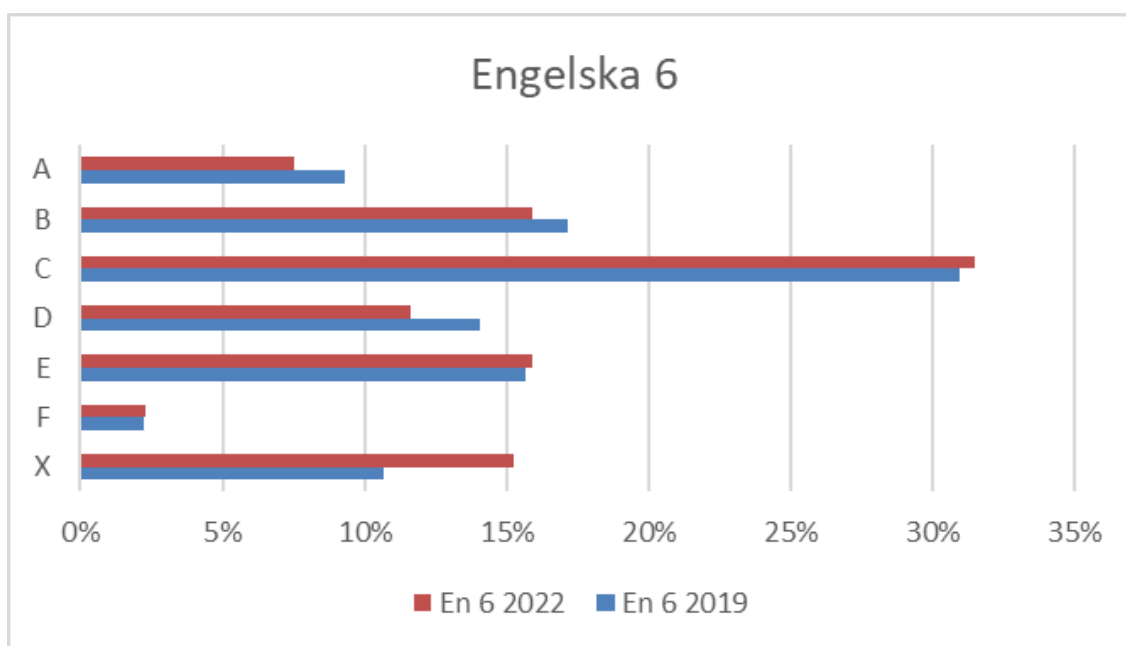
kopplat till meritvärde från grundskolan för elever som började gymnasieskolan HT 2017.

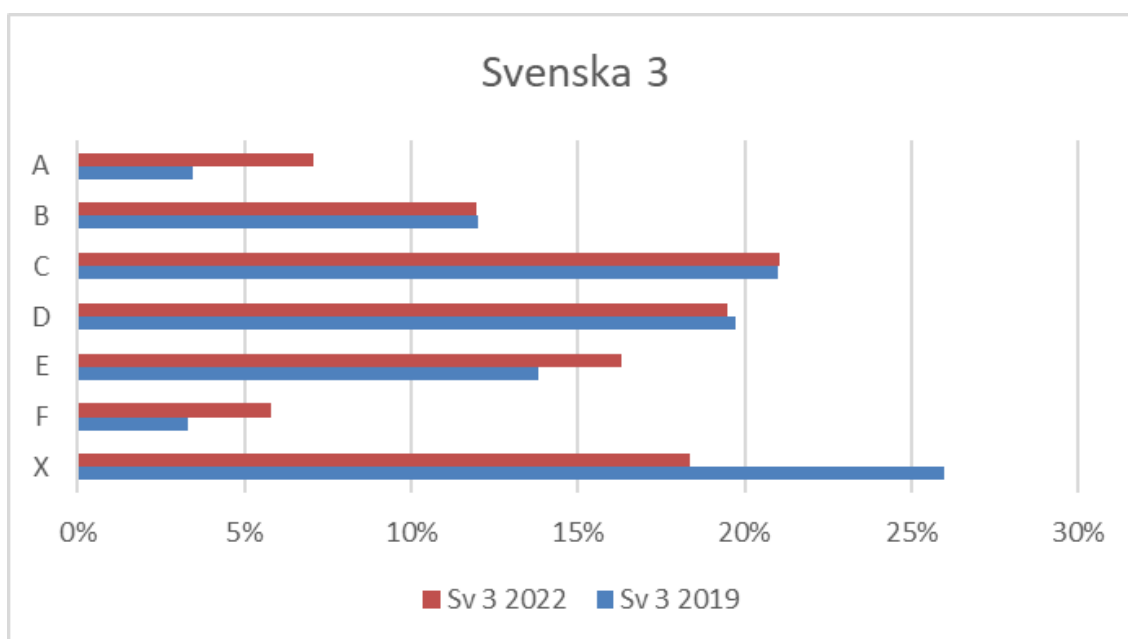
För elever som påbörjade sina gymnasiestudier innevarande läsår, läsåret 22/23 är genomsnittligt meritvärde för antagna åk 1 på Vasaskolan 263,2 poäng, Polhemsskolan 214,2 poäng samt Borgarskolan 222,8 poäng.

Nationella prov Gymnasieskolan

På grund av Pandemin genomfördes inga nationella prov vårterminen 2020 – vårterminen 2021. Läsåret 21/22 genomfördes samtliga nationella prov. I diagrammen nedan jämförs resultaten för nationella prov läsåret 21/22 med de senast genomförda proven läsåret 19/20. I underlaget ingår samtliga program på Borgarskolan, Vasaskolan och Polhemsskolan. Bortfallsanalys är inte genomförd.

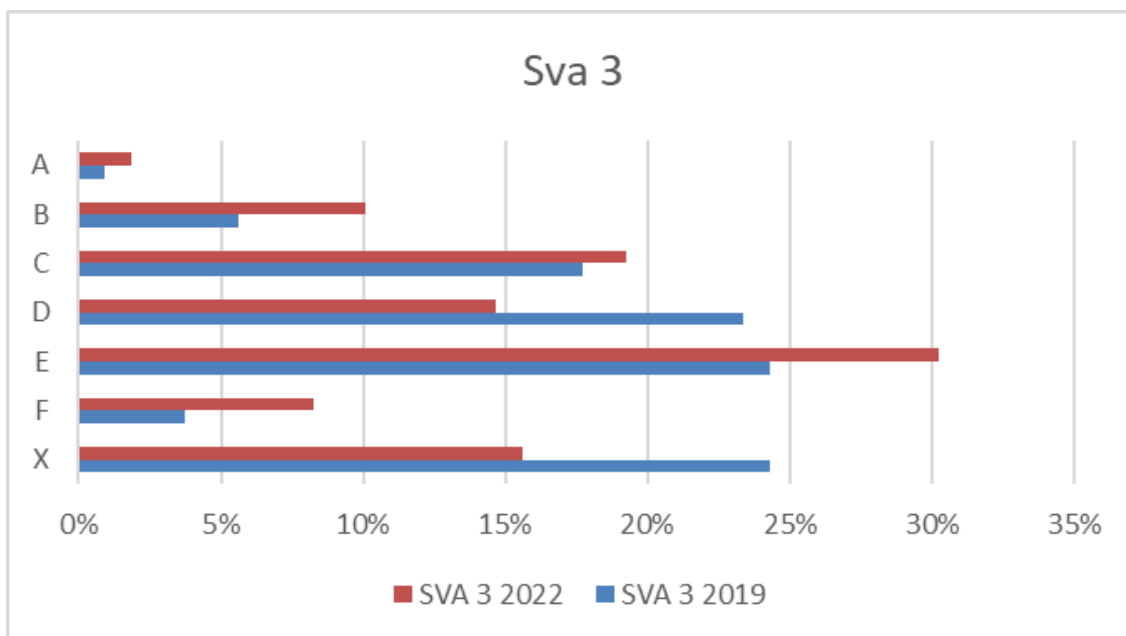

Resultaten i Engelska 6 visar en minskning av andelen elever med betygen A och B och D samt en svag ökning av andelen med betygen C, E och F. Största förändringen är en ökning av andelen elever som inte genomfört provet eller lämnat in ett underlag som inte går att bedöma mot betygsriterierna.

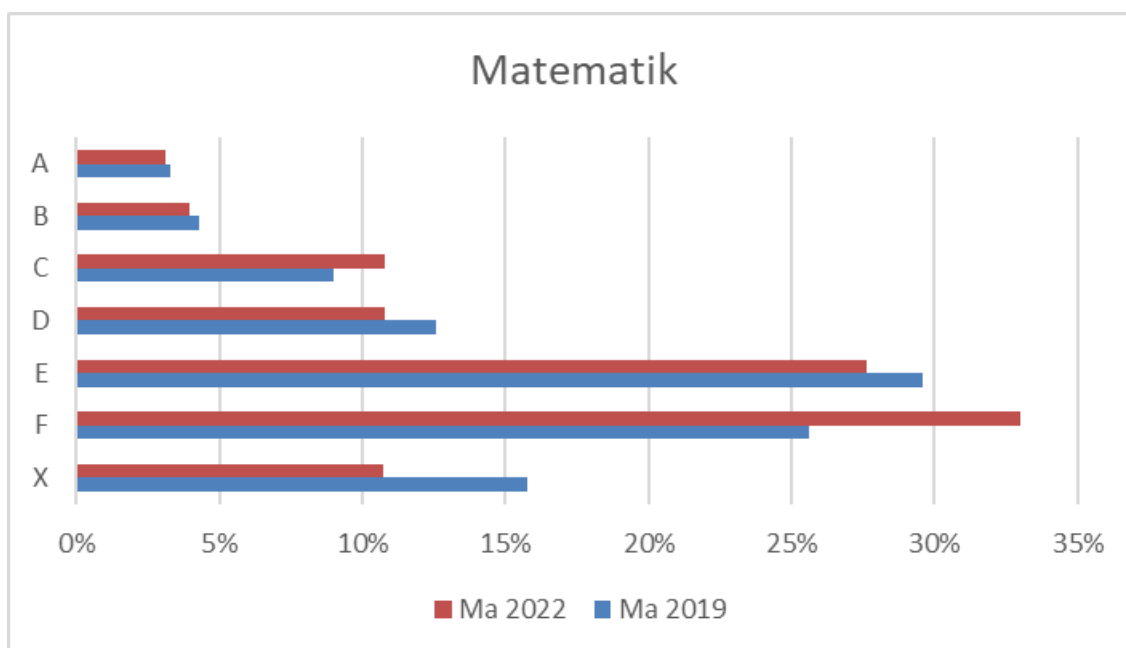

I svenska 3 syns en tydlig ökning av andelen elever med betyget A, E och F. Betygsstegen C och D är i stort sett oförändrade. Största skillnaden är en stor minskning av andelen elever som inte genomfört provet eller lämnat in ett underlag som inte går att bedöma mot betygsriterierna. I Svenska 3 innehåller gruppen en

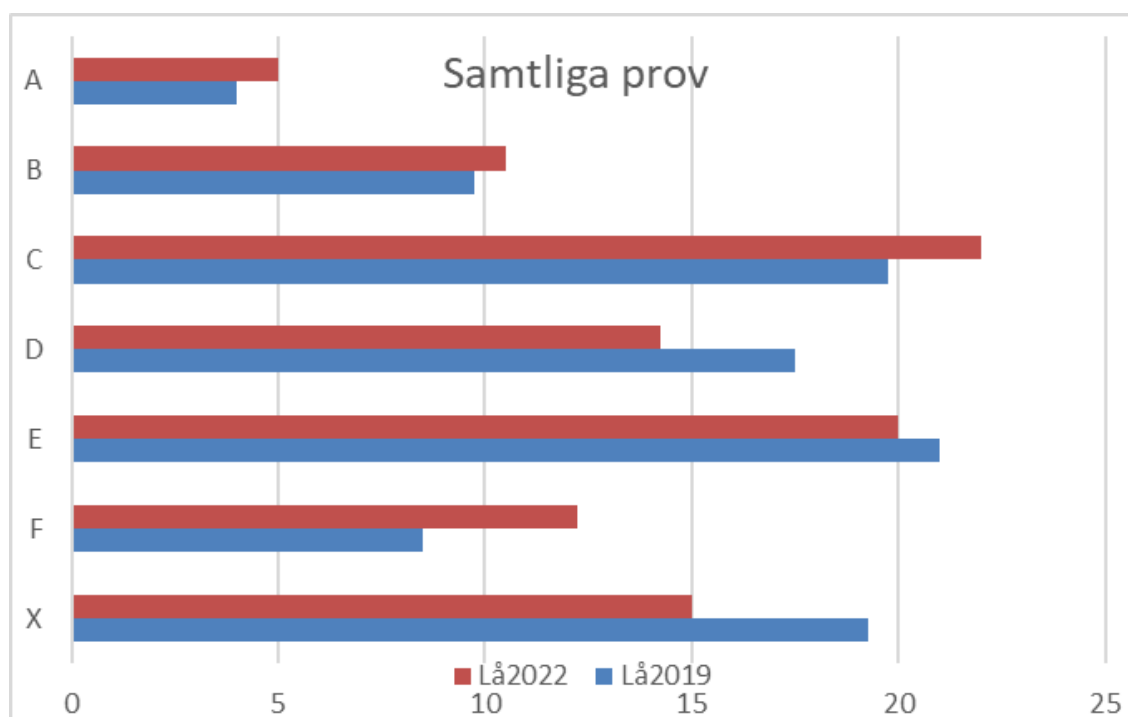
stor andel elever som läser Svenska som andra språk men som av olika anledningar fortsatt är inskrivna i kursen Svenska 3.

I Svenska som andraspråk 3 visar resultaten på en stor ökning av andelen elever med betygen A, B, C och E i betyg. Andelen elever med D i betyg minskar kraftigt. Samma gäller andelen elever som inte genomfört provet eller lämnat in ett underlag som inte går att bedöma mot betygskriterierna. Även i kursen Svenska som andraspråk innehåller gruppen elever som av olika anledningar fortsatt är inskrivna på kursen trots att de läser Svenska 3.

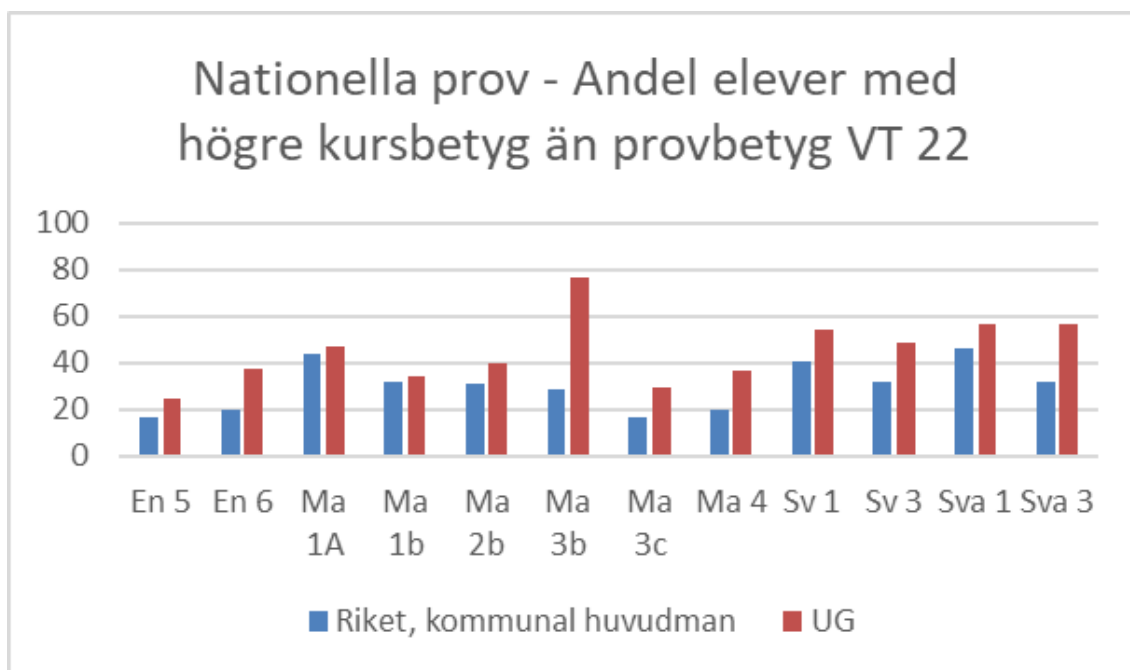

Diagrammet för matematik innehåller aggregerade data för kurserna Ma 1b, Ma 1a, Ma 2b, Ma 3c samt Ma 4. Alltså samtliga avslutande kurser inom matematikämnet. Resultaten visar en svag minskning av andelen elever med A och B i betyg. En något större minskning av andelen med D, E i betyg samt andelen elever som inte genomfört provet eller lämnat in ett underlag som inte går att bedöma mot betygsriterierna. En ökning av andelen elever med C i betyg samt en stor ökning av andelen elever med F i betyg.

Vid en sammanvägning av samtliga provresultat visar resultaten vid jämförelse mellan läsåret 2018/2019 och 2021/2022 på en ökning av andelen elever som får betygen A, B och C. Betygen D och E visar på en minskning. Betygssteget F ökar markant från 2019 till 2022 och andelen elever som inte genomfört provet eller lämnat in ett underlag som inte går att bedöma mot betygsriterierna minskar med motsvarande värde. Utifrån det redovisade resultatet blir bedömningen att kunskapsnivåerna hos gymnasieelever, utifrån måttet betyg i nationella prov, har ökat något sedan de prov som genomfördes innan pandemin. Dock är ingen bortfallsanalys genomförd. Ökningen av andelen elever som inte genomfört provet eller lämnat in ett underlag som inte går att bedöma mot betygsriterierna kan innebära att bortfallet är högre 2022 än 2019, vilket skulle kunna påverka resultatet.

Skillnaden mellan kursbetyg och provbetyg

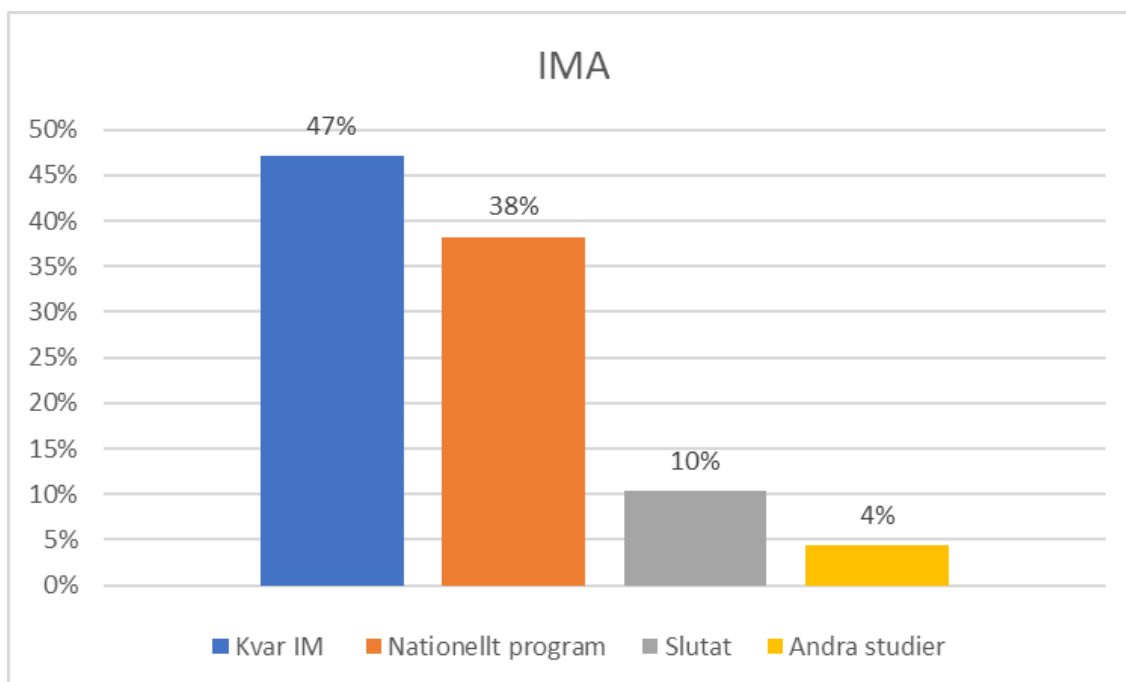

Tabellen visar andelen elever med högre kursbetyg än betyg i kursens nationella prov. Andelen högre betyg spänner från 24,6 till 76,9 procent. Andel elever i riket spänner från 16,7 till 56,6 procent.

Andelen elever med högre kursbetyg än provbetyg är hög i hela riket. Skillnaden i Gävle kommun är större än skillnaden i riket. Det finns behov av att analysera orsaker till skillnaderna.

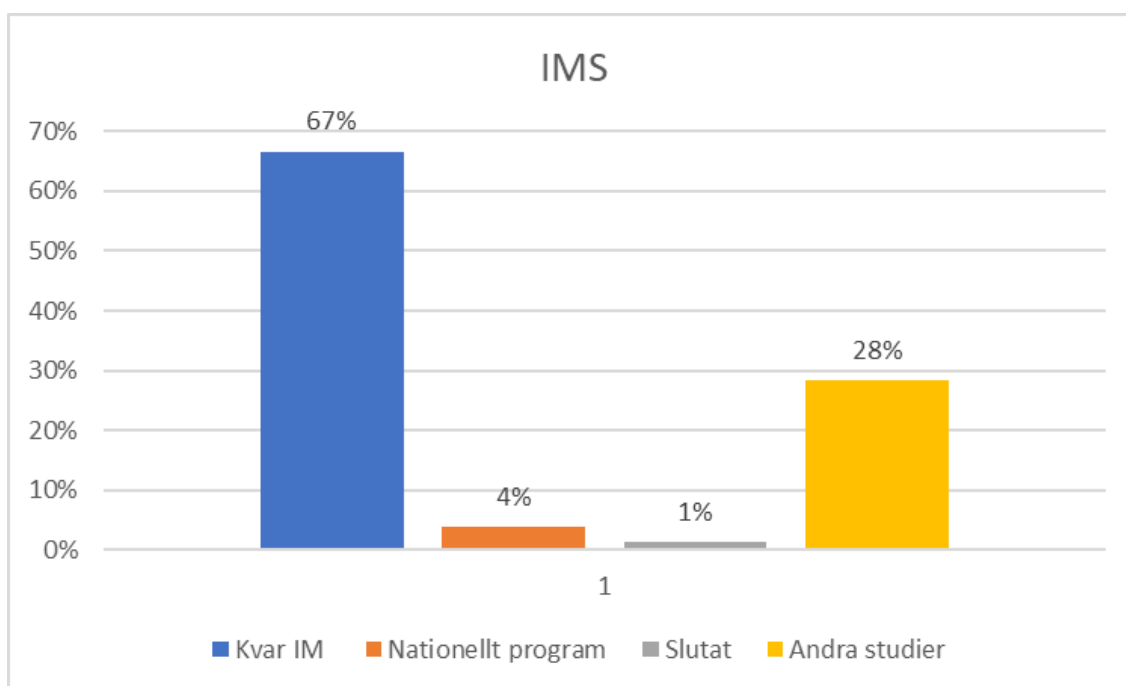
Introduktionsprogrammen

IM-organisationen arbetar för att förtydliga och möjliggöra för eleverna att komma vidare. Utgångspunkten är IM-planen, där studierna planeras med varje elev individuellt. Resultatet mäts utifrån de elever som förväntas avsluta IM under läsåret och inte hela elevgruppen på IM. Arbetet har varit lyckat med god genomströmning och resultat då flertal elever får betyg och kan gå vidare till nationellt program, arbete eller andra studier. Måluppfyllelsen på IMAC, individuellt alternativ, är god - 84 procent av eleverna har gått vidare till andra program och utbildningar. Många har blivit fullt behöriga till nationella program, andra har övergått till IMV (programinriktat val), vilket för eleverna har varit en framgång. På hela IMA har 51 procent av eleverna gått vidare till nationella program eller andra studier.

IMY, yrkesintroduktion med yrkespaket, har ett bra resultat. Alla elever på yrkespaketet inom Vård och omsorg är i arbete och 80 procent av eleverna på yrkespaketet inom Fordon- och transportprogrammet har blivit anställningsbara.

På IMS, språkintrödn, har 32 procent av eleverna gått vidare till andra studier eller nationella program.

På IM-gymnasiet pågår under läsåret 22/23 ett arbete med att bland annat utveckla användandet av individuella studieplaner i syfte att stärka elevernas motivation, främja närvaro och höja resultaten. Som stöd deltar skolledning, gymnasiechef och kvalitetsutvecklare i Skolverkets nätverk "Utveckla gymnasieskolans introduktionsprogram."

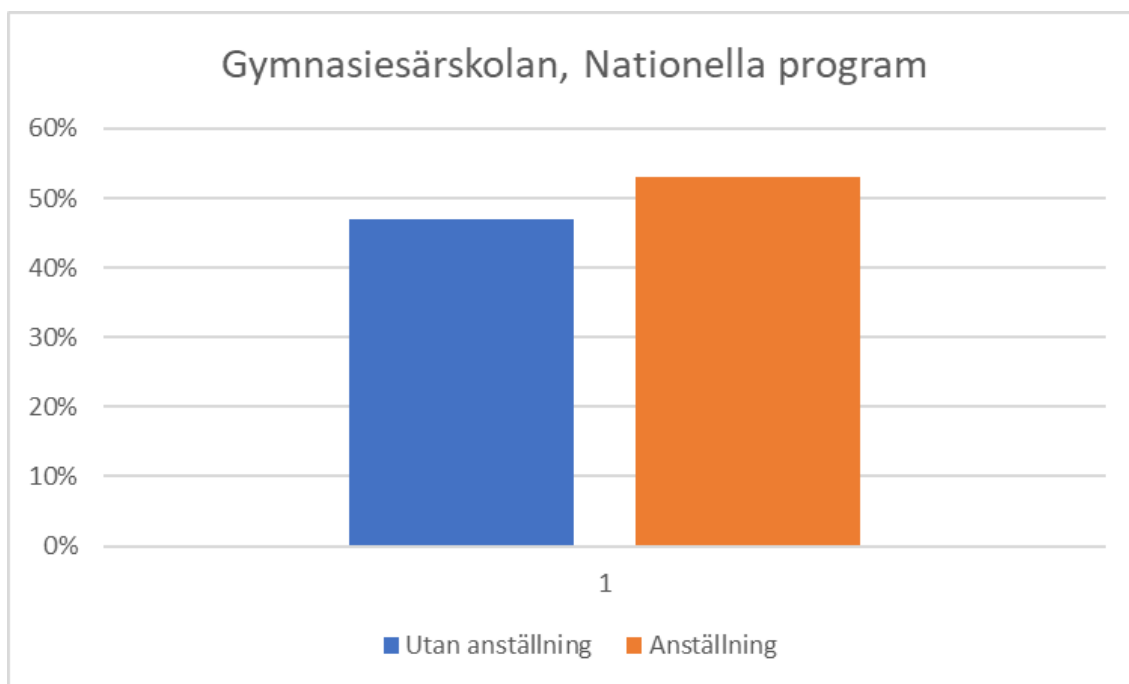
Gymnasiesärskolan

Inom gymnasiesärskolans nationella program utgår resultaten från att eleverna ska förbereda sig till kvalificerade arbetsuppgifter. Eleverna läser inte emot en gymnasieexamen, de ska ut på en arbetsmarknad. Inriktningen har varit att gå från omsorg till utbildning av eleverna på yrkesprogrammen inom gymnasiesärskolans nationella program. Under läsåret 2021/22 har en av förstelärarna på gymnasiesärskolan haft uppdrag att arbeta för ökad anställningsbarhet efter avslutad gymnasiesärskoleutbildning.

Lsåret 2021/22 var det 17 elever från nationella program som tog studenten. Genom intensivt arbete av studie- och yrkesvägledare, yrkeslärare och andra professioner i särskolan är trenden positiv jämfört med tidigare läsår, då fler elever får anställning i någon form. Tydliggörande av fungerande APL-platser och inriktningen att alla elever ska genomföra APL är en av orsakerna till ökad anställningsbarhet.

På gymnasiesärskolans individuella program arbetar eleverna utifrån 6 ämnesområden. Pedagogerna gör en planering för elevernas 4 år där alla ämnesdelar ska finnas med. Under läsåret har det gjorts insatser i lärargruppen för att öka medvetenheten om vikten av fokus på undervisning för elever som läser ämnesområden. För eleverna som avslutade sin utbildning på det individuella programmet är det fler elever som når fördjupade kunskaper det här året jämfört med året innan. 9 elever tog student på det individuella programmet och vid vår uppföljning på höstterminen är 8 av 9 elever i sysselsättning.

Efter examen vårterminen 2022 har 53 procent av eleverna på gymnasiesärskolans nationella program fått anställning, Enligt en nyligen publicerad rapport från Skolverket är motsvarande siffra för riket 9 procent.

Under hösten 2022 har en utredning av systemet med nivåbedömning av elever inför placering i särskola genomförts. Utifrån analys av utredningen initieras under vårterminen 2023 regelbundna avstämningsmöten mellan skolledning och ansvariga för nivåbedömningar. Utifrån avstämningarna fattas beslut om eventuella förändringar i nivåbedömningssystemet inför kommande budgetår. Dessutom initieras en utredning om digitalisering av inskrivningsförfarandet.

Grundsärskolan

Tabellen på nästa sida är hämtad från resultatuppföljning i lärplattformen Unikum, som implementerats inom särskolan under höstterminen 2022. Inom ämnesområden (Estetisk verksamhet, Kommunikation, Motorik samt Vardagsaktiviteter) befinner sig samtliga elever på minst godtagbar nivå. 20–30% av eleverna bedöms ha mer än godtagbara, eller fördjupade kunskaper.

Inom ämnen har 83–100% av eleverna godtagbara eller mer än godtagbara kunskaper.

Ännu ej godtagbara=orange

Godtagbara =ljusblå

Mer än godtagbara= mörkblå

Kunskapsöversikt för Gävle

Välj ämne ▾

Filter Termin HT 2022 Område SÄR Grundsärskolan Alla Ämnen Rensa Välj filter

Grundsärskola

	Ännu ej	Prognos	Ok	Trend	Kön	Färsk.	Elever
Bild	2		93%	0%	-2%	●	46
Engelska	1		97%	0%	-10%	●	36
Estetisk verksamhet			100%	0%	0%	●	85
Hem- och konsumentkunskap			82%	0%	10%	●	23
Idrott och hälsa	10		83%	0%	-32%	●	60
Kommunikation			100%	0%	0%	●	86
Matematik			100%	0%	0%	●	36
Motorik			100%	0%	0%	●	85
Musik	4		92%	0%	3%	●	54
Naturorienterande ämnen	1		94%	0%	-6%	●	37
Samhällsorienterande ämnen	1		94%	0%	-6%	●	36
Slöjd			100%	0%	0%	●	12
Svenska			100%	0%	0%	●	36
Teknik			96%	0%	4%	●	32
Vardagsaktiviteter			100%	0%	0%	●	86

Särskolan arbetar med team kring elever, olika professioner och kompetenser bidrar till utveckling av verksamheten. Även om samarbetet olika professioner emellan är bra behöver det utvecklas än mer och särskolan behöver fortsätta att betona vikten av att utveckla undervisningen. I det arbetet har förstelärare och utvecklingsledare för ämnesområden haft viktiga roller under läsåret. I arbetet med att implementera de nya läroplanerna i grundsärskolan har verksamheten haft fokus på samtal och metoder för att utveckla undervisningen. Arbetet fortsätter läsåret 2022/23.

Under läsåret har det gjorts insats i lärargruppen för att öka medvetenheten om vikten av fokus på undervisning för elever som läser ämnesområden. Ett mått för att visa på ökat fokus kan vara att öka antalet bedömningar "fördjupade kunskaper".

Samtidigt behöver verksamheten vara medveten om och beakta elevernas kognitiva förutsättningar och förmågor.

För läsåret 22/23 kommer grundsärskolan att prioritera arbetet med

- Elevers delaktighet, ansvar och inflytande
- Varierande innehåll och arbetsformer
- God miljö för utveckling och lärande
- Övergång och samverkan
- Förebyggande arbete; psykisk hälsa

Samtliga områden som prioriteras förväntas leda till ökad måluppfyllelse. När det gäller lärmiljöer har sarskolan under många år arbetat med anpassningar och tydlig lektionsstruktur och det arbetat fortgår. Inriktningen på arbetet är nu att utveckla former för ett varierat innehåll i undervisningen och utveckla arbetsformer.

Resultatdialoger

Inom gymnasieutbildningarna och sarskolan fortsätter resultatdialogerna i mixade grupper för att dela goda exempel och ge möjlighet att lära av varandra. Fokus är på kärnuppdraget, underlag är rapporter från de diskussioner som genomförs av biträdande rektorer med arbetslag och ämneslag innan resultatdialog. Till resultatdialogerna har respektive skolledningen tillsammans med förstelärare, programlagnsledare lyft sina framgångsfaktorer och utvecklingsområden. De mixade grupperna ger goda möjligheter till bra diskussioner och input, där verksamheten belyses med andra "glasögon" som kan bidra till att stärka det positiva samt stärka utvecklingsarbetet framåt.

Höstens uppföljning av resultaten sker på individnivå på skolorna. Inför utvecklingssamtalen arrangeras klasskonferenser för att få en samlad bild över hur det ser ut på respektive program. Rektorerna rapporterar kontinuerligt till verksamhetschef hur arbetet fortlöper.

SKUtA på gymnasieskolan

SKUtA-arbetet (se tidigare delår/årsredovisningar för information om SKUtA) tillsammans med Högskolan Dalarna har avslutats. Det skedde i tre steg; första steget innebar att förstelärarna i respektive lärgrupp tillsammans med handledare från Högskolan Dalarna berättade om sitt utvecklingsarbete, "loop", och lärdomar utifrån det. Andra steget var att förstelärarna berättade för sitt arbetslag/ämneslag om utvecklingsarbetet. Sista steget var en gemensam avslutning med inbjudna från utbildningsnämnden, sektorns ledningsgrupp samt skolledare från gymnasieutbildningarna. Under avslutningen berättade några av förstelärare om utvecklingsarbetet tillsammans med Högskolan Dalarna.

Arbetet med SKUtA har givit insikter kring det gemensamma utvecklingsarbetet och hur det kan organiseras i framtiden. SKUtA-arbetet har lett till att förstelärarnas

intresse för att utveckla det kollegiala arbetet har ökat. Ett behov av nätverk mellan förstelärare på olika program och skolor har fångats upp och ett digitalt nätverk ska upprättas. Nätverket ska till en början ge förstelärarna möjlighet att dela med sig av goda exempel.

Under höstterminen 2022 har en samarbetsyta skapats i Microsoft Teams för samtliga förstelärare. Teamet är tänkt att användas av förstelärare som en samarbetsyta för att dela med sig av goda exempel och för att planera gemensamma projekt.

Särskolans organisation

Gävle har en sammanhållen särskoleorganisation. Särskolans ledningsmöten är ett viktigt forum för fortsatt utveckling med utrymme för information, diskussion och fokus på verksamhetens utveckling. Vid ledningsteamets träffar och i samarbetet ledning och elevhälsa lyfts gemensamma frågor men även specifika för enheter. Det finns därför idag en gemensam syn och kunskap om särskolans som helhet såväl som de olika delarna. En ökad kunskap har lett till att det sker ett större kunskapsutbyte mellan enheterna. En annan effekt som är positiv är att personal kan flytta mellan enheter när behov förändras. Det sker ofta frivilligt och det finns en nyfikenhet att prova på nytt sammanhang.

Det är av stor vikt att särskolan inte är en isolerad skolform utan deltar aktivt i ett samarbete med andra skolformer. På flera enheter finns sedan tidigare ett bra samarbete på medarbetar- och ledningsnivå medan samarbetsformerna på andra enheter fortsätter att utvecklas.

Andra yrkeskompetenser för att avlasta lärare

Inom Utbildning Gävles förskolor och skolor är andelen legitimerade lärare högre än (förskola och fritidshem) eller i paritet med riket. Det finns därmed inga större strukturella problem med brist på legitimerade lärare i dagsläget. För att förebygga och på sikt säkerställa att alla elever ska få sin undervisning av legitimerade lärare, pågår ett arbete med att utveckla organisation och arbetssätt samt att se över vilka kompletterande kompetenser som kan avlasta legitimerade lärare.

Utbildningsnämnden beslutade i internbudget 2022 att avsätta 15 miljoner kronor för att stärka upp verksamheten med kompletterande kompetenser under tre år, med start 2022. Dessa medel används inom grundskolan och gymnasieskolan för att rekrytera andra kompetenser som kan avlasta lärare, så att de kan ägna mer tid åt undervisning och de uppgifter som hör till undervisningen.

För mer information om verksamheternas insatser, se under uppföljning av politiska uppdrag punkt 4.1.

Nyanländas lärande

Skolverkets riktade insatser för nyanländas lärande har pågått drygt två läsår. Gävle

kommun har olika insatser med rubrikerna Övergångar, Bygga svenska, Individuell studieplan, Förstärkt studie- och yrkesvägledning (SYV), Måluppfyllelse svenska som andraspråk (sva), Implementering och organisation av undervisning kring sva samt språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA). Skolverksprojektet slutredovisades 31 augusti 2022, men har pågått med en förlängning under hösten 2022. Skolverket har efter begäran från Gävle kommun beslutat att återstående medel i projektet disponeras under ytterligare ett halvår så att tre av de riktade insatserna kan kompletteras. Anledningen till Gävle kommuns begäran kan i stort sett förklaras av pandemieffekter.

Insatser som fortsatt under hösten är SKUA, där nätverk har byggts för lärledare och biträdande rektorer; Bygga svenska, där materialet använts för att tydliggöra progressionen i andraspråksutvecklingen, som beslutsunderlag inför undervisning samt som en del i underlaget vid övergångar; Förstärkt SYV, där fler yrkeskategorier involverats i elevernas vägledning, vägledningen ska utgå från elevernas erfarenheter och referensramar samt sprida goda exempel.

Effekter av projektet

Effekter av de riktade insatserna kommer framför allt märkas i ett långsiktigt perspektiv, men redan nu finns positiva effekter. Effekter som lyfts fram i verksamheterna är att det bland personalen finns en större medvetenhet kring språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, man ser behov av att arbeta språk- och kunskapsutvecklande och det finns en nyfikenhet att lära sig mer. Man har också sett en attitydförändring hos personal, att barns och elevers språkutveckling är allas ansvar och det finns en större motivation bland personalen att arbeta språk- och kunskapsutvecklande.

Arbetet med SKUA utgår från observationer och fokussamtal i verksamheterna och utifrån detta har man fått syn på vad man redan gör och ringat in viktiga fokusområden, bland annat behovet av muntlig färdighet bland alla elever, inte bara de flerspråkiga eleverna. Ett kollegialt lärande pågår på förskolor och skolor under ledning av lärledarna. Personalen ger varandra respons utifrån observationer och vågar även vara ”kritiska vänner”. Flera förskollärare och lärare har börjat prova på nya typer av aktiviteter och uppgifter. Stödstrukturer används mer frekvent.

I insatser kring studie- och yrkesvägledning har samarbete inletts mellan SYV och lärare/mentorerna på några skolor. Det har konstaterats att mycket som är SYV-relaterat redan görs i olika ämnen och finns med i kursplaner, men det behövs samordning och planering mellan SYV och lärare samt en årsplanering inför ett nytt läsår. Gruppvägledning har genomförts i mindre grupper under lektionstid och lärare har då haft möjlighet att anpassa undervisningen till det som tas upp i gruppvägledningen.

Några effekter som personal tycker sig kunna se bland elever är att eleverna är mer

delaktiga i sin utbildning och har varit mer engagerade när pedagoger har testat olika övningar. Eleverna har fått möjlighet att förmedla sina kunskaper på olika sätt, trots att de är relativt nya i det svenska språket och när man har testat olika "SKUA-uppgifter" har eleverna varit mer aktiva muntligt. Bilder används i undervisningen på ett mer medvetet sätt. Ytterligare en effekt är ökad förståelse för modersmålets betydelse; eleverna uppmuntras att använda sitt modersmål och de använder modersmålet till exempel för att reflektera kring sitt lärande och för att uttrycka känslor. Flerspråkighet har fått större fokus. Några förskolor och skolor uppger att det nu syns mer att det är en flerspråkig verksamhet, till exempel genom anslag och material på väggarna.

På de skolor där gruppvägledning med elever har genomförts upplevs att eleverna vågar fråga mer än tidigare, att de är mer aktiva och tar mer egna initiativ till ytterligare kontakt med studie- och yrkesvägledare. Detta har bidragit till att eleverna är tryggare i sina val inför gymnasiet. Pandemin har bidragit till att studie- och yrkesvägledare har haft flera digitala kontakter med elever, vilket många gånger har varit det första initiativet till ytterligare kontakt. Några grundskoleelever har varit på studiebesök på IM för att få större kännedom om de möjligheter som finns där.

Fortsatt projektorganisation under våren 2023

Samtliga utbildningsinsatser inom projektets ram är slutförda. Den ursprungliga styrgruppen har lämnat över ansvaret till det lokala teamet. Höstens organisation har haft i uppdrag att ta hand om implementering, samordna nätverk, stödja verksamheten med god kompetens inom området samt hålla blicken framåt efter årsskiftet, vilket kommer fortsätta även under våren 2023.

Under våren finns funktioner kvar kring ledning, styrning och implementeringsarbete: samordnare; processledare (sammanlagt ca 30 procent) samt lokalt team (styrgrupp) med skollidare från de olika verksamheterna.

Utredning av ett flerspråkighetscentrum

Den ursprungliga styrgruppen för Nyanländas lärande (nämndordföranden utbildningsnämnden och arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, sektorchefer Utbildning Gävle och Välfärd Gävle) har givit ett uppdrag att utreda inrättandet av ett "flerspråkighetscentrum" i Gävle kommun. Utredningen har gjorts internt inom Utbildning Gävle och tar utgångspunkt i slutredovisningen av de riktade insatserna. Avsikten med utredningen var att föreslå en organisation med syfte och mål samt vilka funktioner som kan ingå i ett flerspråkighetscentrum. Utredningen är gjord, men beslut om framtida organisation är ännu inte fattat. En mindre projektorganisation kommer fortsätta under våren för att bereda frågan.

Överlämningar och övergångar

Det systematiska kvalitetsarbetet gällande överlämningar och övergångar har utvecklats genom att införa särskilt riktade checkpunkter i nulägesanalysen i Stratsys, på såväl enhets-, områdes- och verksamhetsnivå. Dessa ska besvaras av samtliga skolledare inom Utbildning Gävle för att samlas upp på central huvudmannanivå. Vid en uppföljning i december 2022 kan dock konstaterats att nulägesanalysen inte gjorts på många skolor. Samma uppföljning visar dock att rutinerna för överlämningar och övergångar är väl kända för personalen. De flesta är också nöjda med den dokumentation som medföljer eleverna. Det finns utvecklingsområden, till exempel önskemål om att kunna hantera överlämningsdokumentationen i något av skolans verksamhetssystem. I uppföljningen uppmärksammas också att det finns brister i dokumentationen kring skolfrånvaro.

Från hösten 2022 kommer överlämningar från förskola till förskoleklass samt inom grundskolan och särskolan dokumenteras i lärplattformen Unikum. Nu står även klart att gymnasieskolan kommer att införa Unikum, vilket underlättar att dokumentation följer eleverna mellan skolformer och skolor.

Överlämningsdokumentet från grundskola till gymnasiet ska revideras då det behöver förtydligas än mer specifikt vilka anpassningar som tidigare fungerat och givit effekt för respektive elev.

Analys av indikatorerna

Antal inskriva barn/årsarbetare i förskolan (kommunala verksamheter). Personaltätheten har enligt mätningen hösten 2021 förbättrats gentemot 2020 (5,4 jämfört med 5,6). Mätningen 2020 hade brister, vilka delvis förbättrats inför mätningen 2021. Arbetet med att kvalitetssäkra inrapporteringen har genomförts. En jämförelse med riket visar att personaltätheten är lägre i Gävle (5,4 jämfört med 5,1 i riket). Om man däremot tittar på antal barn/legitimerad förskollärare har Gävle ett betydligt bättre resultat än i riket (10,1 jämfört med 11,7). Resultat för 2022 fås i delår 1 2023.

Förskolan utmanar och stimulerar barnens matematiska utveckling.

Utfallet är lägre än målsättningen. Indikatorn baseras på enheternas bedömning. Ett antal enheter har inte inkommit med en bedömning vilket antas påverka utfallet.

Matematiskt tänkande i förskoleklass, andelen elever som antas nå målen i åk 3.

Utfallet är något lägre än föregående år samtidigt som svarsfrekvensen har förbättrats. Endast en förskoleklass saknar registrerad bedömning. Målvärdet uppnås inte.

Taluppfattning åk 1, andel elever som når mellan eller hög nivå. Utfallet är en procentenhet lägre än föregående läsår. Pojkar har något högre resultat än

flickor. Målvärdet uppnås inte.

Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik. Utfallet något bättre än föregående läsår. Målvärdet uppnås inte.

Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik. Resultatet har försämrats jämfört med föregående år. Försämringen är betydligt större för pojkar än för flickor. Målvärdet uppnås inte.

Elever i åk 9 med lägst betyget E i matematik. Utfallet inkluderar elever som uppnått godkänt betyg i matematik efter deltagande i sommarskolan. Målvärdet uppnås.

Genomsnittlig betygspoäng i svenska som andraspråk i åk 9. Flickor har något högre betygspoäng än pojkar. 10,0 för flickorna jämfört med 9,4 för pojkarna. Deltagande i sommarskola har inte påverkat utfallet jämfört med resultatet från terminsslutet. Målvärdet uppnås.

Elever i gymnasieskolan med lägst betyget E i matematik 1, kommunala skolor. Resultatet är marginellt högre än föregående år. Målvärdet uppnås inte.

Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen. Resultatet är lägre än föregående år. Elever som deltagit i sommarskolan är inkluderade, men påverkar inte resultatet från terminsslutet. Målvärdet uppnås inte.

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram. Utfallet inkluderar elever som uppnått behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram efter deltagande i sommarskolan. Målvärdet uppnås.

Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom tre år. Utfallet är något lägre än föregående år och ligger strax under riket. Målvärdet uppnås inte.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	
Antal inskrivna barn/årsarbetare i förskolan (kommunala förskolor)		—	5,25	Mindre avvikelse
Förskolan utmanar och stimulerar barnens matematiska utveckling	69 %	◆	80 %	
Matematiskt tänkande i förskoleklass, andel elever som antas nå målen i åk 3	73,4 %	■	88 %	
Taluppfattning åk 1, andel elever som når mellan eller hög nivå	92 %	■	93 %	

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor,	62 %	■	65 %	
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor	82,7 %	■	88 %	
Elever i åk 9 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor	88,9 %	●	88,2 %	
Genomsnittlig betygspoäng i svenska som andraspråk i åk 9, kommunala skolor	9,7	●	8	
Elever i gymnasieskolan med lägst betyget E i matematik 1, kommunala skolor,	86,3 %	■	95,6 %	
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor	65,6 %	■	72,5 %	
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor	85,2 %	●	85 %	
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom tre år, kommunala skolor	71 %	■	73 %	

3.2 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Nämndens verksamheter

Pedagogisk omsorg

På frågan om vi tryggt kan lämna vårt barn har föräldrar med barn inom den pedagogiska omsorgen skattat ett mycket högt resultat. Sammanställningen visar ett medelvärde på 9,7 där 10,0 är maximalt resultat.

Förskola

På frågan "jag upplever att det är tydligt att kränkande behandling inte accepteras på förskolan" instämmer 77 procent av vårdnadshavarna helt och hållet eller ganska bra. Det är en försämring jämfört med föregående år. Nästan 19 procent av

vårdnadshavarna uppger att de inte vet. Det är en betydligt högre andel jämfört med föregående år, det är därför viktigt att tydligare informera om förskolans rutiner kring arbetet med att förbygga och utreda kränkande behandling.

Närvaro

Förskolorna har ett närvaro-/frånvarosystem "Planera förskola". Förskolorna har nu större möjlighet att följa barnens närvaro och sätta in olika åtgärder för att kompensera den undervisning som barnen riskerar förlora. Frånvaron är fortsatt förhållandevis hög i förskolan, en ny rutin där dialog förs med vårdnadshavare utifrån barnens frånvaro har implementerats.

Förskoleklass och fritidshem

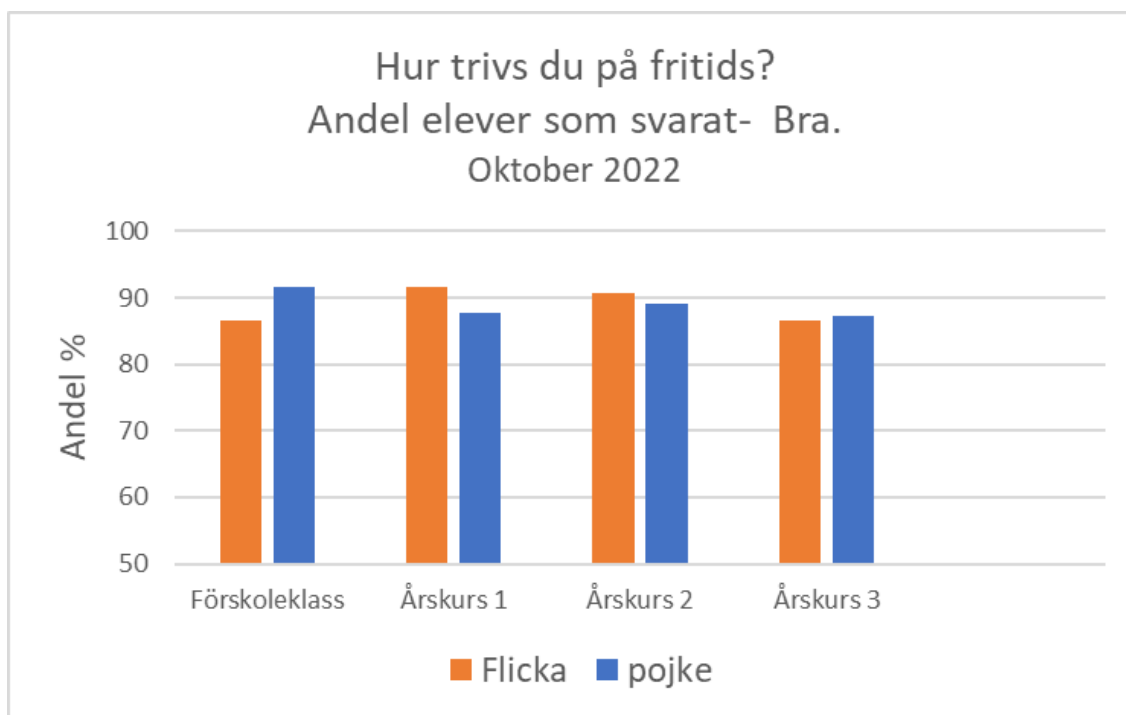
Förskoleklasserna genomför Gävlemodellen samtidigt med övriga årskurser.

Nedanstående diagram visar några frågor från den senaste kartläggningen i Gävlemodellens enkät. Sammanställningen visar ett bättre resultat för flickor på frågor om trivsel, omsorg och lärande. För resultatet på frågan om studiero är skillnaden mellan könen liten.

Fritidshemmet har inget separat resultat i Gävlemodellen, resultatet hanteras på klass. Förskoleklass och fritidshem har representanter i trygghetsteamet, där tas främjande, förebyggande och åtgärdande aktiviteter upp

En stor andel av alla elever i förskoleklassen och årskurserna 1–3 är idag inskrivna i fritidshemmet. Diagrammet på nästa sida visar den fråga som handlar om trivsel på fritidshemmet. Statistiken kommer från den senaste kartläggningen i Gävlemodellens enkät.

Resultatet totalt för samtliga årskurser visar liten skillnad mellan könen. Andelen som uppger att det trivs bra minskar med ökad ålder. Detta gäller både flickor och pojkar.

Ökad utevistelse och utelek har gynnat lek och kamratskap, barnen leker även mer över klassgränser och grupper utomhus. Fritidshemmet har en viktig roll i att planera och leda rastverksamhet, olika satsningar har i flera fall förbättrat trygghetsresultaten.

Under januari och februari genomförde Skolinspektionen enkäter till vårdnadshavare i förskoleklass och årskurs 5 med frågor om upplevelsen av fritidsverksamheten. Som nämndes tidigare upplever vårdnadshavarna från förskoleklass i Gävle kommun att fritidsverksamheten erbjuder en trygg verksamhet. Den frågan är högst skattad av samtliga frågor som fokuserar på fritidshemmets verksamhet. Skolinspektionens enkät till vårdnadshavarna i grundskolan följer samma mönster och även där är frågan om fritidshemmet är en trygg verksamhet den fråga som skattats högst av vårdnadshavarna i Gävle kommun.

Grundskoleutbildningen

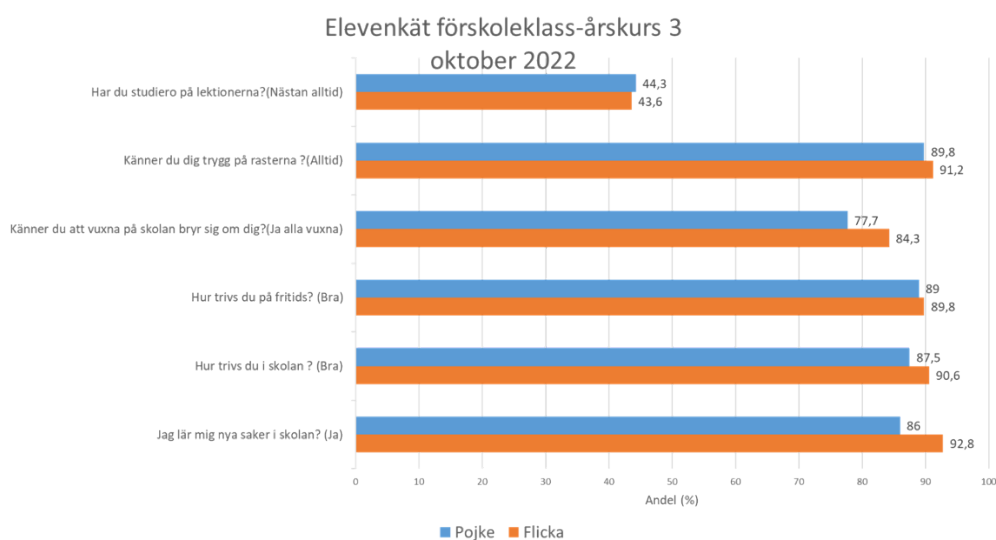
Gävlemodellen

Gävlemodellen är en strategi med syfte att på systematisk basis kunna arbeta långsiktigt med trygghetsfrågor, studiero och kvalitetsarbete. Det är betydelsefullt att påpeka att det inte är en metod eller manual utan erbjuder några centrala

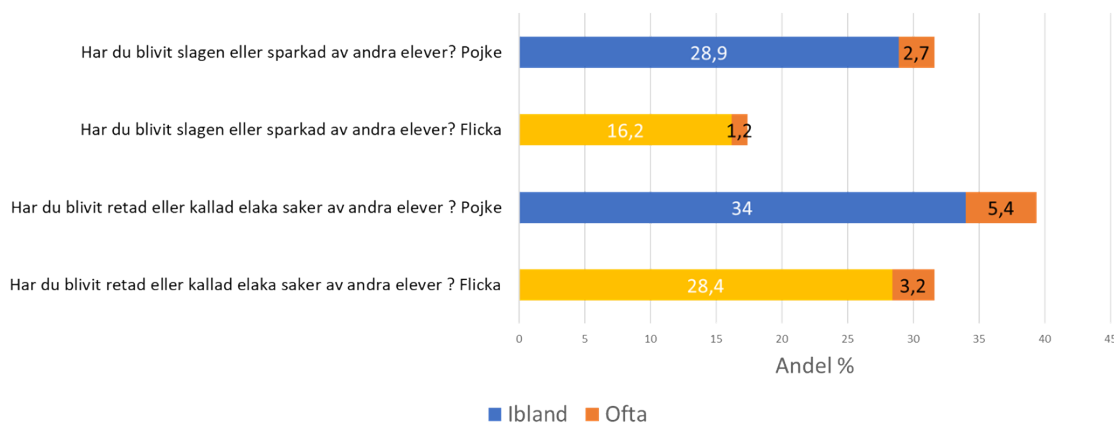
komponenter och förhållningssätt som gång på gång har visat sig vara effektiva men som behöver anpassas till varje skolkontext. Skolorna i Gävle arbetar inom ramen för Gävlemodellen, men insatserna utgår från respektive skolas specifika förutsättningar och aktuella behov.

För de yngsta eleverna i förskoleklass till årskurs 3 genomförs en förenklad enkät som innehåller 15 frågor. Frågorna kompletteras med bildstöd. Samma enkät används även för elever i grundsärskolan. Svarsfrekvensen för åldersgruppen är mycket hög. Den har legat på 90–95 procent under de senaste åren. I den senaste kartläggningen var svarsfrekvensen 96,7 procent vilket är den bästa någonsin. Det innebär att samtliga klasser (med något undantag) har en egen klassrapport att analysera för att sedan hitta utvecklingsområden.

När årets resultat sammanställs på övergripande nivå visar statistiken att det finns vissa skillnader i resultat mellan könen. I de nedanstående diagrammen finns sammanställningar av ett urval av frågorna från enkäten.

Andel utsatta elever
Totalt förskoleklass - årskurs 3
oktober 2022

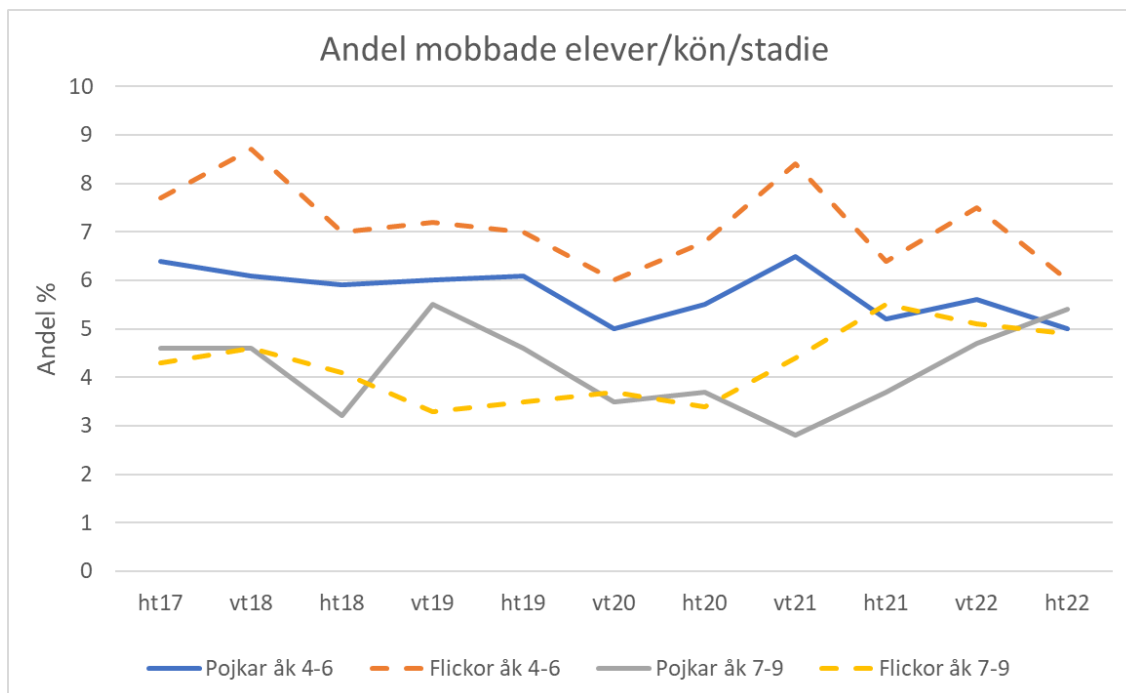

Sammanställningen visar att flickorna upplever trivsel och omsorg i något högre grad än pojkarna. Flickor upplever i högre utsträckning än pojkar att de lär sig nya saker i skolan. För frågan om studiero är skillnaden liten mellan könen. Resultatet på den frågan avviker kraftigt från resultatet på de övriga frågorna.

Pojkar uppger i högre grad att de är utsatta av andra elever på olika sätt. En analys av höstens resultat med avseende på fysisk utsatthet visar något högre utsatthet i förskoleklass och årskurs. När det gäller verbal utsattheten något högre för pojkar i förskoleklass och årskurs 2. Jämfört med vårens kartläggning ligger den fysiska utsattheten något högre medan den verbala utsattheten minskat något.

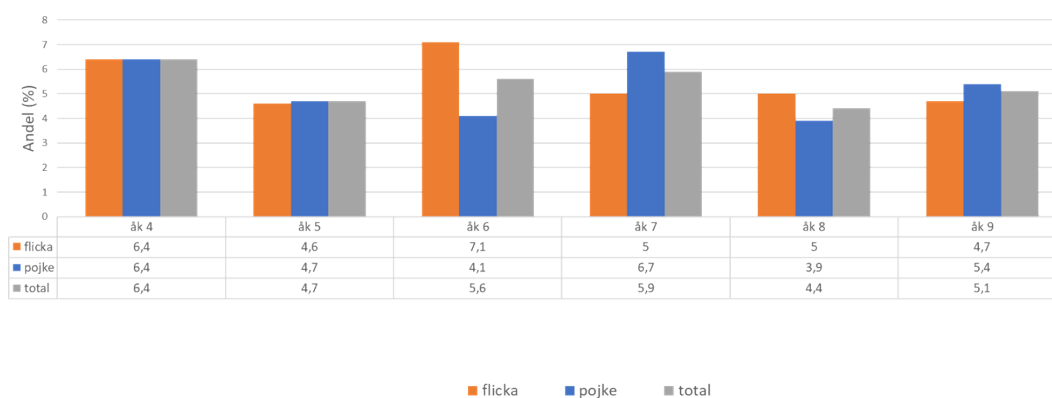
Samtliga skolor och klasser får även sitt resultat redovisat i två indexvärden. Det ena kallas skolklimatindex och det andra index kränkningar. Värdet kan presenteras som ett värde som är max 10 alternativt max 100. På övergripande nivå är resultatet i oktober för skolklimatindex lägre än för mätningen i våras (88,3 jmf 89,6). Det lägre värdet kan förklaras av att frågan om studiero numera ingår i indexvärdet. Resultatet på den frågan sänker indexvärdet för de flesta skolor. För index kränkningar är resultatet något högre jämfört med mätningen i våras (83,6 jmf 83,0).

Skolverkets nationella undersökning (353) visade att 8,1 procent av eleverna på mellan- och högstadiet är mobbade. I Gävle är motsvarande siffra 5,4 procent i oktober 2022. Värdet för mobbning i oktober är 0,4 procentenheter lägre än värdet i mars. Resultatförbättringen beror på ett bättre resultat för eleverna i årskurs 4–6, både för flickor och pojkar. I årskurs 7–9 fortsätter andelen mobbade pojkar öka jämfört med värdet i mars och oktober 2021.

Höstens kartläggning visar att andelen mobbade flickor är högst i årskurs 6. Andelen mobbade pojkar är högst i årskurs 7.

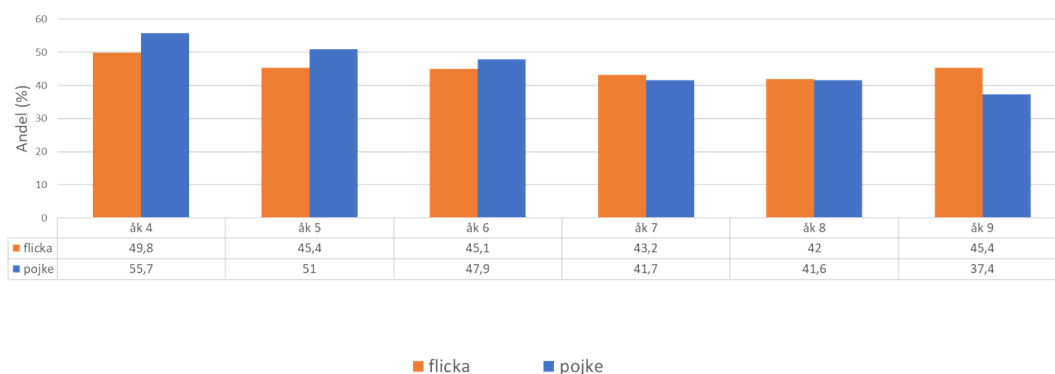
Andelen mobbade elever per årskurs/kön oktober 2022

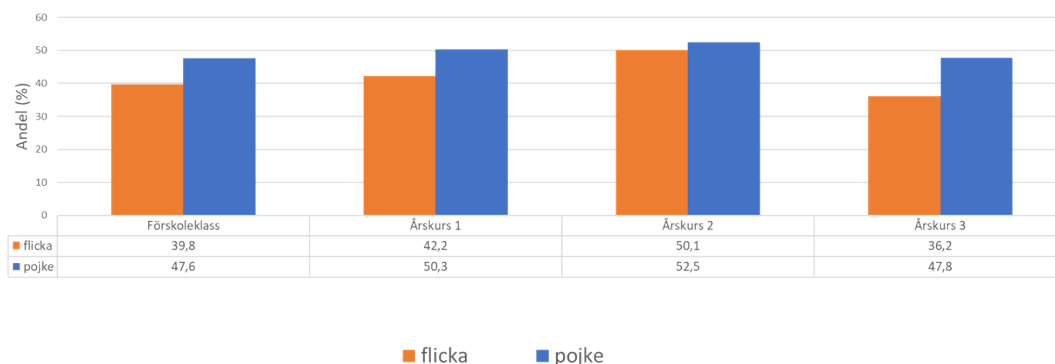
Kamratobservationer av negativa handlingar/mobbning

I förskoleklass till årskurs 6 har en högre andel av pojkarna jämfört med flickorna observerat att andra elever blivit utsatta. I årskurs 7 och 8 är skillnaden mellan könen liten. I årskurs 9 är det en högre andel av flickorna som observerat att andra elever blivit utsatta.

Har du sett någon elev bli utsatt, exempelvis blivit retad, utstött, hotad, slagen?
oktober 2022

Har du sett någon annan elev blivit retad eller slagen
oktober 2022

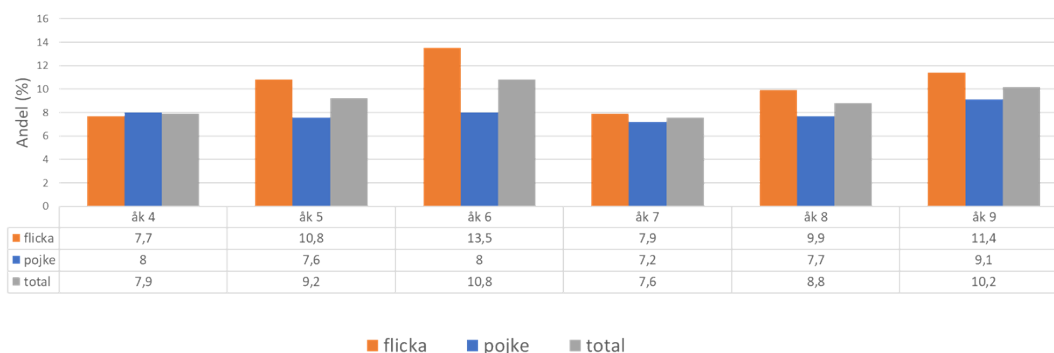
Ett skolklimatindex beräknas även för skolor med klasser i årskurs 4 till 9. Indexvärdet baseras på 14 frågor i enkäten. Värdet kan presenteras som ett värde som är max 10 alternativt max 100. Värdet på skolklimatindex sjunker med stigande ålder (årskurser). Det förhållandet gäller både flickor och pojkar. En jämförelse av skolklimatindex sammanställt per stadium (åk 4–6 respektive åk 7–9) från höstterminen 2019 (före pandemin) och hur det ser oktober visar att värdet på skolklimatindexvärdet fortfarande lägre än före pandemin.

Skolklimatindex för grundskolan utgör även en indikator för målområdet trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen.

Kartläggningarna i Gävlemodellen har pågått sedan 2012. Därför finns solida data att

följa över tid. Andelen elever som uppger att de är utsatta på nätet har under ett antal år legat på en konstant nivå. Höstens kartläggning visade att den negativa aktiviteten på nätet inte har fortsatt att öka. Det är dock för tidigt att avgöra om något trendbrott har skett. För att med bättre säkerhet avgöra detta behöver även vårterminens resultat vägas in. Flickor i årskurs 6 och årskurs 9 är de som är mest utsatta.

Andel elever utsatta för nätkränkningar
per årskurs/kön oktober 2022

Sverige har länge haft en relativt låg förekomst av mobbning jämfört med andra länder, men det finns nu flera rapporter som visar på att mobbningen ökat. Skolverkets rapport "Attityder till skolan" visar en samstämmighet med den statistik som tagits fram genom Gävlemodellens enkäter. Skolverket sammanfattar läget på följande sätt: De yngre eleverna upplever att de blir utsatta för kränkande behandling oftare än de äldre eleverna. Andelen elever som upplever att de någon gång har utsatts för kränkande behandling har ökat sedan 2015.

Sammanfattningsvis kan vi se några mönster i våra kartläggningar som visar att pojkar verkar vara mer nöjda, tryggare och mindre stressade i skolan, liksom att det finns tydliga skillnader mellan åldersgrupper av elever, där de yngre eleverna är mer positivt inställda till undervisningen men samtidigt oftare upplever att de blir utsatta för kränkande behandling.

Att skolor medverkar i Gävlemodellen är givetvis ingen garanti för att mobbning inte kan förekomma på skolan. Men dessa skolor har bättre förutsättningar, eftersom de känner till vad forskningen rekommenderar och vad lagen kräver. De får långsiktigt stöd att genomföra enkäter, möjlighet att medverka vid nätverksträffar samt ledningsstöd. Gävlemodellen kan ses som systematiskt kvalitetsarbete utifrån skolans värdegrundsuppdrag.

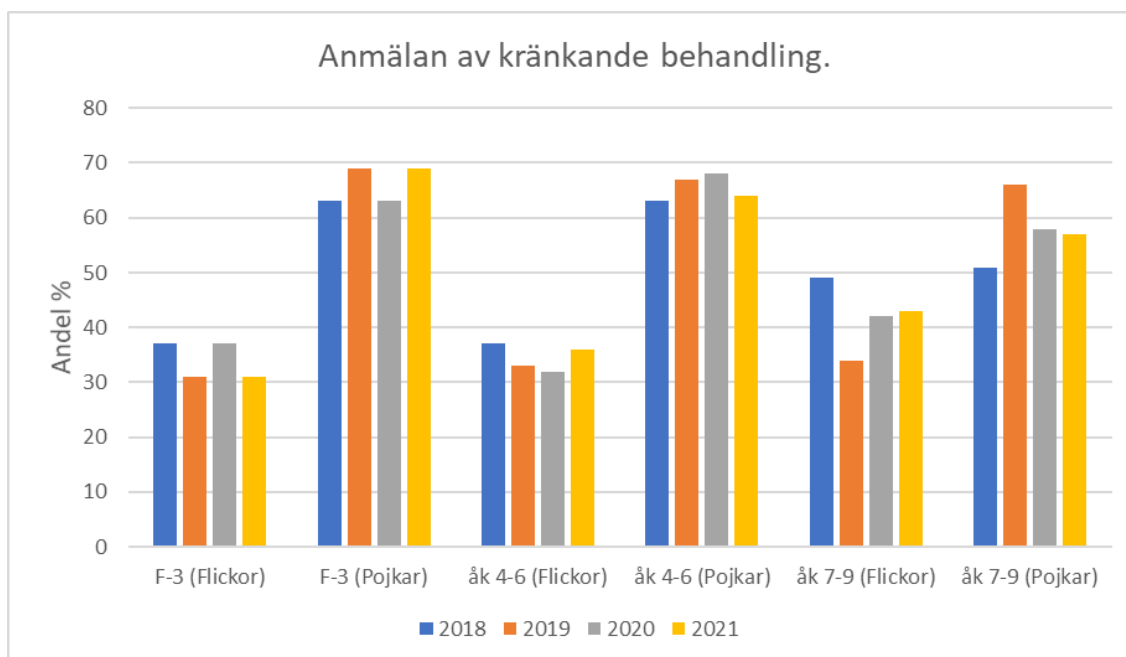
Gävlemodellen finns beskriven i ny bok

Boken har titeln *Motverka mobbning och annan kränkande behandling i skolan. En handbok för lärare*. Boken riktar sig till blivande och verksamma lärare men även till annan personal i olika skolformer som rektorer och skolhuvudmän samt till alla andra som är intresserade av frågor om mobbning i skolan. I boken riktas ett särskilt fokus mot Gävlemodellen. Utbildning Gävles medarbetare har tillsammans med forskare på Högskolan i Gävle medverkat i skrivandet av boken.

Anmälan om kränkande behandling

Förskollärare, lärare och annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten ska anmäla det till rektorn. Rektorn ska i sin tur anmäla händelsen vidare till huvudmannen.

Den sammanställda statistiken över anmälningar i grundskolan för 2018–2021 visar på att det sker betydligt fler anmälningar för pojkar.

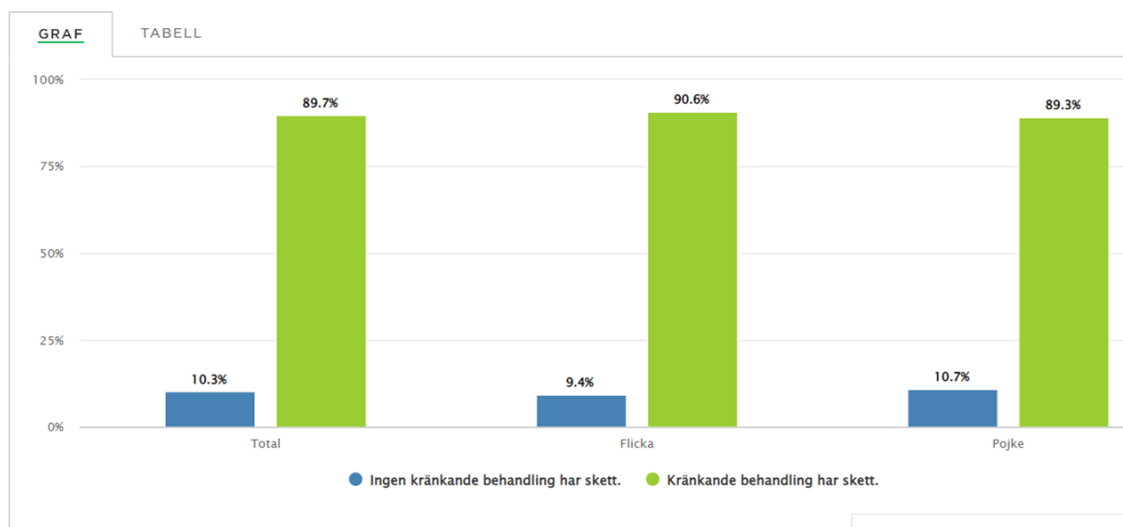
Ovanstående statistik visar tydligt att det är svårare för personalen att få syn på kränkande behandling bland flickorna. I statistiken för mobbning är det betydligt fler flickor än pojkar som uppger att de blivit mobbade. Detta är tydligast i årskurs 4–6.

En rektor som får reda på att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med förskolans eller skolans verksamhet är skyldig att anmäla det till huvudmannen. Huvudmannen är sedan skyldig att skyndsamt

utreda vad som hänt.

Statistik för läsåret 2020/2021 visar att 90 procent av det som anmälts har efter utredning bedömts vara kränkande behandling. Här finns ingen skillnad mellan könen.

Vad visade utredningen?

Uppföljningen för läsåret 2020/21 visar att nästan en fjärdedel av skolorna inte rapporterar i systemet. Det finns därför behov att ytterligare följa upp hanteringen kring anmälan och utredning av kränkande behandling.

Skolinspektionens enkäter

Inför den regelbundna tillsynen genomför Skolinspektion enkäter till elever, personal och vårdnadshavare. Resultatet från de senaste enkäterna redovisades i slutet av vårterminen. I grundskolan besvarar elever i årskurs 5 och årskurs 8 enkäten. Resultatet från Skolinspektionens enkät stämmer väl överens med det som framkommit i Gävlemodellens enkäter. I förhållande till rikets totalresultat i Skolinspektionens enkät är resultatet för områdena bemötande lärare-elev, inflytande, förhindra kränkningar och elevhälsa är resultatet i Gävle bättre än riket. Detta gäller både för årskurs 5 och årskurs 8. En analys av resultatet från Gävlemodellens enkät och Skolinspektionens enkät visar att elever på skolor som i högre grad är nöjda med sin skola i Skolinspektionens enkät även ger ett högre värde på skolklimatet i Gävlemodellens enkät.

Närvaro

Alla rektorsområden arbetar aktivt med att främja skolnärvaro. Det finns tydliga rutiner där man följer upp frånvaro i klass, årskurs, skola och rektorsområde. En enkel mall för kartläggning av frånvaro används eller är på väg att introduceras i

rektorsområdena.

Pandemins påverkan dels genom elevers och lärares frånvaro, dels genom distans- och fjärrundervisning syntes tydligare våren 2022, alla högstadieskolorna beskrev att eleverna i årskurs 9 upplevdes tröttare och svårare att motivera till extra ansträngningar den sista terminen. Eleverna upplevde samtidigt att de inte hade tillräckliga kunskaper sen tidigare och att bristen på vikarier och sjukfrånvaro gjorde att möjligheten att hämta igen det man missat minskade.

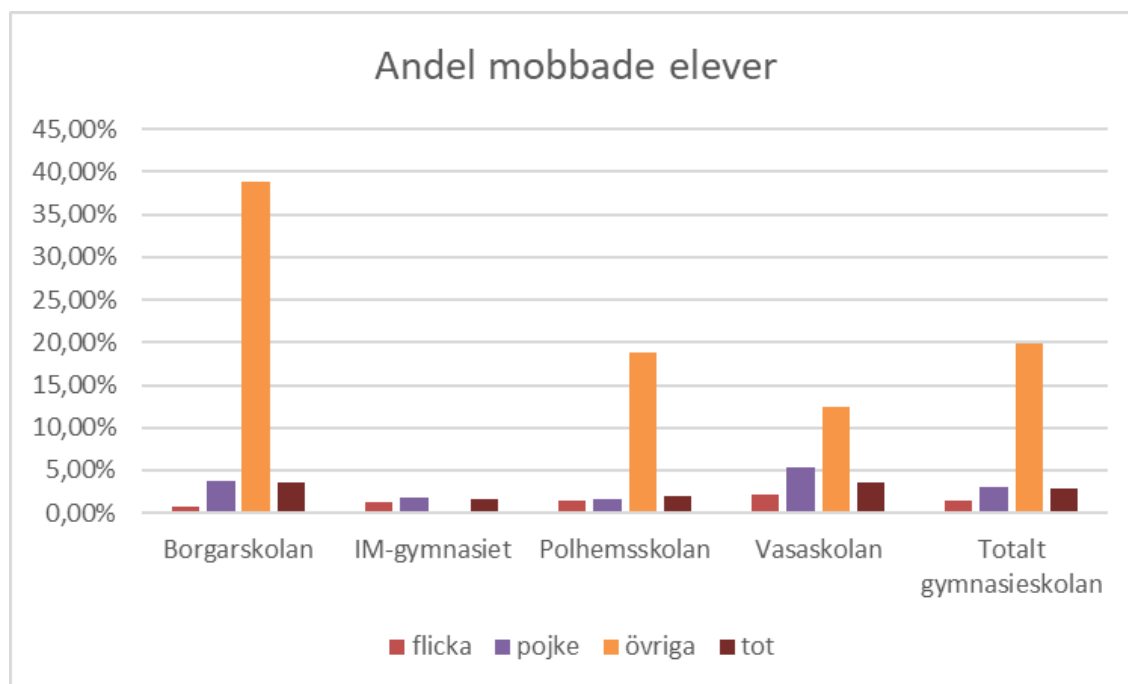
Gymnasieutbildningen / Särskolan

Gävlemodellen

Enkäten har reviderats vid starten av höstterminen 2021 och genomförs en gång per läsår.

Andelen elever som svarade på enkäten hösten 2022 var 75 procent vilket är högre än föregående hösts svarsfrekvens som var 64 procent. Som jämförelsevärde kan svarsfrekvensen för grundskolans åk 7–9 användas där svarsfrekvensen är 83 procent.

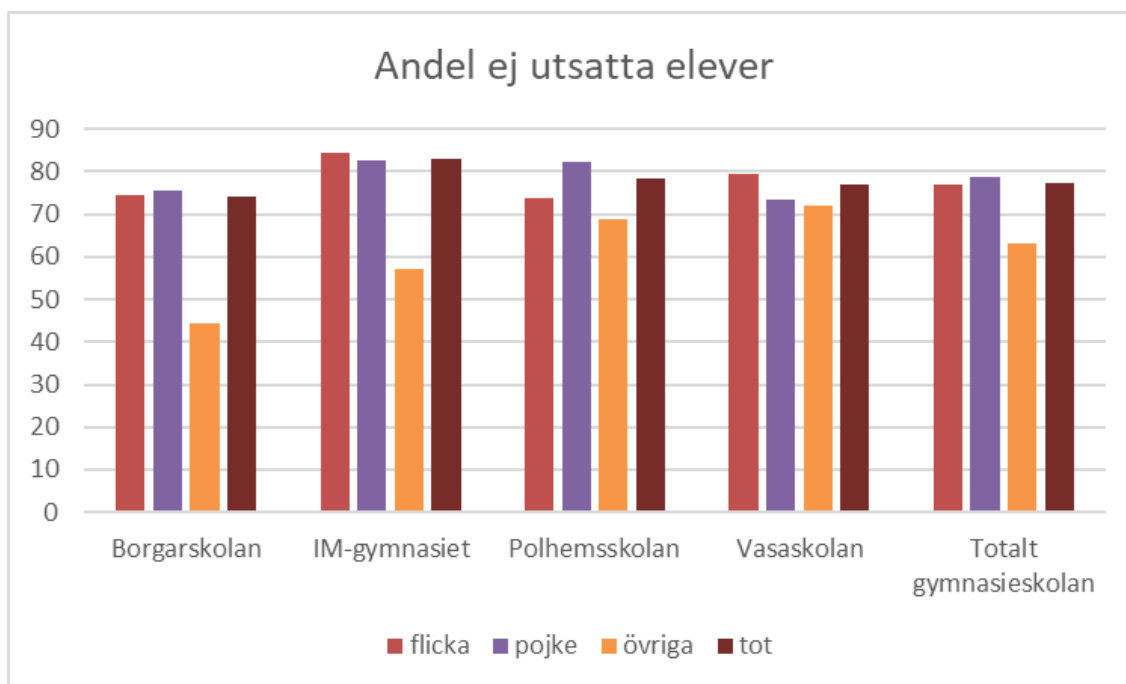
Höstens kartläggning visar att andelen mobbade elever ligger på 2,8 procent vilket är betydligt lägre än för grundskolans årskurs 7–9 (5,4 procent), men en ökning från 2021 (2,3 procent).

Skillnaden i resultat mellan de olika gymnasieskolorna är procentuellt stor men på låga nivåer. Andelen mobbade elever ligger mellan 1,6–3,6 procent. Det finns

däremot betydande skillnader i resultat på programnivå. Resultaten spänner från 0 till 21,2 procent. En sådan jämförelse ska dock göras med försiktighet eftersom antalet elever på de olika gymnasieprogrammen varierar kraftigt. Kartläggningen visar även att mobbning bland pojkar är högre än mobbning bland flickor. För pojkar 3,0 procent jämfört med 1,5 procent för flickor. Andelen elever som inte är utsatta för några negativa handlingar alls fortsätter att minska. Andelen har minskat från 81,9 procent vårterminen 2021 till 80,5 procent hösten 2021 och nu 77,4 procent höstterminen 2022. Flickor har något lägre resultat än pojkar.

I tidigare kartläggningar har det funnits en tydlig överrepresentation av utsatthet för mobbning i gruppen elever som inte identifierar sig som flicka eller pojke. I höstens mätning har värdet för mobbning i den gruppen ökat markant, från 7,3 procent hösten 2021 till 19,8 procent hösten 2022. Det är också en lägre andel elever i den gruppen som inte är utsatta för några negativa handlingar (63 procent).

Kartläggningen visar även att pojkar i större utsträckning än flickor utsätts för fysisk mobbning, medan flickor oftare utsätts för social mobbning, exempelvis social uteslutning.

Andelen elever som upplever att vuxna på skolan är bra på att ”stoppa, säga ifrån till elever som säger eller utför kränkande handlingar mot andra på skolan” är för samtliga elever 66,3 procent. För gruppen Övriga är siffran 55,4 procent. Pojkar upplever i högre grad att vuxna säger ifrån (70,2 procent), flickor något lägre grad. (63,3 procent).

På frågan ”Har någon vuxen på skolan behandlat dig på ett sätt så att du har mått

dåligt” Svarar 14,1 procent ”någon gång” eller ”oftare”. Andelen flickor som svarar ”någon gång” eller ”oftare” är något högre (17,1 procent) och andelen pojkar något lägre. (10,5 procent). Även här ligger gruppen Övriga högre (21,5 procent). Här anger 9,5 procent att det hänt oftare än någon gång.

Det indikatorvärde som används i utbildningsnämndens verksamhetsplan för målområdet *trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen* är skolklimateindex. Värdet ökade från 2020 till 2021 men har nu minskat igen. Minskningen beror på en försämring av andelen elever som inte utsatts för några negativa handlingar alls. På frågan "min skola är bra på att förhindra att elever blir utsatta" ligger resultatet ungefär på samma nivå som tidigare. Andelen som svarat ja på den frågan är i år 59,6 procent jämfört med 59,9 procent 2021.

En utmaning för gymnasieskolan är att få eleverna att berätta om sin utsatthet för skolans personal. Kartläggningen visar att 22,2 procent av eleverna som blivit utsatta angett att det berättat för skolans personal. Värdet är något lägre än vid föregående kartläggning. Höstens kartläggning visar även att 18,9 procent av eleverna inte vet eller är osäkra vem de ska prata med på skolan om de själva eller någon annan elev blivit orättvist behandlad av vuxna på skolan. Jämfört med föregående kartläggning har andelen som inte vet eller är osäkra ökat.

En annan utmaning är att fördjupa sig i vad som föranleder att 14 procent av eleverna anger att de någon gång eller oftare blivit behandlade av vuxna på ett sätt så att de mått dåligt.

En kvarstående utmaning är att få eleverna att känna sig delaktiga i framtagandet av skolans ordningsregler. 32,2 procent av eleverna är osäkra på vem som bestämt dessa regler. Här har andelen osäkra minskat jämfört med föregående kartläggning.

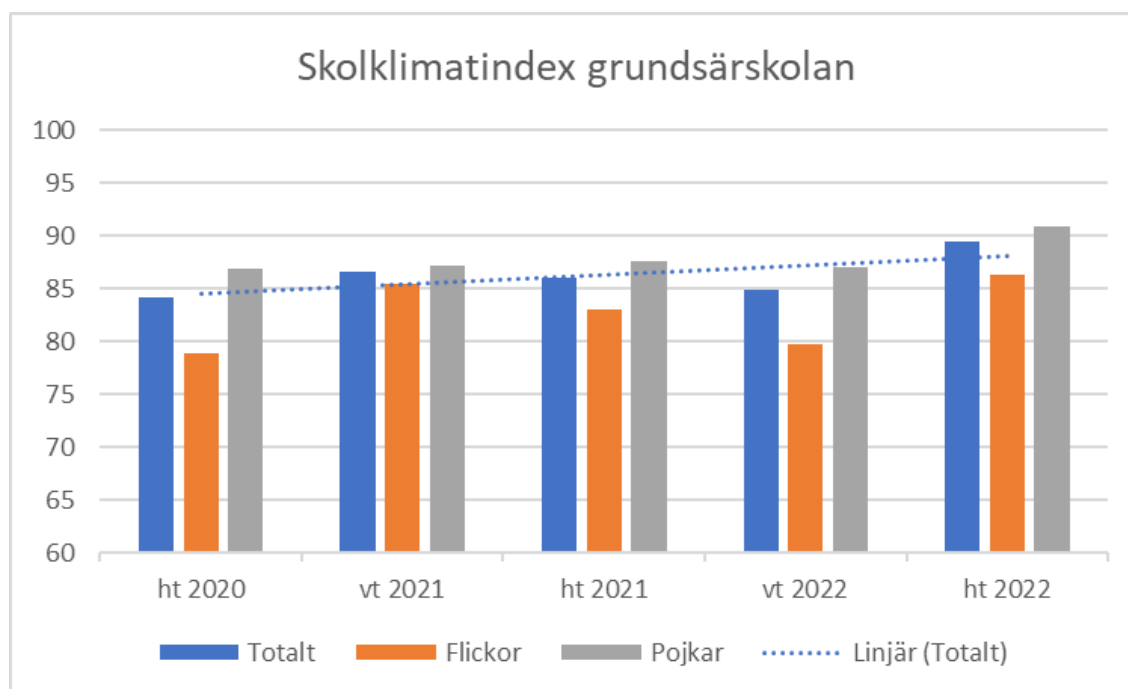
Gruppen ”Övriga”

Som svar på frågan på frågan ”Jag är” finns vid sidan av alternativen ””Pojke”” och ””Flicka”” alternativen ”Osäker”, ”Annan” samt ”Vill inte svara”. Dessa svar redovisas under gruppen ”Övriga”. Det finns anledning att anta att större delen av elever som redovisas i den gruppen är elever som identifierar sig som HBTQI-personer. I Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällefrågors nyligt utkomna rapport *”Jag är inte ensam, det finns andra som jag – Unga HBTQI-personers levnadsvillkor”* konstateras att HBTQI-personer ofta har negativa erfarenheter av sin skolgång. I många fall har skolan inte kunnat integrera ett HBTQI-perspektiv i undervisningen samt brustit i att förebygga eller hantera kränkningar. Det problematiseras också att HBTQI-perspektivet i läroplanen endast nämns i samband med diskrimineringsgrunderna. I övrigt refereras uteslutande till ”kvinnor” och ”män” kopplat till könsmonster och normer i undervisningen. Utifrån den höga andel elever i gruppen övrigt som enligt den genomförda enkäten anger att de är utsatta för mobbning behöver en genomlysning av situationen för HBTQI-personer på

gymnasieskolorna genomföras. Syftet bör vara att identifiera hur skolorna kan förbättra situationen genom främjande och förebyggande åtgärder. Målet måste vara att andelen utsatta elever i gruppen "Övriga" minskar kraftigt i kommande trygghetsenkäter.

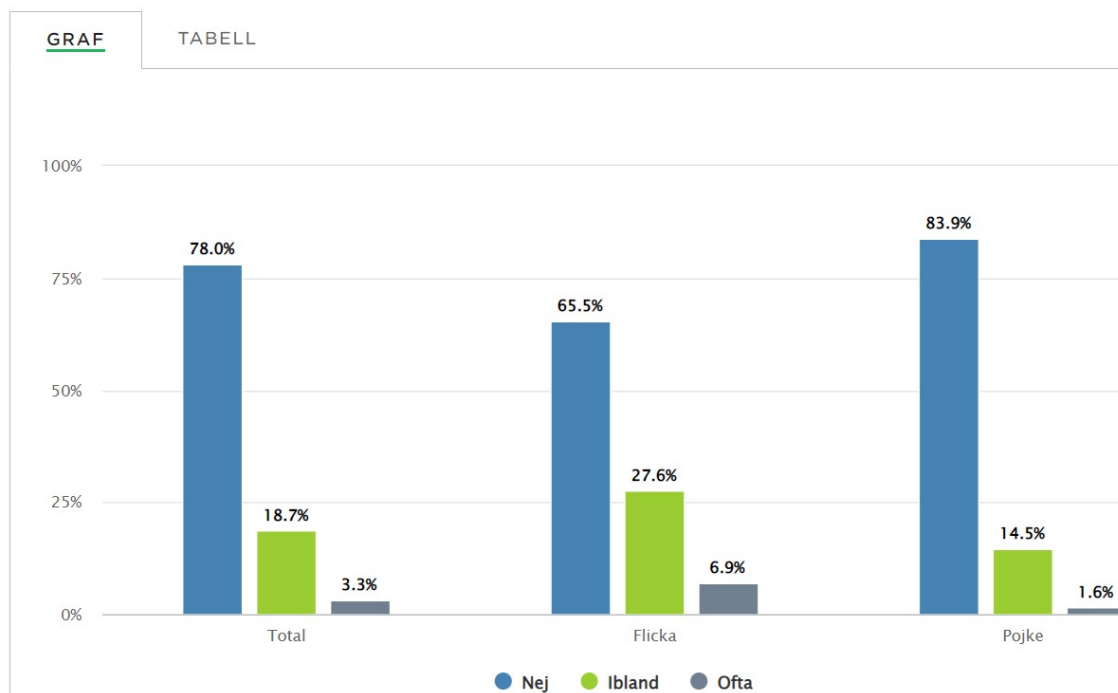
Gymnasiesärskola/ grundsärskola

För anpassad skola (grundsärskolan) var svarsfrekvensen på höstens enkät hög (88 procent). Nedanstående diagram redovisar resultatet på skolklimatindex för de fem senaste kartläggningarna.

Tendensen över tid (linjär i diagrammet) visar en positiv utveckling av indexvärdet. Genomgående för samtliga kartläggningar har varit att pojkarnas resultat legat högre än flickornas. Vid en analys av höstens resultat är skillnaden mellan könen inte så stora, men flickor upplever att de i något högre utsträckning är utsatta av andra elever. Den fråga som uppvisar den största könsskillnaden är nedanstående fråga.

Känner du dig ensam och utanför?

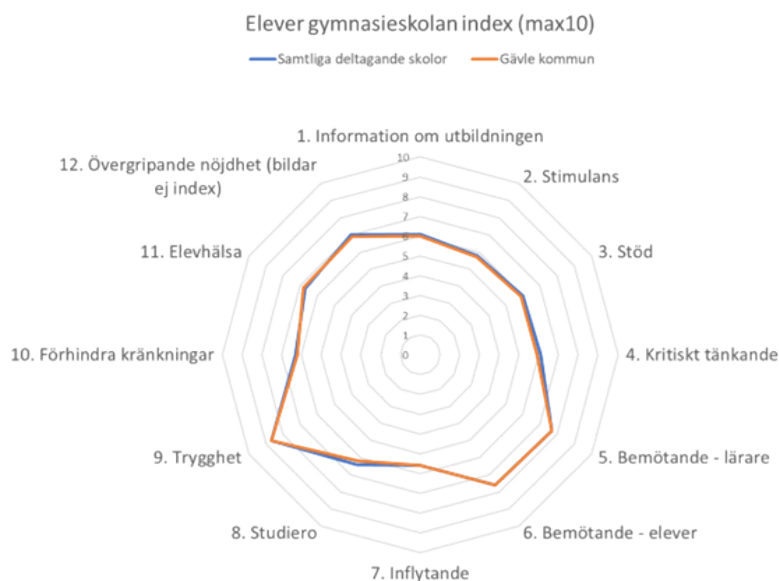

Vid en analys av resultatet på grundsärskolan är det viktigt att ta hänsyn till att det finns en stor skillnad i andelen elever per kön. I grundsärskolan är andelen pojkar dubbelt så stor som andelen flickor.

Anpassad gymnasieskola (gymnasiesärskolan) har en svarsfrekvens på 30 procent (26 elever) vilket är för lågt för att sammanställa och analysera.

Skolinspektionens enkät

Inför den regelbundna tillsynen genomför Skolinspektion enkäter till elever och lärare. Resultatet från de senaste enkäterna redovisades i slutet av vårterminen 2022. I gymnasieskolan besvarar elever i åk 2 enkäten. Resultatet är i de flesta frågor i paritet med urvalet "Kommuner med 100 000 – 199 000 invånare". Gällande områdena studiero och förhindra kränkningar visar resultatet på en lägre nivå än jämförbara kommuner. Bemötande lärare-elev visar en högre nivå. Resultatet kopplat till studiero och förhindra kränkningar kan bland annat tolkas som att Gävlemodellen ännu inte är fullt ut implementerad inom gymnasieskolorna och att en översyn av gymnasieskolans arbete utifrån Gävlemodellen kan vara behövlig. Noterbart är att andelen elever som svarat "Alltid" eller "Ofta" på frågan "Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet" endast är 31,5 procent (jämförbara kommuner 34,5 procent). Se vidare under "Närvaro"

Närvaro

Särskolans arbete med frånvaro-närvaro

Under året har särskolan fokuserat på att arbeta med skolnärvaro för att förebygga ohälsa.

Resurser har utbildats i grundläggande kunskap om särskolans olika diagnoser och elevens förutsättningar. Utbildningar i kommunikation (KOMPIS) och förhållningssätt/ bemötande (Studio 3) är viktiga bidrag i det förebyggande arbetet. Dessa utbildningar kommer att genomföras varje läsår.

Insatser har givit effekter. För personal som undervisar elever som läser ämnesområden har medvetenheten om vikten av skolnärvaro ökat. Samtal med vårdnadshavare gällande närvaro har genomförts för att förhindra kultur där frånvaro på grund av underliggande sjukdomar blir accepterad utan att undersökas. Färre elever har längre sjukdomsperioder, vilket var mer vanligt tidigare.

I de äldre åldrarna har samtal på mentorstid och enskilda samtal med elever genomförts för att ta reda på orsaker till frånvaro. Det har framkommit att vissa schematider och ämnen är särskilt svåra och där har insatser gjorts för att förändra under läsårets gång. Inför läsåret 22/23 har förändringar gjorts gällande gymnasiesärskolans schema för kurser som tidigare haft hög frånvaro.

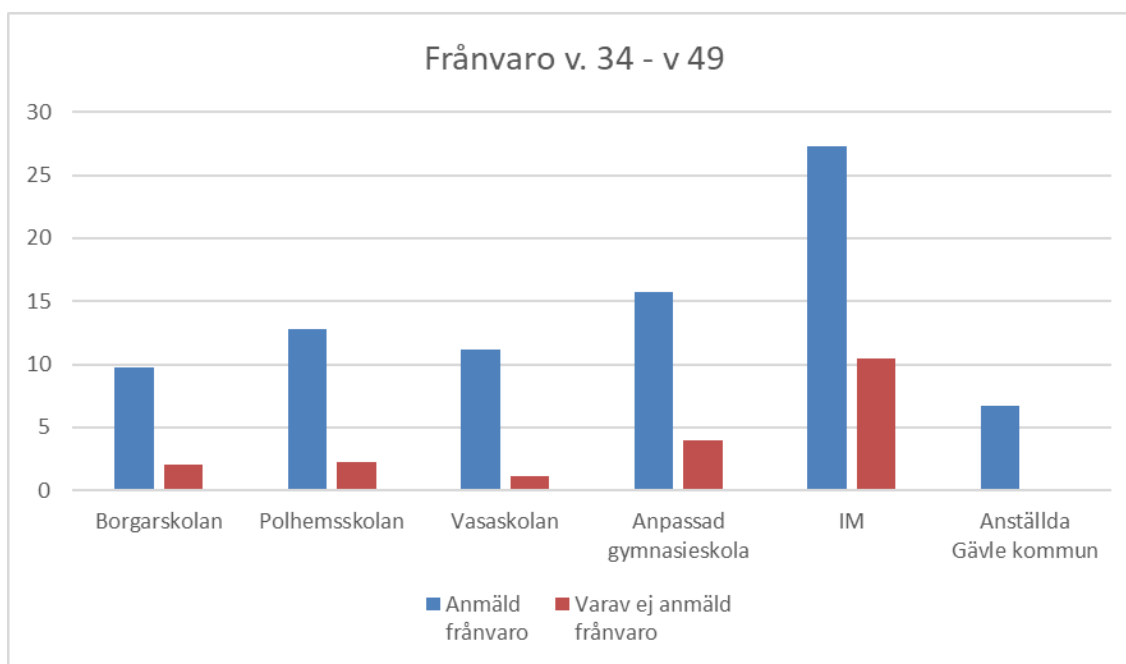
Fortsatt arbete har gjorts för att implementera utvecklings-EHT (elevhälsoteam). Tydliggörande av att alla professioner ska vara delaktiga i detta arbete.

Frånvaro gymnasiet

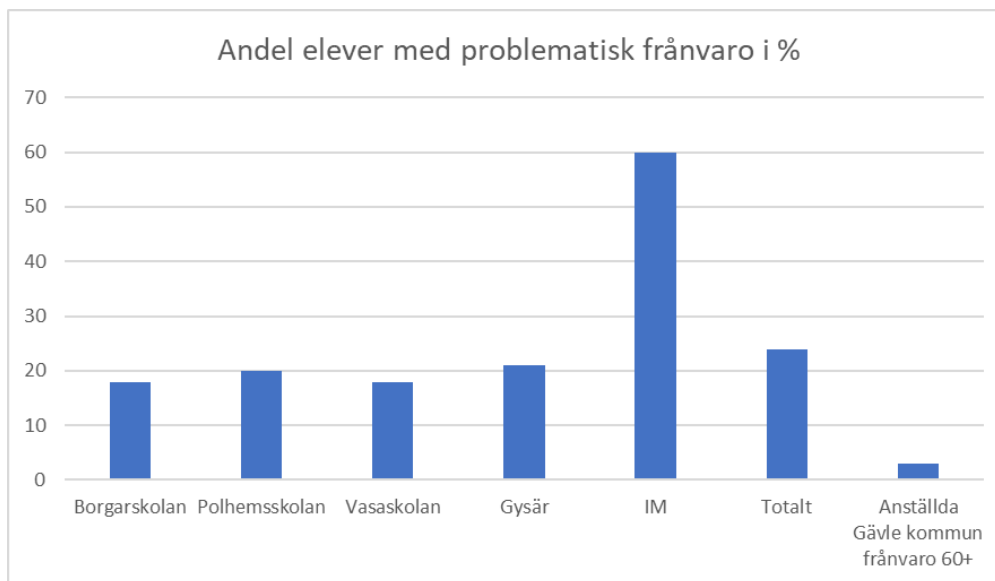
Alla rektorsområden arbetar med olika åtgärder och stödinsatser för att stötta

eleverna, bland annat med aktivt arbete från start med eventuell skolfrånvaro, tidiga frånvaroutredningar och närvarofrämjande aktiviteter av olika slag. Extra tid i kurser och ämnen erbjuds, likaså lovskola och sommarskola.

I diagrammet redovisas total frånvaro för perioden v.34–v. 49 2022. Den genomsnittliga frånvaron bland samtliga elever på Utbildning Gävles gymnasieskolor spänner från 9,7 till 27,3 procent. För de nationella programmen är skillnaderna små, från 9,7 till 12,8 procent. Snittfrånvaron för de nationella programmen är 11,2 procent för perioden. En svag minskning från läsåret 2021/22 (13,7 procent) Den oanmälda frånvaron på de nationella programmen spänner från 1,1 till 2,2 procent. Oanmäld frånvaro för Anpassad gymnasieskola är 4 procent och för IM 10,5 procent. Som ett jämförelsetal för gymnasieelevers frånvaro har frånvaron hos anställda i Gävle kommun använts. (6,7 procent).

I diagrammet på nästa sida visas andel elever med eventuellt problematisk frånvaro v. 39–v. 43. All problematisk frånvaro ska skyndsamt utredas av rektor, enligt skollagen 15 kap 16§. I Utbildning Gävles rutin för anmälan av ogiltig frånvaro till CSN är gränsvärdet för när anmäld frånvaro behöver styrkas 4 enstaka tillfällen som tillsammans överstiger 10 procent under en 4-veckorsperiod. Det är rimligt att anta samma gränsvärde för när frånvaro ska ses som problematisk. Utifrån det värdet spänner andelen elever med eventuellt problematisk frånvaron inom Utbildning Gävles gymnasieskolor från 18 till 60 procent av samtliga elever. Som jämförelse används frånvaro över 60 dagar hos anställda inom Gävle kommun.

Av statistiken framgår att såväl den totala som den problematiska frånvaron inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan är hög. Vid resultatuppföljningar med skolenheternas ledningsgrupper beskrivs psykisk ohälsa som den, enligt analysen, vanligast förekommande orsaken till hög frånvaro. De vanligaste åtgärderna för att främja närvaro är kuratorsstöd, hjälp med studieteknik, motiverande samtal, samt stöd av elevcoach eller ungdomskonsulent.

Endast ett fåtal utredningar av problematisk frånvaro rapporteras till huvudman.

Frånvaron på IM-gymnasiet är till viss del förklarlig utifrån att en stor del av eleverna på IM har stora utmaningar. På programmen bedrivs ett aktivt arbete med att motivera eleverna att bryta en lång historik av problematisk skolfrånvaro.

En djupare analys av orsaker till problematisk frånvaro behöver genomföras. En analys utifrån den låga andelen elever som i Skolinspektionens enkät svarar att de alltid eller ofta får hjälp av lärarna att bli intresserade av skolarbetet bör ingå i underlaget, tillsammans med de låga resultaten i samma enkät på frågor kopplat till upplevd studiero.

För att stödja skolenheternas i deras arbete med att främja närvaro och minska problematisk frånvaro har följande beslut tagits inför 2023:

- Rutiner för utredning, rapportering och analys av problematisk frånvaro, på enhets och huvudmannanivå tas fram i samverkan med skolenheterna.
- Ett team inrättas med uppdrag att stötta skolenheterna i deras arbete. Teamet kommer i första hand att arbeta operativt med samverkande kontakter kring elever med långvarig problematisk frånvaro. Teamet kommer dessutom att arbeta strategiskt och rådgivande.
- En särskild undervisningsgrupp inrättas för elever med långvarig frånvaro och särskilda utmaningar.

Elevhälsan

Utvecklings-EHT

Under läsåret 2020/21 påbörjades implementeringen av Utvecklings-EHT (elevhälsoteam), en gemensam modell för ett mer samlat och kvalitativt elevhälsosfrämjande och förebyggande arbete. Syftet med Utvecklings-EHT är att använda elevhälsan och den pedagogiska kompetensen i ett gemensamt systematiskt hälsofrämjande och förebyggande arbete på organisations-, grupp- och individnivå, och utifrån detta också skapa en större likvärdighet i kommunens verksamheter.

Roller och ansvar, förståelse för begrepp, strategi för delaktighet, utveckling av undervisning och ett mer utvecklat systematiskt kvalitetsarbete med en samlad elevhälsa är delar av det innehåll som genomsyrat såväl Utvecklings-EHT på rektorsområdena, men även de senaste två årens chefsträffar. På chefsträffarna har några av Sveriges främsta experter inom området bidragit med sin kompetens och inspirerat arbetet med Utvecklings-EHT.

Arbetet med Utvecklings-EHT har generellt lett till en positiv utveckling av skolenheternas arbete med främjande och förebyggande processer. Flera steg i riktningen mot ökad systematik har tagits och förändring i tankesättet kring förebyggande och främjande märks. Vid vissa skolenheter börjar fokus under utvecklings-EHT förflyttats så att förebyggande och främjande processer och diskussioner kring dessa väger tyngre än åtgärdande arbete vilket är avsikten. Kuratorer och psykologer deltar i större utsträckning i det förebyggande och främjande arbetet. Det finns fortsatt behov av att utveckla det hälsofrämjande arbetet ytterligare. Förutsättningarna för elevhälsoarbete i stort och utvecklings-EHT varierar mellan skolenheterna.

Ett informationsmaterial om elevhälsan har arbetats fram och kommer att användas på alla EHT för att öka kunskapen om elevhälsans uppdrag lokalt och centralt.

Centrala elevhälsan

Elevhälsan har en central organisation med medarbetare som arbetar både centralt och vid enskilda skolenheter. Centrala elevhälsan har en nära samverkan med skolledare och det lokala elevhälsoarbetet som sker på de enskilda skolenheterna.

Olika arbetsgrupper finns och kompetensutveckling sker för att öka kunskapen och utbilda pedagoger i att kunna möta alla elever i klassrummet genom att skapa en god lärmiljö där hälsa och lärande har ett starkt samband. Exempel på det är utbildning i MHFA (Första hjälpen till psykisk hälsa). Elevhälsans chefer deltar på rektorsområdenas utvecklings-EHT för att komma närmare verksamheten och fånga upp behov inom rektorsområdena. Lokal och central elevhälsa har fortsatt deltagit på chefsträffar tillsammans med skolledare där gemensamma föreläsningar och gemensamma diskussioner har förts kring hur det främjande och förebyggande

arbetet kan stärkas. Hälsosamtalen, som skolsköterskorna genomför, har lyfts och fått extra fokus. Dessa kommer att gå igenom, utvärderas och analyseras i det tvärprofessionella arbetet. När det gäller det åtgärdande arbetet är professionerna inom centrala elevhälsan nöjda eller mycket nöjda med arbetet tillsammans med skolenheterna och har uppfattningen att det är ömsesidigt. Planering pågår för en gemensam dag för skolsköterskor och skolkuratorer med temat den nya läroplanen. Syftet är att ytterligare utveckla likvärdiga samverkansstrukturer i det hälsofrämjande arbetet.

CAS är ett kartläggnings- och utredningsverktyg som syftar till att kartlägga barn och ungdomars neurokognitiva processer, strategier och utvecklingsområden. Inom CAS finns i dagsläget två kartläggningsinstrument för psykologer och för specialpedagoger, speciallärare, logopedier eller motsvarande kompetenser. Det är framför allt för elever som inte diagnostiseras med en intellektuell funktionsnedsättning, men har omfattande behov av hjälp och stöd där CAS kan vara ett sätt att öka kvaliteten på centrala elevhälsans arbete gentemot olika skolenheter. Arbetet fortsätter och riktas till Solängens rektorsområde som deltar i utvecklingsarbetet.

Ett utvecklingsarbete är att uppdatera informationsmaterial till de externa aktörer som elevhälsan mer sällan samverkar med. En ökad förförståelse för vad elevhälsoarbete innebär underlättar i den samverkan. Elevhälsan har bland annat börjat använda poddar i det arbetet.

Inom den centrala elevhälsan har kuratorerna bildat en arbetsgrupp för att ta fram ett gemensamt underlag kring frågor om våld i kontakten med elever. Detta gäller både vid nya samtal och vid skolsocial kartläggning. Arbetsgruppen tar också fram ett utbildningsmaterial riktat till nya medarbetare inom Utbildning Gävle.

Medicinsk insats

Utbildning Gävle är vårdgivare för den hälso- och sjukvårdsverksamhet som bedrivs inom elevhälsan av dess medicinska insatser. Enheten medicinsk insats skiljer sig från den övriga centrala elevhälsan genom att den är en verksamhet som arbetar utifrån en annan lagstiftning och har Socialstyrelsen och Inspektionen för vård och omsorg (IVO) som bedriver tillsyn av verksamheten. Vården som bedrivs är frivillig och samtycke från elev och vårdnadshavare är en förutsättning för insatser.

Skolsköterskorna deltar regelbundet på elevhälsoteam; på grundskolan i trygghetsteamerna och på gymnasiet i arbetet med Gävlemodellen. Arbetsmaterial kring livsstilsvanor är upprättat och används i undervisning både på individ- och gruppnivå. Skolsköterskorna och skolläkarna arbetar aktivt för att främja psykisk och fysisk hälsa genom hälsosamtal, gruppundervisning kring livsstilsfrågor och genom att delta på elevhälsomöten och möten med vårdnadshavare och elever.

Samverkan med externa aktörer

Centrala elevhälsan har samverkan med verksamheter inom Region Gävleborg och inom Socialnämndens ansvarsområde. Samverkan sker löpande mellan chefer och medarbetare på strategisk nivå och kring enskilda elever. Den medicinska delen samverkar med andra vårdgivare vid behov. Ett gemensamt dokument avseende arbets- och ansvarsfördelning för barn och ungdomars psykiska hälsa inom/mellan kommuner och Region Gävleborg är centralt för samverkan. Samverkan mellan Utbildning Gävle och Valfärd Gävle har utvecklats under året, bland annat med fokus på att främja skolnärvaro. Utbildning Gävle deltar även i arbetet kring God och nära vård inom Region Gävleborg, under hösten har bland annat ett antal workshops genomförts.

Länsledning är en strategisk samverkansledning avseende socialtjänst, omsorg/omvårdnad, utbildning inom kommunerna samt inom Region Gävleborg. Denna samverkansledning har på en övergripande nivå ansvar för att identifiera, initiera, leda och utvärdera samt utveckla gemensamma samverkansfrågor i Gävleborgs län. Inom samverkan finns även operativa välfärdsgruppen, som har utökats med representanter från alla skolformer samt de fristående skolorna för att få ett närmare samarbete och en ökad operativ effekt. För mer information, se under uppföljning av politiska uppdrag punkt 4.3.

Verksamheten Bryggan har reglerats av ett samverkansavtal mellan Region Gävleborg och Gävle kommun och har syftat till att samordna resurserna och öka kunskapen om utvecklingsneurologiska svårigheter i förskoleålder samt ge barn med dessa svårigheter en god skolstart. Samverkansavtalet med regionen kring Bryggan är nu avslutat. Det har ännu inte tagits beslut om någon ny samverkansform för målgruppen. Internt inom Utbildning Gävle har en ny hantering, som kallas Lotsen, utarbetats. Syftet är att förskolans arbete med barn som har svårigheter inom två eller flera av områdena uppmärksamhet, aktivitetsnivå, impulsivitet, motorik, socialt samspel eller kommunikation ska tas tillvara i övergången till förskoleklass och till och med årskurs 2. Funktioner inom centrala elevhälsan stöder verksamheterna så att anpassningar och stöd kontinuerligt följs upp och utvärderas gemensamt, samt att ytterligare kartläggningar och insatser görs vid behov och sätts in tidigt. Kompetensutveckling och stöd till pedagoger är en viktig del. Den del som avslutats är stöd till och utbildning av föräldrar, vilket ingick i samverkan med regionen.

Elevhälsan har en omfattande samverkan och är drivande i det brottsförebyggande arbetet inom BIG. I ett antal samverkansforum inom Gävle kommun såsom våldspreventivt arbete, förebyggande av våld i nära relationer och tryggare Gävle är elevhälsan en del. En av enhetscheferna vid elevhälsan är även delaktig i Sektor Styrning och stöds arbete med uppdragen ifrån kommunstyrelsen avseende ett aktivt våldspreventivt arbete och hur kommunens långsiktiga drog- och brottsförebyggande arbete kan organiseras. Utbildning Gävle och elevhälsan har

under senare delen av hösten 2022 deltagit aktivt i arbetet med ökad samverkan och trygghetsåtgärder i Gävle. För Utbildning Gävle är det störst fokus på långsiktiga förebyggande arbetet, samverkan med andra aktörer är i det arbetet en avgörande del.

Ansökan till ESF+ (Europeiska socialfonden)

Europeiska socialfonden, ESF+, hade under hösten 2022 en utlysningssperiod, som riktade sig mot ungdomar 13–16 år, med temat "Förebygga skolavhopp och hjälpa elever mellan 13-16 år att välja rätt utbildning". En gemensam ansökan av kommunerna i Gävleborg, som även Gävle kommun deltar i, har gjorts och beviljats. För mer information om ansökan se under uppföljning av politiska uppdrag punkt 4.3.

Analys av indikatorerna

Trygghetsindex föräldrar förskola: Indexvärdet ligger något högre jämfört med föregående år. Avrundat till en decimal blir årets värde bättre än förra året. Den fråga i index med sämst resultat lyder "*Jag upplever att mitt barns känslomässiga behov (som till exempel behov av tröst, närhet och bekräftelse) tillgodoses på förskolan*". Vårdnadshavare till flickor är mer positiva i sina svar än vårdnadshavare till pojkar. Målvärdet uppnås.

Trygghetsindex förskoleklass: Ny enkät från Skolinspektionen. Resultatet är inte jämförbart med tidigare värden. Gävles resultat är på samma nivå som samtliga övriga deltagande skolor, 7,8. Målvärdet är satt utifrån samtliga övriga deltagande skolor. Målvärdet uppnås.

Skolklimatindex grundskola: Indexvärdet är högre för elever i årskurs 4–6 jämfört med elever i årskurs 7–9. För eleverna i årskurs 4–6 har värdet ökat jämfört med vårterminen, för årskurs 7–9 ligger värdet på samma nivå. Målvärdet uppnås nästan.

Skolklimatindex grundsärskola: Höstens resultat är betydligt högre än resultatet för vårterminen. Pojkarnas resultat är högre än resultatet för flickorna. Skillnaden mellan könen har dock minskat något jämfört med tidigare resultat. Målvärdet uppnås.

Skolklimatindex för gymnasieskola: Resultatet är lägre än resultatet för hösten 2021. Det som påverkat indexvärdet negativt är att andelen elever som inte är utsatta för negativa handlingar har sjunkit. Samtidigt höjdes målvärdet för indikatorn inför 2022. Målvärdet uppnås inte.

Skolklimatindex för gymnasiesärskola: En låg svarsfrekvens för höstens kartläggning. Resultatet är ändå nästan identiskt med tidigare kartläggning då svarsfrekvensen var betydligt högre. Målvärdet uppnås.

Närvaro Grundskolan: Resultatet är fortsatt lägre än målvärdet till följd av pandemin. Närvarofrämjande åtgärder behöver fortsatt prioriteras.

Närvaro Grundsärskolan: Närvaron har förbättrats kraftigt sedan början av pandemin och är nästan i nivå med perioden innan. Resultatet är dock fortsatt lägre än målvärdet.

Närvaro Gymnasieskola: Resultatet är oförändrat från föregående läsår men fortsatt lägre än målvärdet. Stora delar av läsåret var påverkat av pandemin. Vid mätning av frånvaron HT22 kan en svag förbättring anas, men närvarofrämjande åtgärder behöver prioriteras.

Närvaro Gymnasiesärskolan: Resultatet visar på en förbättring av närvaro från föregående läsår men fortsatt lägre än målvärdet. Stora delar av läsåret var påverkat av pandemin. Vid mätning av frånvaron HT22 kan en svag förbättring anas, men närvarofrämjande åtgärder behöver prioriteras.

Elevhälsa (index) årskurs 8: Ny enkät från Skolinspektionen. Resultatet är inte jämförbart med tidigare värden. Gävles värde är högre än samtliga övriga deltagande skolor, 6,0. Målvärdet är satt utifrån samtliga övriga deltagande skolor. Mätningen sker i årskurs 8 mot tidigare årskurs 9. Målvärdet uppnås.

Elevhälsa (index) årskurs 2 gymnasieskola: Ny enkät från Skolinspektionen. Resultatet är inte jämförbart med tidigare värden. Gävles värde är högre än samtliga övriga deltagande skolor, 6,7. Målvärdet är satt utifrån samtliga övriga deltagande skolor. Målvärdet uppnås.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Trygghetsindex föräldrar förskola	8,6		8,6	
Trygghetsindex föräldrar förskoleklass	7,8		7,8	
Skolklimatindex grundskola	72,6		73,5	
Skolklimatindex grundsärskola	89,5		87,5	
Skolklimatindex gymnasieskola	69		72	
Skolklimatindex gymnasiesärskola	57		56	
Närvaro grundskolan	87,5 %		92 %	
Närvaro grundsärskolan	83,2 %		87 %	
Närvaro gymnasieskola	86 %		91 %	
Närvaro gymnasiesärskola	83,5 %		87 %	

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Elevhälsa årskurs 8	6,4	●	6	
Elevhälsa årskurs 2 gymnasieskolan	6,8	●	6,7	

3.3 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Nämndens verksamheter

Studie- och yrkesvägledning ska ses som en integrerad del i undervisningen och hela skolans ansvar. Arbetet fortgår utifrån den reviderade huvudmannaplan som utbildningsnämnden beslutat om. Ett konkret exempel på den utveckling som sker inom Utbildning Gävle Bergby skolas Framtidsval. Bergby har använt tid från elevens val för att införa lektioner i Framtidsval i årskurs 7–9. En studie- och yrkesvägledare och en förstelärare genomför lektionerna, som är uppdelade i tre områden; Utsikt - utbildning, arbetsmarknad, prao och samarbete med arbetslivet; Insikt - självledarskap, normer, värdering och medvetna val; Verktyg - studieteknik, inlärningsstrategier, handlingsplaner i livet och hur man gör när man stöter på hinder. Syftet är att öka elevernas motivation och stärka valkompetensen, responsen från eleverna har varit positiv och effekter märks på elevernas motivation. Metodiken används som ett gott exempel.

Arbetet med helhetsperspektiv fortsätter i den centralt sammansatta arbetsgruppen. Under 2022 har verksamheten genom skolledare involverats än mer för att få en gemensam bild av vad helhetsperspektiv innebär. Diverse begrepp som är frekvent förekommande inom respektive process LHU (lärande för hållbar utveckling), trygghetsarbete, elevhälsoarbete och SYV (studie- och yrkesvägledning)) har diskuterats i arbetsgruppen och även värderats i förhållande till hur just dessa specifika begrepp skulle kunna fungera i en helhetstanke. Begreppen har presenterats för skolledarna för att tydliggöra helhetsperspektivet ytterligare.

Utifrån ett ökat behov av att utveckla och effektivisera det administrativa arbetet kring prao (praktisk arbetsorientering) och APL (arbetsplatsförlagt lärande), men även övrig praktik som vi tillhandahåller inom Utbildning Gävle, har en ny praodatabas, www.tillarbetslivet.nu, införts. Grundskolan studie- och yrkesvägledare har informerades under våren och under hösten har en utbildning för alla rektorer på förskolan genomförts om hur basen ska nyttjas.

Planeringen för nästa års prao och tema-prao pågår. Tema-prao var under förra läsåret ett lyckat koncept som fortsätter även under nästa läsår, exempel är Tjejer i teknik samt Turism- och besöksnäringen. Det arbetas med fortsatt utveckling av tema-praon som ska utvidgas med ytterligare branscher. Samarbetet med näringslivsenheten stärks och Utbildning Gävle deltar på näringslivsfrukost och

informerar om prao, Temaprao, APL och Trossen. Utbildning Gävle fortsatt delaktiga i arbetet med att hitta en gemensam lösning i kommunen för all praktikhantering.

Restaurang-och livsmedelsprogrammet samt Hotell- och turismprogrammet kommer i januari skicka in reviderad ansökan till besöksnäringens branschorgan Visita i syfte att bli certifierade som kvalitetssäkrade utbildningar. Visitas syfte med att erbjuda en kvalitetssäkringsmodell är att säkerställa att de yrkeskompetenser som lärs ut möter branschens krav och behov.

Arbetet med sommarkurser för elever i årskurs 8 har efter två års uppehåll återupptagits och under sommaren genomfördes kurserna Killar i omsorg, Tjejer i teknik samt Sjukvård - mer än vad du tror (yrken inom vården som är kopplade till teknik).

Polhemsskolan kommer under läsåret erbjuda lovskola på APL-plats för elever som inte genomfört eller blivit godkända på alla moment under sin APL-period.

Utbildning Gävle deltar i ett regionalt utbyte med andra kommuner i länet utifrån vägledningsrådet. Vid utbytena informeras om statistik och prognoser för arbetsmarknaden behov fram till 2035.

Dimensionering av gymnasieutbildningarna

Riksdagen har beslutat om ändringar i skollagen som handlar om dimensionering av gymnasieutbildningar. Skolverket har fått ett uppdrag att ta fram regionala planeringsunderlag som kan hjälpa huvudmännen att planera och erbjuda utbildning. Förändringarna i skollagen träder i kraft den 1 juli 2023 och tillämpas på utbildningar som påbörjas 2025. De förändringar som påverkar vår verksamhet och utbildning är:

- Arbetsmarknadens behov ska få betydelse vid planering och dimensionering av vissa utbildningar inom gymnasieskolan och komvux.
- Kommunerna ska samverka genom avtal med minst två andra kommuner om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning i ett primärt samverkansområde.
- En huvudmans information om den gymnasieutbildning som huvudmannen erbjuder ska tydligt ange utbildningens inriktning och vad utbildningen ska leda till.

Utifrån dessa förändringar har samtal och dialoger inletts mellan Hofors, Ockelbo, Sandviken och Gävle kommun, för att se över möjligheterna att kunna samverka och upprätta ett samverkansavtal. Ansvariga verksamhetschefer har tagit fram ett underlag över det gemensamma utbudet som finns idag i respektive kommun. De har påbörjat en dialog med regionen utifrån hur arbetsmarknadens behov ser ut. Samtalen mellan kommunerna och regionen fortsätter under 2023.

Analys av indikatorerna

Tillit till elevens förmåga, grundskola. Ny enkät från Skolinspektionen.

Resultatet är inte jämförbart med tidigare värden. Gävles värde är högre än samtliga övriga deltagande skolor, 5,4. Målvärdet är satt utifrån samtliga övriga deltagande skolor. Mätningen görs i årskurs 8 i stället för som tidigare i årskurs 9. Målvärdet uppnås.

Tillit till elevens förmåga, gymnasieskola. Ny enkät från Skolinspektionen.

Resultatet är inte jämförbart med tidigare värden. Gävles värde är detsamma som samtliga övriga deltagande skolor, 5,9. Målvärdet är satt utifrån samtliga övriga deltagande skolor. Målvärdet uppnås.

Byte föregående år från IM till nationellt program, andel av nybörjare i huvudmannens skolor. Resultatet är betydligt högre än tidigare år och är också betydligt högre än i riket, 26 procent. Målvärdet uppnås.

Andelen elever som slutfört med examen inom 5 år IM, kommunala

skolor. Antalet elever i den jämförda gruppen är förhållandevis litet, resultatet varierar mellan åren. Årets resultat når inte upp till målvärdet men är en påtaglig ökning från föregående år, från 19,5 procent 2021 till 22,4 procent 2022. Värdet är också högre än i riket, 20,4 procent.

Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter fullföljd gymnasieutbildning. Resultatet är något lägre än föregående år och når inte målvärdet. Även i riket är resultatet något lägre än föregående år, men högre än Gävles, 81,8 procent.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Tillit till egen förmåga, grundskola	5,8		5,4	
Tillit till egen förmåga, gymnasieskola	5,9		5,9	
Byte föregående år från IM till nationellt program, andel av nybörjare i huvudmannens skolor	34 %		22,5 %	
Andel elever på IM som slutfört med examen inom 5 år IM, kommunala skolor	22,4 %		26,8 %	
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor, andel (%)	78,3 %		81,5 %	

3.4 En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

Nämndens verksamheter

Utveckling av underlag för resultatanalys

Utbildning Gävle använder Power BI för att visualisera och analysera betygs- och provresultat, resultaten från Gävlemodellens enkätundersökningar, elevernas närvaro samt skolornas olika förutsättningar. Ett arbete pågår i syfte att möjliggöra mer omfattande uppföljning av elevernas progression, det vill säga resultatutveckling över tid och för att i ett tidigt skede kunna uppfatta och åtgärda behov hos enskilda elever samt på grupp/klassnivå. För att kunna åstadkomma detta krävs att bedömningar och resultatprognoser för de årskurser där inga betyg ges, förskoleklass till årskurs 5, kan registreras i verksamhetssystemet för att sedan exporteras till Power BI. Denna möjlighet att registrera har utvecklats och implementerats i verksamhetssystemet och används. Under avsnittet om Förskoleklass, målet ”Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor” ovan beskrivs möjligheten att följa elevernas progression från avlämnande förskola, via kartläggning i förskoleklassen och vidare. Det innebär samtidigt att förskolorna kan få en direkt återkoppling till deras tidigare arbete med eleverna och ge underlag för metodutveckling och behov av anpassning. Arbetet med att konstruera rapporter för dessa analyser i Power BI pågår. Samtidigt utvecklas olika rapporter och underlag för sammanställning och analys i samband med betygsättning. Syftet är att ge skolledare och verksamhetschefer förbättrade digitala underlag för att följa och analysera resultat för att kunna sätta in adekvata åtgärder för att kraftigt förbättra resultaten. Applikationer med uppföljnings- och analysrapporter för Grundskoleutbildning och en helt ny för Gymnasieutbildning används nu av alla chefer inom verksamheterna och av centralt placerade specialister. Rapporterna uppdateras dagligen och automatiskt så fort ändringar av resultat eller i organisation sker i underliggande verksamhetssystem. En helt ny applikation för förskolan är påbörjad, i applikationen kommer förskolans chefer kunna följa bland annat resultatet från förskoleklassen, resultat från föräldraenkäter, närvaron, andelen legitimerade förskollärare med mera.

Utbildning Gävle, Livsmiljö Gävle samt vuxenutbildningen använder sedan tidigare elevregistersystemet Edlevo (Procapita) för registrering och uppföljning. I syfte att utveckla och utöka möjligheterna till kvalificerad analys av verksamheterna har sektorerna tillsammans dels anskaffat ett antal API (applikationsprogrammeringsgränssnitt) för integration av data till Power BI, dels tagit i bruk Tieto Analytics (TA), som är en integrerad analysmodul i verksamhetssystemet. Gävle kommun är piloter i det senare fallet och använder nu

brett rapportdelar anpassade för de olika skolformerna. Hittills finns analysdelar/rapporter för Gymnasieskola, Grundskola och Förskola. Den senare medger möjlighet att följa upp och analysera förskoleenheternas beläggning/utnyttjandegrad totalt samt vid olika perioder under dygnet eller året. Rapporterna i de ovan beskrivna verktygen utgör komplement till varandra och kan visualisera data till olika användare och nivåer i styrkedjan.

Utbildning Gävle har tagit fram en applikation i Power BI för avstämning mellan personal-, ekonomi- och elevregistersystemet avseende personal i förskolan. Detta bland annat för att säkerställa korrekt avstämning och inrapportering av data till SCB.

Utveckling pågår också för att i Power BI möjliggöra sammanställning, analys och presentation av data om löner, legitimation och faktiskt läraruppdrag utifrån ämne, undervisningstid i ämne, skolform, åldrar. Data kan presenteras per individ och aggregeras på olika nivåer. Syftet är förbättrade förutsättningar för att resursplanera effektivt utifrån legitimation samt se behovet av kompetenser på enhets/kommunnivå. Applikationen testas av sektorns HR-funktion.

Digitalisering

Systemförvaltningsorganisationen har kommit igång och de första systemförvaltningsplanerna har tagits fram för Utbildning Gävles större system som Edlevo (elevregistersystem), Skola24 (närvarosystem), Canvas (lärplattform) och Inspera (digitala prov). Systemförvaltningsplanerna skapar en god dokumentation över systemen, både tekniskt och supportmässigt och visar även på vilka områden inom systemen som behöver utvecklas för att i framtiden ännu bättre stödja lärandet i skolan.

Arbete med att förbereda organisationen på digitala nationella prov, som kommer att börja användas under höstterminen 2024, pågår. IT- och utvecklingsavdelningen är delaktiga i arbetet med att säkerställa fungerande inloggning och överföring av användardata mellan kommunens elevregister och Skolverkets provplattform. Systemet som införts syftar till att på ett enkelt sätt synka mot dels Skolverket inför de digitala nationella proven, dels mot andra tjänsteleverantörer, exempelvis läromedelsleverantörer, som har behov av att få användardata skickade till sig. Införandet av systemet kommer också att förbättra säkerheten och persondataskyddet för personuppgifter med bra kontroll överföring och gallring av personuppgifter vilket leder till bättre efterlevnad av GDPR-lagstiftning.

Utbildning Gävle är pilot i kommunen kring systematiskt informationssäkerhetsarbete. I samarbete med kommunens dataskydds- och informationssäkerhetsombud har system och processer kartlagts samt en riskanalys genomförts. Detta har mynnat ut i en plan för hur Utbildning Gävle systematiskt ska

arbeta med informationssäkerheten. Under våren har utbildningsinsatser med olika personalgrupper genomförts. För att öka skyddet för eleverna har användarnamn ändrats från att innehålla födelsedata till typen "registreringsskylt". Det underlättar till exempel arbetet med skyddade elever. E-postkatalogen har också ändrats så att det inte går att söka på elever om användaren inte tillhör Utbildning Gävle, tidigare fanns den möjligheten i hela kommunkoncernen.

Inom förskolorna har en centraliserad hantering av lärplattorna påbörjats, med Brynäs förskoleområde som pilot. Detta är en viktig process för att säkra upp att ingen data om barnen i förskolan laddas upp i molnet. Dessutom ger en centraliserad hantering möjlighet att tillhandahålla ett likvärdigt och pedagogiskt utbud av appar i verksamheten. Förskolan digitaliseringsutvecklare deltar i arbetet.

Grundskolan och grundsärskolan arbetar från och med höstterminens start i lärplattformen Unikum. I den första mätningen av aktivitet i Unikum kan konstateras att alla skolor arbetar i Unikum. Förskolan implementerade Unikum under hösten 2022 och samtlig personal ska utbildas till mars 2023. Under december genomfördes två utbildningstillfällen; för biträdande rektorer samt för administratörer i Unikum. Unikum blir också ny lärplattform på gymnasiet. Det innebär att Utbildning Gävle nu har en gemensam plattform i alla skolformer vilket förenklar övergångar mellan skolor, stadier och skolformer. Plattformen har även funktioner för elevhälsa vilket kommer att bidra till att tillgängliggöra de stöd- och anpassningsåtgärder som elever kan behöva. Gymnasiet börjar använda plattformen hösten 2023.

Upphandling av ett nytt journalsystem har genomförts och en ny leverantör, Prorenata, har tagit över. Arbetet med att avsluta tidigare journalsystem för att gå över till Prorenata pågår.

Kvalitetsutveckling

Kvalitetsutvecklare har till uppdrag att stödja verksamheterna i att utveckla processer och överföra goda exempel mellan verksamheterna. Processer som pågår är bland annat:

Utveckla lärmiljöer inom- och utomhus i framför allt förskola och sarskola (även övriga skolformer). Utgångspunkt i forskning som bedrivs på högskolan i Gävle både gällande nybyggnation, fysisk och psykosocial miljö. Delaktiga i projektet Hemlingborg samt projekt estetiska lärprocesser inom Sörby rektorsområde. I det sistnämnda projektet har stöd lämnats vid kompetensutveckling, projektplanering och enkätutformning.

Inom sarskolan ska *lärandeprocessen* utvecklas, en nulägesanalys utifrån fokusgrupper har genomförts. Resultatet är sammanställt och återfört till rektor, reflekterande samtal har genomförts inom gymnasiesarskolan. Arbetet fortsätter nu i

verksamheten under ledning av skolledning och förstelärare.

Biträdande rektor med ansvar för både förskola och grundskola. Hedesunda och Ytterharnäs har biträdande rektorer som ska ansvara för såväl förskolans som grundskolans verksamhet. Detta är en lösning som prövas för förskolor och skolor i ytterområdena. Uppföljning sker med intervjuer av berörda skolledare, personal och administratörer. En rapportering till verksamhetscheferna har gjorts.

Nya kursplaner i grundskolan. Från läsåret 2022/2023 införs nya kursplaner i grundskolan. Stöd för rektorsområdenas implementering har erbjudits. Rektorsgruppen har valt att prioritera lärare i praktiskt-estetiska ämnen, de implementeringsansvariga på skolorna, biträdande rektorer samt Solängen rektorsområde med all personal från förskoleklass och fritidshem. Information har också givits till personalen inom den centrala elevhälsan och lärarna vid modersmålsenheten har arbetat med inledande kapitlen i nya läroplanen under en studiedag i början av höstterminen. Under hösten har fokus varit på framför allt betyg och bedömning samt diskussioner om likvärdigheten vid betygssättning. Fortsatta träffar är inplanerad för våren 2023.

Insatser för att stödja arbetet med *tidig läs- och skrivutveckling* i Sättra har påbörjats tillsammans med skolledarna. En studiedag har genomförts med lärarna på lågstadiet, förskoleklass samt fritidshem. Arbetet framöver handlar om en tydlig struktur för skolorna utifrån analyser av resultat, en schemalagd systematik. Även övergångar är ett fokusområde. Ytterligare en heldag med analyser och övergångar genomfördes under juni tillsammans med läsutvecklingsledarna på Ulvsätterskolan och Sättraängsskolan. Arbetet har fortsatt under hösten där läsutvecklingsledarna driver förskolans och skolans arbete.

Under vårterminen 2023 kommer en *handlingsplan för särskilt begåvade elever* att tas fram. Ingången i arbetet är att möta behovet av extra utmaningar hos särskilt begåvade elever inom ramen för differentierad undervisning. Ett ökat fokus på differentierad undervisning förväntas också inverka positivt på måluppfyllelsen för elever med utmaningar att nå målen och öka måluppfyllelsen.

Under vårterminen 2023 kommer rutiner för utredning och analys av *problematiske skolfrånvaro* formuleras. En E-tjänst för anmälan till huvudman av påbörjad frånvaroutredning kommer implementeras. Riktlinjer för att väva in analys av frånvaro i det systematiska kvalitetsarbetet, på enhets och på huvudmannanivå kommer också att initieras.

Naturvetenskap och teknik

Ett större projekt inom naturvetenskap och teknik (NT), "*För ökad kvalitet i naturvetenskaps- och teknikundervisningen*" pågår sedan några år i samarbete med Ljungbergsfonden. Projektet innefattar förskola till gymnasieskola och har som

målsättning att öka intresset för naturvetenskap och teknik, att kompetensutveckla pedagoger och kraftigt förbättra resultaten för eleverna. Fyra delprojekt i grundskolan och gymnasieskolan har genomförts och avslutats (Vasaskolan, Polhemsskolan samt Vikingaskolan) eller pågår - projektperioden är förlängd för Sofiedals och Sätra rektorsområden, detta för att följa upp riktade insatser som sker i klassrummen. Effekter som hittills kan ses från de fyra delprojekten är; ökad likvärdighet i undervisningen, ökat elevinflytande, engagemang och breddad kompetens hos deltagande lärare, större variation och högre samhällförankring i undervisningen, större medvetenhet kring progression och kontinuitet i undervisningen i teknik och de naturorienterade ämnena samt ökad samverkan mellan forskare och skolpraktik.

En ny ansökan (del 5) är beviljad av Ljungbergsfonden. Projektet syftar till att utveckla undervisningen i förskolan i ett ämnesövergripande perspektiv och tar sin utgångspunkt i en förstudie som gjordes i Gävle 2020 *"Språkutveckling och matematik genom naturvetenskap och teknik i förskolan"*. Projektets målsättning är att få kontinuitet och progression inom ämnesområdet från förskolan till förskoleklass och årskurs 1–3. För att förankra projektet har ett flertal workshops genomförts med rektorer och ledningsteam inom förskolan. NT-projektkoordinatorer har tillsatts i varje förskoleområde och föreläsningar/träffar har genomförts. Information har också lämnats till nämndens kontaktpolitiker för förskolan vid två tillfällen. Alla skolledare i förskolan har god kännedom om och delaktighet i projektet, utvecklingsprocesser har kommit i gång i alla förskoleområden och utgår från ett helhetsperspektiv och ämnesintegrering. Utvecklingsprocesserna är framtagna i nulägesanalyser och ser olika ut för respektive förskoleområde. Skolforskningsinstitutet följer Gävles utvecklingsarbete med intresse och har under hösten varit på besök här.

NTA (Naturvetenskap och teknik för alla) är ett skolutvecklingsprogram inom naturvetenskap, teknik och matematik. Programmet vänder sig till skolans huvudmän och erbjuder teman som utgår från kursplanerna i ett eller fler av ämnena biologi, fysik, kemi, teknik och matematik. Varje tema omfattar en utbildning, en lärarhandledning och material för ett frågebaserat, laborativt arbetssätt. Utbildningen, och arbetet med teman tillsammans med förskolebarn och grundskoleelever, är ett led i lärares/pedagogers kompetensutveckling och fungerar samtidigt som ett stöd i barnens och elevernas lärande. NTA strävar också efter samverkan med högre utbildning och lokalt näringsliv för att stimulera lokalt utvecklingsarbete och fördjupad kompetensutveckling. Ungefär 180 kommuner deltar, Gävle kommun har varit med från starten

I varje deltagande kommun finns samordnare som ansvarar för utbildningarna och att samordna hanteringen av temana. Under året har introduktionsutbildningar och regelbundna utbildningsdagar genomförts i förskola och grundskola. Gävle

samverkar med andra kommuner i Sverige, bland annat genom att kommunens egna NTA-utbildare genomför utbildningar för andra kommuner. Samverkan sker även med näringslivet, högre utbildningar och olika organisationer, bland annat har Högskolan i Gävle och Sörbyskolan samverkat kring elevernas undervisning i fysik och teknik i temat Rörelse och konstruktion. Samverkan sker också med Bioresurs i Uppsala i samband med utbildning i temat "Fjärilars liv". En av Gävles samordnare har under året varit delaktig i att ta fram ett nytt tema som sträcker sig från förskolan, via förskoleklassen till lågstadiet.

Gävle deltar också i Teknikerjakten i samarbete med högskolan i Gävle, Älvkarleby kommun och Ljungbergsfonden. Teknikerjakten vill väcka intresse för naturvetenskap och teknik från förskola till gymnasium. Förskolor och skolor kan ta del av ett flertal aktiviteter, som har som mål att bidra till inspiration, relevans och entreprenörskap. Ytterligare samverkan sker med högskolan kring forskare som besöker skolor för att öka elevernas nyfikenhet kring naturvetenskap och teknik.

En ny samverkan har inletts med Gästrike återvinnare, skolor erbjuds besök av miljöpedagoger i samband med temat "Från frö till frö". Syftet är att elever får bekanta sig med bolaget och dess inriktning samt lära sig att agera mer hållbart i vardagen.

Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) håller på att ta fram en rapport som tittar på hur intresset för gymnasieskolans teknik- och naturvetenskapsprogram ser ut i olika kommuner och hur det förändrats sedan läsåret 2013/14 samt vilka kommuner som utmärker sig och varför. Rapporten kommer att presenteras den 17 februari. En av kommunerna som IVA är intresserade av är Gävle. Gävle är en relativt stor kommun som lockar en hög andel tjejer till teknikprogrammet, 27 procent jämfört med 19 procent för riket i stort. En förklaring kan vara att många har haft syskon eller till och med föräldrar som läst teknisk utbildning, och att elever därför väljer att gå i samma fotspår, men mönstret kan framför allt härledas till de riktade satsningar som skolan gjort under många år.

Internationalisering

Utbildning Gävle har beviljats ackreditering till Erasmus+ för förskola, fritidshem, grundskola samt centrala elevhälsan för åren 2022–2027. Sedan tidigare är Vasaskolan och Borgarskolan ackrediterade. Erasmus+ är EU:s program för utbildning, ungdomar och idrott och bygger på en strategisk plan för långsiktig utveckling genom internationalisering. Erasmusprogrammet fokuserar under åren 2022–2027 på social delaktighet, den gröna och digitala omställningen och ungas delaktighet i det demokratiska livet.

En godkänd ackreditering innebär att förskolor och skolor varje år (2022 – 2027) kan ansöka om finansiering för olika typer av aktiviteter för kompetensutveckling. För medarbetare kan det vara att gå en kurs eller jobbskugga. För elever kan det röra

sig om utbyten för att studera eller praktisera, enskilt eller i grupp. Vi kan även ta emot lärarpraktikanter och experter med kunskap inom relevant område. Aktiviteterna vi söker bidrag för ska ske med organisationer och personer från så kallade programländer, företrädesvis via de internationella utbildningsprogrammen. Ett exempel är en grupp förskollärare/hållbarhetsombud samt samordnare kring LHU (lärande för hållbar utveckling) som har genomfört ett internationellt Erasmus+ utbyte med staden Trondheim i Norge. Deltagarna har jobbskuggat på två olika förskolor där man arbetar aktivt med hållbarhet, samt träffat Trondheims kommuns strateger för lärande för hållbar utveckling. Utbytet gav många nya idéer och inspiration som nu kommer att förmedlas och omsättas i handling i verksamheterna i Gävle.

Internationella kontoret är samarbetspartner när det gäller projektstöd och support. För perioden har Utbildning Gävles samlade ansökan beviljats hela det sökta beloppet på ca 2,5 mnkr. Även Vasaskolan och Borgarskolan har beviljats medel, ca 2 respektive 0,7 mnkr. En särskild sida med information och stöd för verksamheterna finns på Ankaret.

Likvärdiga förutsättningar samt lokalplanering

Utbildningsnämndens uppdrag är att alla barn och elever ska utmanas och klara sin utbildning. I syfte att förbättra förutsättningarna för integration, motverka segregation och åstadkomma ökad likvärdighet, samarbetar Utbildning Gävle och Gavlefastigheter (GFAB) kring nya verktyg för att bättre fånga elevströmmar över tid, inom och mellan upptagningsområden och skolenheter. Arbetet omfattar såväl förskolan som grundskolan och gymnasieskolan och då både kommunala och fristående verksamheter. Fokus är främst på grundskolan där det finns fastställda placeringsområden samtidigt som rörligheten hos eleverna är stor i delar av kommunen. Verktöget kan användas för beräkning, visualisering och prognoser utifrån elevers val i förhållande till skolenheternas kapacitet. Det innebär simulering av olika framtida scenarier med förändringar mellan åren utifrån befintliga lokaler och skolorganisation samt olika upptänkliga områdesindelningar och elevunderlag. Under våren 2023 skall modellen kopplas till befolknings- och elevprognoser. Verktöget har senast använts för Hemlingborgs skola och de övriga skolor som påverkas av den nya skolan.

Vägledande principer för lokalresursplanering är att organisation och lokaler skall ge förutsättningar för en likvärdig undervisning med hög kvalitet, samt en effektiv användning av tilldelade resurser. Det finns ett strategiskt arbete som säkerställer lokalresurser, som är till största möjliga nytta för verksamheten, till lägsta möjliga kostnad över tid. Det strategiska arbetet grundar sig i lokalutredningar för olika stadsdelar/områden, samt en utredning för gymnasiet och en för särskolan. Dessa lokalutredningar innehåller fakta, analyser och i vissa fall alternativa lösningar om en lösning är förordad. Lokalresursplanen sammanfattar åtgärdsplanerna från de

olika lokalutredningarna och beslutas av utbildningsnämnden årligen.

Integration/segregation skall beaktas och genom aktiv lokalplanering och justering av upptagningsområden ska arbetet stödja en bättre integration. Exempel på projektet som pågår är Hemlingborg med förskola och grundskola, med start för förskolan i januari 2023 och grundskolan höstterminen 2023, Brynässkolan är upprustad och togs i bruk hösten 2022. Vasaskolan om- och tillbyggnad pågår.

Den befolkningsprognos som har togs fram under våren 2022 visar fortsatt svagare befolkningsutveckling, framför allt inom förskolan. Den tidigare kraftiga ökningen av barn i förskolan är nu på kort sikt en minskning. På grund av den svagare befolkningsutvecklingen har alla sektorer fått i uppdrag att se över investeringar. Gavlefastigheter har tillsammans med Utbildning Gävle analyserat behoven och utifrån analysen föreslagit ändringar av den kort- och långsiktiga lokalförsörjningen.

Arbetet med befolkningsprognoser behöver fortsätta utvecklas eftersom det är avgörande för den långsiktiga planeringen, förstärkningar av funktionen kan behövas. Likt många andra kommuner bör arbetet utgå från scenarios och därtill hörande effekter, exempelvis min-, medel- och maxscenarios, mer riktade prognoser. Det gör kommunen bättre förberedd på förändringar i en ovisst framtid, annars finns en risk att pendeln i prognostänkandet slår för hårt och för snabbt utifrån förändringar i omvärlden. Det pågående arbetet med gemensamma data och möjligheter att följa befolknings- och elevprognoser i Power BI kan ge bättre förutsättningar för detta.

Analys av indikatorerna

Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, avvikelse från modellberäknat värde. Resultatet är betydligt lägre än föregående år och når inte alls målvärdet (som också är värdet i riket). Målanalysen visar att andelen elever som saknar ett betyg och som har anpassad studiegång ökat kraftigt, vilket påverkar resultatet.

Gymnasieelever med examen inom 3 år, avvikelser från

modellberäknat värde. Inget utfall för 2022 ännu, men bedömningen är att målvärdet uppnås.

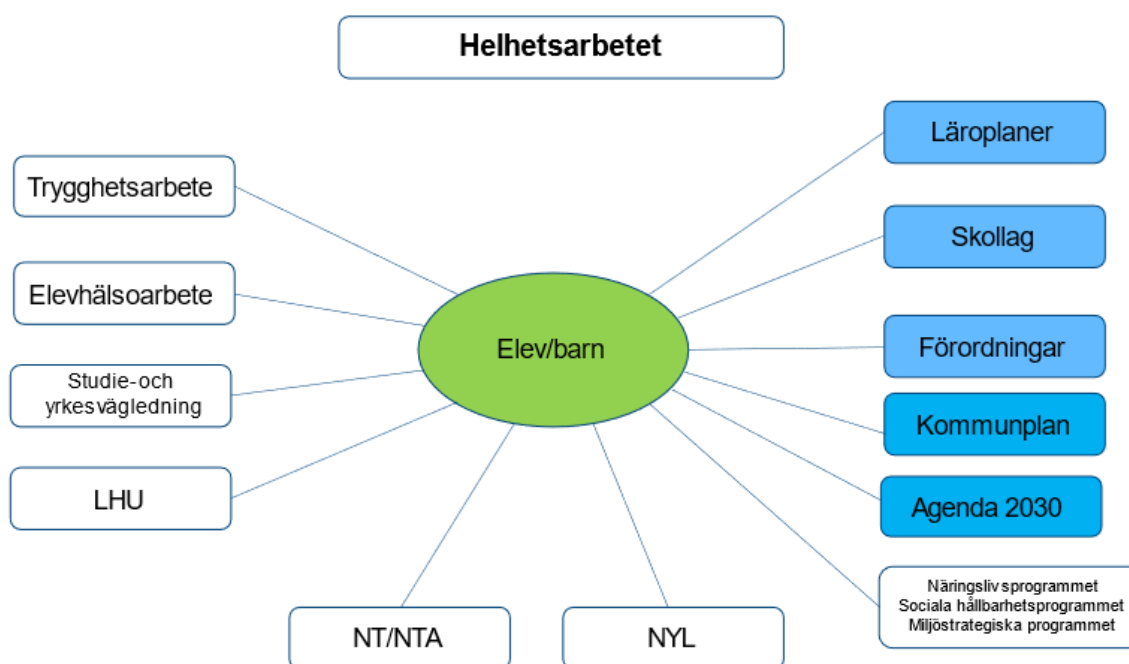
Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor	-6,5 %	 0 %	
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, avvikelse från modellberäknat värde		 4 %	

3.5 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Nämndens verksamheter

Arbetet med helhetsperspektiv fortsätter i den centralt sammansatta arbetsgruppen. Under 2022 har verksamheten genom skolledare involverats än mer för att få en gemensam bild av vad helhetsperspektiv innebär. Diverse begrepp som är frekvent förekommande inom respektive process (LHU (lärande för hållbar utveckling), trygghetsarbete, elevhälsoarbete och SYV (studie- och yrkesvägledning) har diskuterats i arbetsgruppen och även värderats i förhållande till hur just dessa specifika begrepp skulle kunna fungera i en helhetstanke. Begreppen har presenteras för skolledarna för att tydliggöra helhetsperspektivet ytterligare.

Utbildning, stöd och processledning till verksamheterna

- Stöd i arbetet med LHU (lärande för hållbar utveckling) för fortsatt utveckling och löpande stöd i olika frågor till alla delar av våra verksamheter, introduktion till LHU för nya skolledare. Bland annat stöd till flera rektorsområden inom grundskolan inför arbetet med Grön Flagga. Träff med hållbarhetsombuden på temat internationalisering.
- Medel har beviljats från MSP 2.0 för genomförande av utvecklingsarbete av LHU (se ovan), utveckling av skolträdgårdar, utbyte av riskprodukter med avseende på farliga kemikalier inom förskolan samt utbildning av våra egna

kockar i förskolan.

- Uppstart av nytt samarbete med Håll Sverige Rent för utveckling av Grön Flagg, för minskad administration och ökad handlingskompetens. Även Sätträängsskolan deltar i utvecklingsarbetet gällande Grön Flagg.
- Enkätfrågorna till elevenkäten för hållbara beteenden har omarbetats till innehåll och förläggning i tid för att öka svarsfrekvensen och därmed enkätens användbarhet.
- Utvecklat samarbete kring Trossen och prao på Skolkontoret.

Samverkan

- Fortsatt arbete med satsningen kring Skolträdgårdar, som finansieras med hjälp av medel från miljöstrategiska programmet och sker i samarbete med Gavlefastigheter.
- Fortsatt koordinering av genomförandet av piloterbjudande fleråriga ätbara växter, där nu ytterligare sju förskolor fått fleråriga ätbara växter planterade på sina förskolegårdar, detta i samarbete med Färnebo folkhögskola och Gavlefastigheter, samt med finansiering från Change X.
- Fortsatt deltagande i EU-projektet GG4C - Global Goals for Cities, tillsammans med Gävle kommuns Agenda 2030-arbetsgrupp. Utbildning Gävles arbete med hållbarhet och integration i grundskolorna uppmärksammades inom projektet - en filmad, engelsktextad intervju med näringslivsutvecklare, ordförande i nämnden, biträdande rektorer och en lärare beskriver arbetet.
- Fortsatt samarbete med Region Gävleborg och högskolan (där RucX är sammankallande), bland annat en inspirationsdag för förskolan med temat skogen.
- En matsvinnsmätning har genomförts, resultatet visar en tydlig förbättring för Utbildning Gävles verksamheter jämfört med föregående år. En av kockarna inom Utbildning Gävle vann den riksomfattande tävlingen "Lilla Ekomatskampen 2022", ytterligare en kock var nominerad.
- Medverkan i det kommunövergripande arbetet med energibesparingar.
- I samband med ombyggnationen av Vasaskolan kommer material som blir över användas av Polhemsskolan Byggprogram.

Grön Flagg/Skola för hållbar utveckling

- Gävle kommun fortsätter vara i framkant vad gäller hållbarhetsarbetet och blev bästa Håll Sverige Rent kommun för tredje året i rad. Arbetet inom Utbildning Gävle bidrar i hög utsträckning till det resultatet. Källbackens förskola kom på andra plats som årets hållbara förskola.

Analys av indikatorerna

Indikatorernas målvärden utgår från och har en progression mot målen i det

miljöstrategiska programmet.

Andelen verksamheter som hissat Grön Flagg eller fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling. Andelen fortsätter öka och är nu 81 procent, det högt satta målvärdet kommer nästan att uppnås under året. En jämförelse med riket visar att andelen miljöcertifierade förskolor och skolor fortsätter att minska och ligger på 10 procent. Ekokommunerna (ca 100 kommuner, där Gävle är en) är dock något bättre än riket totalt som ligger på 9 procent. Andelen skiljer sig stort mellan kommunerna, 30 ekokommuner saknar helt miljöcertifierade skolor och förskolor. De tre ekokommuner med högst andel certifierade verksamheter är Gävle (allra högst), Hedemora och Laxå.

Andel elever i grundskolan med handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling. Enkätundersökning av elevernas hållbara beteenden genomfördes för andra gången hösten 2021. Resultatet var 55 procent (2020, 52 procent). Skillnaden mellan könen är genomgående och pojkarnas hållbara beteenden behöver särskilt stärkas. Svarsfrekvensen är låg och resultatet behöver tolkas med försiktighet. För att öka relevansen och svarsfrekvensen har en översyn av frågorna samt enkätens förläggning i tid genomförts. Enkäten kommer genomföras nästa gång våren 2023.

Andel elever i gymnasieskolan med handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling. Enkätundersökning av elevernas hållbara beteenden genomfördes för andra gången hösten 2021. Resultatet var 57 procent (2018, 61 procent). Det är alltså relativt stor skillnad mellan könen, männens hållbara beteende behöver stärkas. Svarsfrekvensen är låg och resultatet behöver tolkas med försiktighet. För att öka relevansen och svarsfrekvensen har en översyn av frågorna samt enkätens förläggning i tid genomförts. Enkäten kommer genomföras nästa gång våren 2023.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Andel verksamheter som hissat Grön Flagg eller fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling	81 %	 85 %	
Andel elever i grundskolan med handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling		 69 %	
Andel elever i gymnasieskolan med handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling		 69 %	

4 Uppföljning av politiska uppdrag

4.1 Utbildningsnämnden uppdras att i samverkan med kommunstyrelsen fortsätta arbetet med framgångsrik bemanning, kompetensförsörjning och breddad rekrytering för Gävles förskolor och skolor på ett sätt som ökar kommunens attraktivitet som arbetsgivare. Fler medarbetare i Gävle kommun ska erbjudas trygga anställningsvillkor och andelen tim- och korttidsvikarier ska tydligt minska till förmån för fler tillsvidareanställningar. För att möjliggöra bättre villkor och förutsättningar för alla medarbetare i skolsystemet så ska samverkan stärkas mellan nämndens medarbetaransvar och kommunstyrelsens arbetsgivaransvar. En gemensam genomförandestrategi med kvantitativa delmål under året ska tas fram under kvartal 1.

Uppföljning uppdrag

Utbildningsnämnden har avsatt medel för att stärka upp den kommunala verksamheten med kompletterande kompetenser under tre år, med start 2022. Dessa pengar används inom grundskolan och gymnasieskolan för att rekrytera andra kompetenser som kan avlasta lärare, så att de kan ägna mer tid åt undervisning och de uppgifter som hör till undervisningen.

Utbildning Gävle deltar i det övergripande projektet som leds av Styrning och stöd. En projektledare är tillsatt och exempelvis har gymnasieskolan fått stöd att genomföra arbetsinventeringar för sitt fortsatta arbete med kompletterande kompetenser.

En genomlysning av bemanningsenhetens uppdrag har genomförts under 2022 och en rapport presenterades i december. I rapporten finns förslag på annan organisation för vikariehanteringen men även slutsatser om att behovet av vikarier behöver minskas och grundbemanningen i verksamheterna ses över. Utbildning Gävle är en del i planeringen av den framtida bemanningsprocessen.

Inom förskolan har några förskoleområden utökat med trygghetsanställningar. Flera förskoleområden har också övergått till månadsanställningar för vikarier i syfte att stärka upp i verksamheten vid vikariebehov samt för att ge goda förutsättningar för

förskollärares planering och uppföljningsarbete. Genom att visstidsanställa personer som varit timanställda ges förutsättningar för tryggare anställning samt en ökad kontinuitet, vilket också bidrar till en ökad kvalitet i verksamheten. Förskolan tittar även på andra kompetenser för arbetet i barngrupp än förskollärare och barnskötare., det arbetet fortsätter under våren 2023 och kan verkställas till hösten 2023. Inför hösten 2022 har en samlingsannons varit ute för att tillsätta 40 vikarier i en pool, 20 av dessa månadsanställs. Tyvärr har sökningen varit svag och omtag gjorts. I poolen finns 18 anställda, vilket innebär att det är en bit kvar innan samtliga förskoleområden har en hållbar och långsiktig poollösning

Inom grundskolan har alla rektorsområden utifrån de medel som nämnden avsatt för kompletterande kompetenser anställt medarbetare med uppdrag som ska möjliggöra att lärare kan ägna sig mer åt undervisning och de uppgifter som tillhör undervisningen. Det kan handla om att elevassistenter arbetar med enskilda elever eller med mindre grupp elever som utmanar, vilket frigör mer tid till undervisning i klass för lärare. Lärarassistenterna stöder med arbetsuppgifter som annars ligger på läraren. Detta kan ibland samordnas med stöd för elever som behöver ha avbrott i sin skoldag för att behålla koncentration och fokus. Ett exempel är elevcoach som har i uppdrag att arbeta med att öka tryggheten och studieron i en klass/på en skola samt att utreda och dokumentera kränkingsärenden. Ytterligare exempel är att skolbibliotekarie anställts, vilket höjer såväl kvaliteten på det läsförmedlande arbetet samt frigör tid till lärares undervisning. En grundskola har infört heltidsmentor med uppdrag att ha den huvudsakliga kontakten med vårdnadshavare, samverka internt och externt med elevhälsa, socialtjänst, region, hantera uppföljning av frånvaro och trygghetskartläggningar enligt Gävlemodellen. Mentorerna arbetar också med främjande, förebyggande och åtgärdande trygghetsarbete och med rastaktiviteter. Flera skolor har inslag av dessa uppdrag i ovanstående roller - elev- och lärarassistenter, elevcoacher samt i andra roller som hälsopedagoger, socialpedagoger. Ett försök med egen vikariepool för grundskolan har gjorts, men det har inte fungerat helt enligt plan. Grundskolan arbetar vidare med att få till en egen vikariepool.

Vasaskolan har sedan hösten 2021 ett projekt med heltidsmentor både för att utveckla mentorsrollen och för att kunna frigöra lärare för undervisning. Ytterligare en heltidsmentor anställdes i januari. Projektet har utvärderats under våren med bland annat enkäter till elever och personal samt genom samtal lärare, elevhälsopersonal och heltidsmentorerna. I utvärderingen framkommer ännu inga tydliga resultat. Projektet fortsätter ytterligare ett läsår med vissa förändringar. Även nästa läsår kommer projektet att utvärderas löpande med mentor och annan berörd personal och elever.

Utifrån de medel som nämnden beslutat om inför 2022 har en socionom anställts på Vasaskolan. Borgarskolan har anställt två elevcoacher som kommer att arbeta främst

mot Fordons- och transport samt Försäljnings- och serviceprogrammen. Elevcoacherna kommer arbeta med att främja skolnärvaro, stötta elever i deras skolsituation och ingå i skolans trygghetsteam. IM-gymnasiet fokuserar på att främja skolnärvaron och har anställt två ungdomskonsulenter. Polhemsskolan har anställt en elevcoach för att stötta elever på Barn- och fritid samt Teknikprogrammet.

I särskolan fortsätter arbetet med team kring elever, där olika professioner och kompetenser bidrar till utveckling av verksamheten. Utbildningen i särskolan ska än mer utvecklas så att verksamheten i alla delar ska bidra till högre måluppfyllelse och elevers utveckling mot självständighet. Viktiga i detta arbete är elev- och lärarassistenter som finns nära eleverna under hela dagen.

4.2 Utbildningsnämnden uppdras att analysera och ta fram förslag på hur kommunen kan bli en än mer attraktiv arbetsgivare för alla yrkesgrupper inom förskola, skola och fritidshem, särskilt i de rektorsområden där kompetensförsörjningen är särskilt utmanande.

Uppföljning uppdrag

Gävle kommun har tagit fram en kompetensförsörjningsplan för åren 2021–2022. I denna konstateras att personalomsättningen i Gävle kommun har ökat de senaste tio åren, både för medarbetare och chefer. För att möta kompetensutmaningarna krävs ett systematiskt och långsiktigt arbete hela vägen från att attrahera nya medarbetare, rekrytera, introducera, behålla/utveckla till att avveckla. I planen beskrivs strategier och aktiviteter som pågår i kompetensförsörjningssyfte under de nämnda delarna. Med utgångspunkt i Gävle kommuns kompetensförsörjningsplan och utifrån HÖK 21 har Utbildning Gävle tagit fram en egen kompetensförsörjningsplan. Syftet med denna är att kartlägga nuläget i sektorn och identifiera kommande kompetensbehov, samt visa på åtgärder och arbetssätt för att möta kompetensbehovet på kort och lång sikt. Kompetensförsörjningsplanen är ett levande dokument och kommer att revideras årligen.

Inom Utbildning Gävles förskolor och skolor är andelen legitimerade lärare högre än (förskola, fritidshem, särskola) eller i paritet med riket (grund- och gymnasieskola). Det finns därmed inga större strukturella problem med brist på legitimerade lärare i dagsläget. För att förebygga och på sikt säkerställa att alla elever ska få sin undervisning av legitimerade lärare, pågår ett arbete med att utveckla organisation och arbetssätt samt att se över vilka kompletterande kompetenser som kan avlasta legitimerade lärare.

Utifrån en analys av lärartillgången, pensionsavgångar, sjukfrånvaro i de olika verksamheterna och rektorsområdena har ett antal aktiviteter prioriteras på kortare och längre sikt. I analysen har de lärarfackliga organisationerna deltagit. Exempel på aktiviteter är deltagande på arbetsmarknadsdagar; utveckla verksamhetsförlagd utbildning samt utöka samverkan med fler lärosäten; avsätta resurser för medarbetare att vidareutbilda sig inom bristyrken; stöd för tjänsteplanering och schemaläggning; fortsätta insatser som påbörjats i samband med HÖK (huvudöverenskommelse) 18/21.

Utbildning Gävle deltar i det kommunövergripande arbetet med AKR (använd kompetensen rätt). Inom Utbildning Gävle har arbetet påbörjats inom förskolan. En arbetsgrupp bestående av systemförvaltare för schemasystem, biträdande rektorer inom förskolan och HR-konsulter har bildats. Arbetsgruppens fokus är att inventera dagens arbetsprocess inom förskolan gällande schemaläggning och se över vilka systemtekniska lösningar som finns i syfte att stödja och underlätta schemaläggning. Vid en inventering av arbetsprocessen framkommer bland annat att det idag är flera befattningsgrupper involverade och att det är många delmoment som genomförs innan ett schema är färdigställt för en medarbetare. Schemaläggningen saknar till delar data/information över behovet av arbetskraft i verksamheten vid olika tider av dag, månad, termin osv. Detta är något som kan utvecklas med stöd i IT-baserade schemasystem som finns helt eller delvis inom kommunen.

Till förskolans ytterområden har personal anställts till "poolen". I dialog med bemanningsenheten ska vikarier motiveras att testa arbete i ytterområde. Bemanningsenheten har ett särskilt uppdrag att tillsätta vikariebehov i ytterområdena. Diskussion om ekonomisk kompensation för att arbeta i ytterområden har genomförts, men inga beslut har tagits. Ekonomisk kompensation för att attrahera kompetens har fördelar och nackdelar, vidare analys och dialog behöver göras.

Ett annat exempel på aktiviteter som pågår för att stärka förskolans attraktivitet som arbetsgivare är att tydliggöra mål och vision, att tydliggöra yrkesroller och avsätta pedagogisk utvecklingstid för förskollärare. Förskolan har även tagit fram en kompetensutvecklingsinsats för barnskötare och förskollärare som ska genomföras 2023.

Inom grundskolan har under hösten dialogmöten om arbetsmiljön genomförts med medarbetare. Samtalen har skett utifrån tre nivåer; organisation (rektorsområde-skola), grupp (arbetslag, ämneslag) samt individ. Syftet med samtalen var att stärka attraktionskraften så att fler vill arbeta inom grundskolan i Gävle kommun.

Utfallet av dialogsamtal har sammanfattats i nedanstående rubriker:

- Uppdrag; förväntningar, kvalitetskrav
- Ledning; ledarskap, chefskap

- Medarbetarskap
- Teknisk utrustning
- Unikum
- Bemanning
- Tid
- Fysisk arbetsmiljö; lokaler, ljud

Det som återkommer i alla grupper och oavsett ämne är relationer och tydlighet. Relationer mellan elever, mellan lärare och elev, mellan lärare och mellan lärare och chef. Genom att ha struktur och rutiner som är kända för alla skapas en tydlighet som ger en trygg miljö för alla. Arbetet utifrån rapporten fortsätter under 2023 med bland annat gemensamt informationsmaterial som chef och andra kan använda vid exempelvis arbetsplatsträffar.

I gymnasieskolans/särskolans ledningsgrupp har det under föregående läsår diskuterats vad det innebär att vara en attraktiv arbetsgivare och förslag på aktiviteter som kan stärka attraktionskraften har tagits fram, både för att behålla samt rekrytera medarbetare till Utbildning Gävle och Gävle kommun. En del av dessa aktiviteter finns med i kompetensförsörjningsplanen som togs fram under våren.

4.3 Utbildningsnämnden uppdras att analysera och beskriva vilka åtgärder nämnden behöver arbeta med för att förbättra barn och ungas psykiska hälsa och skolresultat med anledning av pandemin och dess effekter och hur samverkan med Socialnämnden och Regionen kan stärkas.

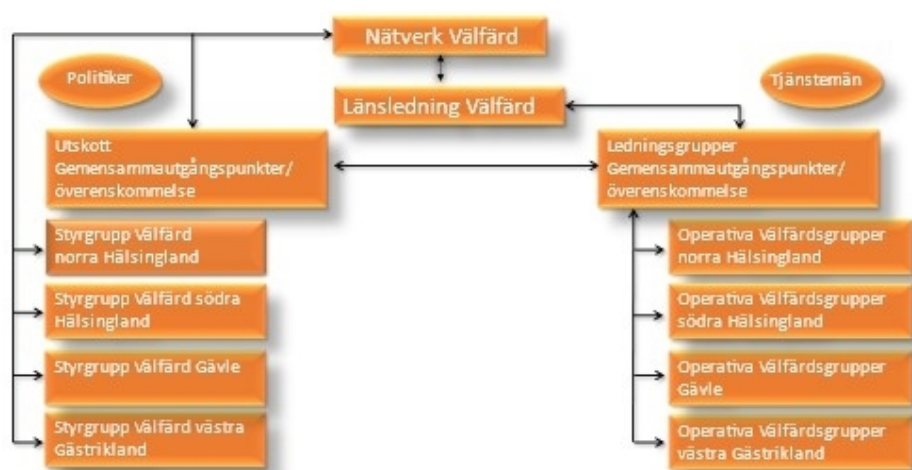

Uppföljning uppdrag

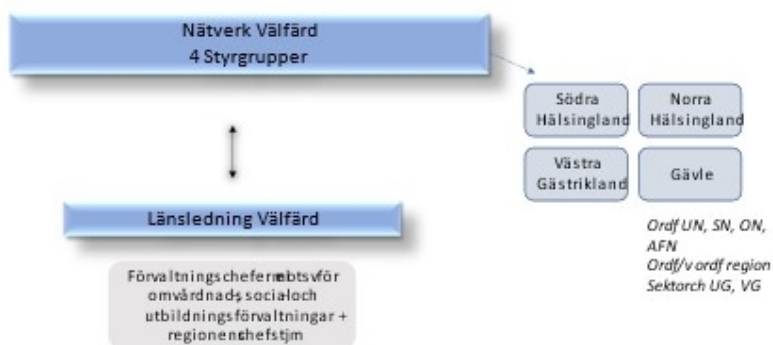
Länsledning är en strategisk samverkansledning avseende socialtjänst, omsorg/omvårdnad, utbildning inom kommunerna samt inom Region Gävleborg. Denna samverkansledning har på en övergripande nivå, ansvar för att identifiera, initiera, leda och utvärdera samt utveckla gemensamma samverkansfrågor i Gävleborgs län. Hösten 2022 svarade utbildningsnämnden på en remiss kring en välfärdsstrategi. Strategin ska ge en överordnad inriktning och struktur av samverkansarbete inom välfärdsområdet för att nå målen för välfärden. Strategin ska vara ett stöd för gemensamma prioriteringar för samverkan inom välfärdsområdet. Den ska också stödja Nätverk Välfärd i att kunna fastställa gemensamma mål inom prioriterade områden. Baserat på Välfärdsstrategin ska Länsledning ta fram årliga handlingsplaner för konkreta åtgärder i samverkansarbetet.

Verksamhetschefen för centrala elevhälsan ingår som Utbildning Gävles representant i Operativa Vårldrdsgruppen. Samverkansgruppen har utökats med representanter från alla skolformer samt de fristående skolorna. Detta för att få ett närmare samarbete och en ökad operativ effekt. Frågan kring skolnärvaro och psykisk hälsa har lyfts i operativa vålrldrdsgruppen där man enats om att skolnärvaro är en gemensam fråga och viktig att prioritera i det fortsatta gemensamma arbetet. Se schematiska bilder nedan.

Organisation samverkan region - kommuner

Nätverk vålrld (den politiska arenan)

Under våren deltog Utbildning Gävles ledningsgrupp tillsammans med chefer/representanter från Valfärd Gävle och från social hållbarhet på Styrning och stöd i en SKR-konferens med fokus på samverkan och tidiga insatser. Detta ledde till en fortsatt diskussion där gruppen enades om att skolnärvaro skulle vara en prioriterad gemensam fråga framledes. Utgångspunkten i det fortsatta arbetet är den rapport som en arbetsgrupp på Utbildning Gävle tagit fram avseende elever med komplex frånvaro, men även de insatser som planeras och pågår inom Valfärd Gävle när det gäller att främja elevers närvaro. Region Gävleborg kommer bjudas in till dialogen. Under vårterminen 2023 kommer Utbildning Gävle ta fram rutiner för utredning och analys av problematisk skolfrånvaro. En E-tjänst för anmälan till huvudman av påbörjad frånvaroutredning kommer implementeras. Riktlinjer för att väva in analys av frånvaro i det systematiska kvalitetsarbetet, på enhets- och på huvudmannanivå kommer också att initieras.

För att ytterligare stärka det förebyggande arbetet har Utbildning Gävle och Valfärd Gävle tillsammans med Region Gävleborg inom ramen för *God och nära vård* identifierat flera gemensamma områden för utveckling, bland annat etablerande av en ny familjecentral med utökad uppdrag för *Tidigt samordnade insatser (TSI)* där målgruppen på sikt ska vara ett 0–17 års perspektiv. Beslut är taget om införande av den tredje familjecentralen och en projektledare är utsedd. Det förberedande arbetet har genomförts under hösten med ambition att verksamheten ska starta under 2023. Liknande projekt finns i Stockholmsområdet, Familjehuset i Rinkeby/Husby. Erfarenheterna från detta projekt har funnits med i arbetet.

Europeiska socialfonden, ESF+, hade under hösten en ny utlysningssperiod, som riktade sig mot ungdomar 13–16 år, med temat "Förebygga skolavhopp och hjälpa elever mellan 13–16 år att välja rätt utbildning". En gemensam ansökan har gjorts av kommunerna i Gävleborg som även Gävle kommun deltar i. Ansökan är beviljad och arbetet startar under 2023. Underlaget till Gävles del av ansökan bygger på en behovsanalys där vi konstaterar att målgruppen 13–16 år är en grupp elever som blev mest påverkade i sin skolgång i samband med pandemin. Utifrån de rådande restriktionerna har eleverna varit hemma i högre grad och det har ibland varit svårare att få tillbaka dem till den fysiska undervisningen. Extra utmanande har det varit att få tillbaka de elever som redan innan pandemin hade oroande frånvaro. Utifrån forskning och exempelvis BRÅ:s rapporter, men även delar i Gävlemodellen, ser vi att det förekommer psykisk ohälsa/upplevd oro och stress i högre grad i den här åldersgruppen. Det kan leda till minskad framtidstro och hopp om att klara studier och yrkesliv. Skolan konkurrerar också med den digitala världen som sociala medier, onlinespel med mera vilket gör att elever lättare väljer andra vägar än att delta i skolans utbildning.

Utbildning Gävles roll är att arbeta med undervisning och utbildning. Det uppdraget klarar skolan att genomföra när eleverna är i skolan och sambandet mellan hälsa och

lärande fungerar. Samverkan med andra krävs exempelvis när föräldrar behöver stöd och när stora resurser behövs för att få eleverna till skolan. Då krävs breddad samverkan och teamarbete med både socialnämndens område samt olika delar av Region Gävleborg. Genom projektet ska samverkan stärkas ytterligare.

I projektet kommer Utbildning Gävle att avgränsa sig till två högstadieskolor och rikta insatserna till samtliga elever i åk 8 och följa med i åk 9. Projektet kommer att ha ett främjande och förebyggande perspektiv för att stärka eleverna, ge dem handlingskompetens och framtidstro. Projektet ska genomsyras av samband mellan lärande och hälsa samt öka kunskapen kring vad som leder till god hälsa. Arbetssättet ska ge ökad handlingskompetens hos eleverna. Det ökar förmågan och tilltron till sina egna intressen, viljan och förståelsen för vikten att göra egna val mer än att ”välja som sina kompisar”. Hypotesen är att elevernas motivation att nå uppsatta mål ökar, att närvaron i skolan ökar och att antalet elever som når gymnasiebehörighet därmed också ökar. Det bidrar sannolikt också till minskade avbrott/studiebyten på gymnasiet samt på sikt en social hållbarhet. Utgångspunkten är en tidigare beprövad metod i Gävle, Framtidsvalet. Genom detta upplägg kan man på ett systematiskt sätt inkludera elevhälsa, trygghetsarbetet, studie- och yrkesvägledningsfrågor och den sociala aspekten för Lärande för hållbar utveckling i arbetet. Två projektledare och en skolpsykolog riktas mot de två deltagande högstadieskolorna.

Barn med hög närvaro i förskolan får vara i positiva sammanhang tillsammans med kamrater och utbildade pedagoger. Det är därför viktigt att barnen har en kontinuitet i förskolan och att förskolan arbetar för att barnen ska vara närvarande och en rutin där förskolan frågar efter barnen vid frånvaro har införts. Förskolan reagerar och agerar vid oro över barn bland annat genom socialtjänstanmälningar. Förskolan och socialtjänsten har påbörjat en nära samverkan inom förskoleområdena. Syftet är att skapa goda relationer, utveckla samverkan samt samordna insatser kring familjer som är i behov av stöd och stöttning. Arbetet fungerar bra och kommer utvecklas ytterligare under 2023.

Alla rektorsområden i grundskolan arbetar aktivt med att främja skolnärvaro. Det finns tydliga rutiner där man följer upp frånvaro i klass, årskurs, skola och rektorsområde. En enkel mall för kartläggning av frånvaro används eller är på väg att introduceras i rektorsområdena. Pandemins påverkan dels genom elevers och lärares frånvaro, dels genom distans- och fjärrundervisning märktes tydligare under våren 2022, alla högstadieskolorna beskrev att eleverna i årskurs 9 upplevdes tröttare och svårare att motivera till extra ansträngningar den sista terminen. Eleverna upplevde samtidigt att de inte hade tillräckliga kunskaper sen tidigare och att bristen på vikarier och sjukfrånvaro gjort att möjligheten att hämta igen det man missat minskat. Gemensamma analyser av arbetet med att främja närvaro visar att det inte finns något entydigt svar på framgångsrika åtgärder för att öka närvaron. Bilden är

att olika grupper och/eller elever behöver olika saker. Det kan handla om att tydliggöra vikten av att vara i skolan, finnas i ett socialt sammanhang eller det kan handla om att förändra undervisningen för att bättre möta klassens och individens olika behov.

Även inom gymnasieskolan har pandemin och frånvaron hos elever och lärare påverkat elevernas lärande. Alla rektorsområden arbetar med olika åtgärder och stödinsatser för att stötta eleverna, bland annat med aktivt arbete från start med eventuell skolfrånvaro, tidiga frånvaroutredningar och närvarofrämjande aktiviteter av olika slag. Extra tid i kurser och ämnen erbjuds, likaså lovskola och sommarskola. Av statistik framgår att såväl den totala som den problematiska frånvaron inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan är hög. Vid resultatuppföljningar med skolenheternas ledningsgrupper beskrivs psykisk ohälsa som den, enligt analysen, vanligast förekommande orsaken till hög frånvaro. De vanligaste åtgärderna för att främja närvaro är kuratorsstöd, hjälp med studieteknik, motiverande samtal, samt stöd av elevcoach eller ungdomskonsulent. En djupare analys av orsaker till problematisk frånvaro behöver genomföras. En analys utifrån den låga andelen elever som i Skolinspektionens enkät svarar att de alltid eller ofta får hjälp av lärarna att bli intresserade av skolarbetet bör ingå i underlaget, tillsammans med de låga resultaten i samma enkät på frågor kopplat till upplevd studiero.

För att stödja skolenheterna inom grund- och gymnasieskola i deras arbete med att främja närvaro och minska problematisk frånvaro har följande beslut tagits inför 2023:

- Rutiner för utredning, rapportering och analys av problematisk frånvaro, på enhets- och huvudmannanivå tas fram i samverkan med skolenheterna.
- Ett team inrättas med uppdrag att stötta skolenheterna i deras arbete. Teamet kommer i första hand att arbeta operativt med samverkande kontakter kring elever med långvarig problematisk frånvaro. Teamet kommer dessutom att arbeta strategiskt och rådgivande.
- En särskild undervisningsgrupp inrättas för elever med långvarig frånvaro och särskilda utmaningar.

Uppdraget kring psykisk hälsa och skolnärvaro är högt prioriterade inom elevhälsan. Arbete och insatser sker på flera nivåer på skolorna där central och lokal elevhälsa är involverade i frånvaroarbetet. Stort fokus på att arbeta med relationer, bemötande, snabb första kontakt vid frånvaro, lektionsdesign, särskilda anpassningar med mera. Arbete sker även i en tvärprofessionell arbetsgrupp där skolledare och elevhälsans professioner deltar. Inriktningen är skolnärvaro och bland annat på att ta fram stödmaterial och kartläggningar som ska underlätta för pedagoger och elevhälsoteam på skolorna i arbetet med att främja närvaro.

Inom vissa rektorsområden har insatser genomförts för att öka kunskapen kring

hedersvård, förtryck och könsstämpning. Detta har gjorts i samverkan med bland annat familjecentralerna.

5 Uppföljning av privata utförare

Inom utbildningsnämnden finns externa utförare enbart i form av fritidsklubbar på entreprenad. I december 2022 fanns följande entreprenader:

- Andersbergs klubb, 23 elever (Solängen rektorsområde)
- FK Treffan/Diamanten, 17 elever (Sätra rektorsområde)

Samtliga fritidsklubbar på entreprenad har ett gällande avtal. Rektor ansvarar enligt skollagen för att följa upp att utbildningen på fritidsklubben håller god kvalitet och genomförs i enlighet med de lagar och regler som gäller för verksamheten.

6 Resultat och Investeringar

6.1 Resultat och investeringar

(mnkr)	Utfall 2022-12-31	Utfall 2021-12-31	Budget helår 2022
Verksamhetens intäkter	389,8	378,1	364,7
Personalkostnader	-1722,7	-1697,1	-1733,2
Övriga kostnader	-1216,8	-1131,7	-1224,7
Avskrivningar/nedskrivningar	-17,7	-18,7	-19,4
Internränta	-0,5	-1,0	-0,6
Resultat före kommunbidrag	-2567,9	-2470,4	-2613,2
Kommunbidrag	2613,2	2527,0	2613,2
Resultat efter kommunbidrag	45,3	56,6	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	-0,1	0,0
Årets resultat	45,3	56,5	0,0
Investeringar	26,5	13,5	36,8
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Resultatanalys och investeringsanalys

Resultat

Utbildningsnämnden uppvisar ett årsresultat på 45,3 mnkr.

Intäkterna avviker mot budget med +25,1 mnkr. Det är främst fyra stora statsbidragen som avviker: "Likvärdig skola", bidragsramen utökades och nämnden tilldelas 2,6 mnkr mer än budgeterat; "Bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden", tre skolor beviljades 1,4 mnkr mer än budgeterat för vårterminen, "Kvalitetshöjande åtgärder i förskolan" har utökad bidragsram från 16,5 mnkr till 20,3 mnkr; "Skolmiljarden" har utökats med 3,8

mnkr. Ett tidigare bidrag, "Läxhjälpen", 4,3 mnkr, har inte beviljats.

Kostnaderna avviker positivt mot budget med 20,2 mnkr. Personalkostnaderna, köp av verksamhet och övrigt material är det som avviker mest. Personalkostnaderna avviker med +10,4 mnkr. Orsaken är ökad frånvaro bland personalen under årets första månader. De förändrade arbetsgivaravgifterna har också påverkat resultatet positivt. Förändringen mellan utfall mot budgeterade arbetsgivaravgifter innebär ca 6 mnkr i positiv avvikelse på helår för utbildningsnämnden. Köp av verksamhet avviker med +25,0 mnkr. Alla skolformer avviker mer eller mindre. Övrigt material och tjänster avviker med -12,9 mnkr. Detta kan härledas till förbrukningsmaterial. Till viss del går denna avvikelse att förklaras med den ny- och ombyggnationer som stått klara under hösten. Ordförande i nämnden beslutade i november att grundskolan skulle stärka upp skolbiblioteken med böcker för 3 mnkr, vilket inte var budgeterat.

Förskolan

Förskolans resultat för 2022 blev +4,9 mnkr. Fler barn har genererat cirka 8 mnkr mer i elevpeng, de flesta områdena har ökat förutom Brynäs-Nynäs och Bomhus. Driftsbidragen uppvisar också ett positivt avvikelse, detta beror bland annat på mer bidrag för "Kvalitetshöjande åtgärder". Trots fler barn och ökade livsmedelspriser har kostnaderna för livsmedel/måltider inte ökat i någon större utsträckning. Den kostnadsposten uppvisar en lägre kostnad än budgeterat med 3 mnkr. Orsaken är en hög sjukfrånvaro och god kommunikation med leverantören om beställningar av antal portioner.

Grundskolan

Grundskolan uppvisar ett resultat på +1,8 mnkr. Förändringarna i statsbidragen orsakar de största avvikelserna. "Likvärdig skola", "Bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden" och "Skolmiljarden". Det dras ner något av förlorad intäkt för "Läxhjälpen". Antalet elever inskrivna i fritidshem har blivit fler än budgeterat, vilket också bidragit till den stora positiva avvikelsen. På kostnadssidan avviker personalkostnaderna positivt, vilket beror på ej tillsatta tjänster, ej behörig personal på budgeterade tjänster samt svårigheter att tillsätta vikarier. Övrigt material och tjänster avviker kraftigt negativt med 20,3 mnkr. Det handlar främst om en ökning av inköp av läromedel, biblioteksböcker och förbrukningsmaterial.

Gymnasiet

Gymnasieskolans resultat för 2023 uppgår till +5,2 mnkr, samtliga rektorsområden redovisar överskott. Verksamhetsintäkter blev 9,3 mnkr lägre jämfört med budgeten. Gymnasiet har en negativ avvikelse på programpengen med 12,0 mnkr, en skillnad i ca 140 elever. Det är främst höstterminens elevtal som jämfört med

budgeten som är färre. Personalkostnaderna uppvisar sammanlagt en avvikelse på +12,0 mnkr, samtliga skolor redovisar ett positiv avvikelse. Överskotten beror bland annat på att verksamheten inte har anställt personal för tillskottet för kompletterande kompetenser under våren. Samt att skolorna inte har anställt de lärare som var planerade att anställa enligt budgeten på grund av att elevtalet blev lägre än budgeterat. Även den positiva avvikelsen inom måltider på 0,9 mnkr kan kopplas till lägre elevvolym.

Särskolan

Särskolan uppvisar ett noll resultat. Det har varit några färre elever inskrivna på särskolan vilket ger en negativ avvikelse på elevpengen, men samtidigt så är det en positiv avvikelse på personalkostnaderna.

Elevhälsan

Resultat för elevhälsan landande in på -2,9 mnkr. Avvikelserna beror på en ökning av beslut om extra ordinära tillägg till fristående verksamheter. 3,6 mnkr mer betalades ut än budgeterat.

Investeringar

Investeringsbudget för 2022 var 36,8 mnkr, men det är bara investerat för 26,5 mnkr. Det flesta om- och nybyggnations investeringarna har genomförts under hösten, bland annat Hemlingborg förskola, Bergby, Brynässkolan. Investeringar på Vasaskolan, Klintbergsgården, Hemlingborgs idrottshall kommer skjutas till kommande år. Det är också en del av medlen från Bergby som kommer ombudgeteras till kommande år.

6.1.1 Covid-19

6.1.2 Skyfallet 17 - 18 aug 2021

6.1.3 Kostnadsökningar – inflationen

7 Förväntad utveckling

Effekter av pandemin på barns och elevers lärande påverkar fortsatt nämndens verksamheter. De insatser som Utbildning Gävle framför allt räknar med att behöva sätta in för att motverka pandemins effekter är utökad tid för eleverna; utökad undervisningstid – till exempel genom att dela upp klasser i mindre grupper eller utöka tvålärarsystemet, utökade lovskolor och utökad läxhjälp.

Det finns fortsatt en kompetensförsörjningsutmaning för nämndens verksamheter. En kompetensförsörjningsplan har tagits fram, med fakta, analyser och åtgärder. Aktiviteter har genomförts utifrån kommunfullmäktiges uppdrag. Nämnden har avsatt medel under tre år, med början 2022, för att stimulera inrättandet av

kompletterande kompetenser inom skolan.

Det rådande läget i världen påverkar tillgången till vissa varor vilket gör att priserna av dessa ökar. Vi ser en ökning av kostnader för förbrukningsmaterial men framför allt måltider/livsmedel. Prisökningen för livsmedel/måltider förväntas bli ca 8 procent. De ny- och ombyggnationer som pågår har en kostnadsökning närmare 10 procent, vilket gör att vissa projekt kommer skjutas på i framtiden.

8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2019 Utfall	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 plan	2024 plan	2025 plan
Antal barn 1–5 år	5 883	5 974	5 918	5 818	5 721	5 662	5 544
Antal elever 6–15 år	11 856	12 218	11 904	12 085	12 070	12 140	12 224
Antal elever 16–19* år	4 433	4 641	3 612*	3 581*	3 623 *	3 617*	3 696*
Andel med legitimation i förskolan (%)	53	53	57	52	55	55	55
Andel med legitimation i förskoleklass (%)	86,7	87,6	87,3	87	87,1	87,2	87,3
Andel med legitimation i fritidshem (%)	69 *	70 *	70*	71*			
Andel med legitimation i grundskola (%)	69,8	70,7	69,8	69,6	70	71	71,5
Andel med pedagogisk högskoleexamen i grundsärskola (%)	90,4	93	96,3	92,8	93	93	93
Andel med legitimation i gymnasieskola (%)	83,2	85,4	84,9	86,8	86,9	86,9	86,9
Andel med pedagogisk högskoleexamen i gymnasiesärskola (%)	99,4	99,4	99,7	92	92	92	92
Barn 1–5 år inskrivna i förskola, andel (%)	85,3	84,4	85,3	86,8	85,5	85,5	85,5
Barn 1–5 år inskrivna i pedagogisk omsorg, andel (%) av barn 1–5 år inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg	4,9	5,2	5,2	4,6	4	3,5	3
Barn 6–12 år inskrivna i fritidshem, andel (%)	61	61	61	59	59	59	59

Barn/årsarbetare förskola	5,3	5,3	5,6	5,4	5,3	5,2	5,15
Barn/årsarbetare ped omsorg	4,6	4,7	5,3	5	4,9	4,9	4,9
Inskrivna elever per årsarbetare (fritidshem)	18,6	20,1	20	20,1	20,3	20,3	20,3
Antal elever per lärare (förskoleklass)	18,4	20,4	19,9	20,6	20,1	19,8	18,9
Antal elever per lärare (grundskola)	12	12,1	11,8	11,9	11,9	11,9	11,9
Antal elever per lärare (gymnasieskola)	12,7	12,5	12,4	12,7	12,4	12	11,8
Antal elever per lärare (grundsärskola)	4,4	4,9	5	4,9	4,7	4,5	4,3
Antal elever per lärare (gymnasiesärskola)	4,9	4,8	5	4,8	4,5	4,2	4

Antalet barn och elever baseras på alla elever. Underlag från sektor styrning och stöd (SG:s) befolkningsprognoser. *Fr o m 2020 redovisas antal elever 16–18 år i befolkningsstatistiken från SG, därav den stora skillnaden i antalet.

Andel inskriva i förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem från Kolada (samtliga verksamheter)

Andel med legitimation från Skolverket samt Kolada (kommunala verksamheter).

Legitimationskrav för undervisningen i fritidshem infördes 2019, men det finns ännu ingen redovisning av måttet, i stället används *Andel heltidstjänster med pedagogisk högskoleexamen i fritidshem.

Personaltäthet från Skolverket samt Kolada (kommunala verksamheter).

Prognos 2022 samt plan 2023–2025 inriktas främst mot motsvarande resultat för riket, undantag är andelen med legitimation som för förskola och fritidshem samt pedagogisk högskoleexamen i grund- och gymnasieskola inriktas på att bibehålla en hög nivå.

Andel inskriva i fritidshem är högre än i riket (54 procent 2021), prognos 2022 och plan 2023–2025 är att bibehålla den högre graden.